

F. 828
1905

OSZK

DOBER PAJDÁS

KALENDÁRIUM

po sztárom szlovenszkom jeziki

z doszta lejpim, dobrim i hasznovitim estenyóm

1905.

na návadno leto.

VII. letni tecsáj.

~~Cejna 60 fillér. (30 kr.)~~

Cejna 40 fillér. (20 kr.)

WELLISCH BÉLA KÖNYVNYOMDÁJA SZENTGOTTHARD.
1904.

Pri vszákoj hizsi i familii
je za dobro szpoznana.

= Ta Kathrájnerova = szladna káva Knájpa,

k steroy priglihno szo zse vnogokrát vardejvali naprejposztaviti.

Ona je ta jedina, stera te bobove káve ték (zsmaj)
vjedina z onim haszkom te domácse szladne, steri
===== je na zdrávje gledócs te nájvéksi. =====

Ponízna prosnya:

Pri kúpüva-
nyi na to

moremo paziti, ka naj nepro-
szimo prosztno szladne káve,
nego vszigdár **Kathráj-
nerovo** kávo, i ono li vu
eti obrázseni paklinaj vzemimo.
Stera szladna káva je naci
szpakivana ali sze odprta mejri
i odáva, ona je nigdár nej ta
práva

„Kathrájnerova.“

DOBER PAJDÁS

KALENDÁRIUM

po sztárom szlovenszkom jeziki

z doszta lejpim, dobrim i hasznovitim cstenyóm

1905.

na návadno leto.

VII. letni tečsáj.

Cejna ~~40~~ fillér. (~~30~~ kr.)

Chleb
729/19

P 7 828 / 1905
M. H. MUSEUM KÖNYVTÁRA
I. Nyomat. Névedéknaptá
1905. év 37. sz.

(R
2)

WELLISCH BÉLA KÖNYVNYOMDÁJA SZENTGOTTHÁRD.
1904.

Velicsánszka kralüvajócsa hizsa.

Ferenc József I. (Károly) ausztrijánszki caszar i apostolszki kral vógrszki, rodjeni szo v Beesi, v 1830-tom leti aug. 18-toga. Kralüvati szo zacsnoli 1848. dec. 2-goga. Kak vógrszki kral szo koronüvani v 1867-mom, jun. 8-moga. Vu zákon szo sztópili v 1854-tom ápr. 24-toga.

Z **Erzsébet** (Amália, Eugenia) bajorszkov kral. hercegovicov, kí szo rodjeni v 1837-tom dec. 24-toga. Kak vógrszka kralica szo koronüvani v 1867-mom jun. 8-moga. Vmrlí szo v 1898-mom szept. 10-toga.

Deca nyihovi Velicsánsztv.

Gizella (Ludovika, Mária) caszárszka i kral. hercegovica i t. d., rodjeni v 1856-tom jul. 12-toga, omozseni z Leopold bajorszkim hercegom v 1873-jem ápr. 20-toga.

Rudolf (Ferenc, Károly, József) caszárszki i kral. herceg i t. d., rodjeni v Luxemburgi 1858 aug. 28-toga. (Vu zákon szo sztópili v Beesi 1881. máj 10-toga z **Stefánia** (Klotild, Lujza, Hermina, Mária, Sarolta) kral. hercegovicov, Leopold bajorszckoga kralá eserjov. Vmrlí szo v 1889. jan. 30-toga.

Nyidva dejte: **Erzsébet** (Mária, Henrietta, Stefánia, Gizella) casz. i kral. hercegovica, rodjeni v Luxemburgi 1883. szept. 2-goga. Vu zákon szo sztópili v Beesi, 1902. jan. 23-toga z Windisch-Graetz Otto herc.

Mária (Mathilda, Valeria), rodjeni v 1868. ápr. 22-toga v Búdiní. Omozsilí szo sze v 1890. jul. 31-toga z Salvator hercegom.

Nyihovoga casz. i kral. Velicsánsztva roditelje.

Ferenc (Károly, József), austrijánszckoga caszársztva herceg i t. d., rodjeni v 1802. dec. 7-moga. Vmrlí szo v 1878. márc. 8-moga.

Zsófia (Friderika, Dorottya) pokojnoga v. Mikso bajorszckoga kralá csí i t. d., rodjeni v 1805. jan. 27-toga. Vu hizstvo szta sztopila v 182. nov. 4-toga. Vmrlí szo v 1872. máj. 28.

Nyihova casz. i kral. Velicsánsztva brátja.

I. Miksa (Ferdinánd), rodjeni v 1832. jul. 6-toga. (Vmrlí szo v 1867. jun. 19-toga.

Károly (Lajos, József), rodjeni v 1833. jul. 30-toga. Vmrlí szo v 1896. máj. 19-toga. Nyihova trétja tivárisica: **Mária Terézia**, Dom Mignela pokojnoga portugálszckoga hercega csí, rodjeni v 1855. aug. 24-toga; omozseni v 1873. jul. 23-toga.

Lajos (József, Antal, Viktor), rodjeni v 1842. máj. 15-toga.

József casz. i kral. hercega familija.

József (Károly, Lajos) casz. i kral. herceg, rodjeni 1833. márc. 2-goga. Nyihova tivárisica: **Mária Adelheid Klotild**, Szaksz-Koburg-Gotanszka hercegovica, rodjeni v 1846. jul. 8-moga. Nyidva deca: 1. **Erzsébet**, rodjeni v 1865. márc. 18-toga, vmrlí v 1866. jan. 7-moga. 2. **Mária**, rodjeni v 1867. jun. 14-toga, omozsilí szo sze v 1896. nov. 5 toga z Filip orleánszki hercegom. 3. **Margit**, rodjeni v 1870. jul. 6-toga, omozsilí szo sze v 1890. jul. 14-toga z Thurn-Taxis Albert kral. hercegom. 4. **József**, rodjeni v 1872. aug. 9-toga. 5. **László**, rodjeni v 1875. jul. 16-toga, vmrlí v 1895. szept. 6-toga. 6. **Erzsébet**, rodjeni v 1883. márc. 7 moga. 7. **Klotild**, rodjeni v 1884. máj. 9-toga.

1905-to leto.

1905-to leto je navađno leto i má 365 dnévov, ali 52 tjedna i 1 den. Zacsne sze z nedelov ino dokoncsa sze túđi z nedelov.

Zacsétek ti stiraj tálov leta.

I. Szprotolejtje sze zacsne	21. márc.
II. Leto	„ „ 22. jun.
III. Jeszén	„ „ 23. szept.
IV. Zima	„ „ 22. dec.

Presztopni szvétki.

Imé Jezusovo:	15. jan.
Fasenzka nedela:	5. márc.
Pepelnica:	8. márc.
Vüzemszka nedela:	23. ápr.
Krizsni dnévi:	29., 30., 31. máj.
Kriszt. v-nébo zasztoplejnye:	1. jun.
Riszálszka nedela:	11. jun.
Szv. Trojsztv nedela:	18. jun.
Tejlovo:	22. jun.
Prva advenszka nedela:	3. dec.

Csetvéri kvatri.

I. kvatri bodo	14., 17. i 18. márc.
II. „ „	14., 16. i 17. jun.
III. „ „	20., 22. i 23. szept.
IV. „ „	20., 22. i 23. dec.

Kralüvajócsa planeta

je v tom leti **Szunce.**

Preminyávanye mejszeca.

☉ mlád, ☽ prvi krajnik, ☿ punovo,
♁ zádnyi krajnik.

Planeta nasega szunca.

1. *Merkur* je szamo $\frac{1}{10}$ táo tak velki, kak nasa zemla; nyegovo leto z 288 dnévov sztoji.

2. *Venusz* je $\frac{9}{10}$ tálov tak velki, kak zemla; z 255 dnévov sztoji nyegovo leto.

3. *Zemla*, stere leto z 365 dnévov sztoji.

4. *Marsz* je $\frac{1}{5}$ táo tak velki, kak nasa zemla; nyegovo leto z 687 dnévov sztoji.

5. *Jupiter* je 1350-krát véksi od zemlé; nyegovo leto z 12 lejt sztoji.

6. *Szaturusz* je 900-krát tak velki, kak zemla; nyegovo leto z 29 lejt i 116 dnévov sztoji.

7. *Uránusz* je 82-krát véksi od zemlé; leto nyegovo z 84 nasi lejt sztoji.

8. *Neptun* je je 108-krát tak velki, kak nasa zemla; nyegovo leto je 164 lejt ino 216 dnévov dúgo.

Potemnyya szunca i mejszeca.

V 1905-tom leti de sze pri nasz dvóje mejszecsno-, i edno szuncseno-potemnenye vidilo.

1. Tálno mejszecsno-potemnenye bode pri nasz. febr. 19-ga. Zacsne sze ob 7 vör 04 minóti po poldnévi i trpelo bode do 9 vöre i 17 minóte.

2. Tálno mejszecsno-potemnenye bode aug. 15-ga. Vidlo de sze pri nasz pred poldnévom od 3 vöre i 49 m. do 4 v. i 51 m.

3. Puno szuncseno-potemnenye bode pri nasz kak szamo tálno vidlivo aug. 30-ga. Zacsne sze po poldnévi ob 1. vöri 33. m. i bode trpelo do 3. v. i 47. min.

Január

má 31 dní.

Szredzimec

ali Szvecsén.

Dnévi	Kath. i prot. imenik	C	Preminyávanye meszeca i vremená	Szunca		Meszeca	
				Izhod	záhod	Izhod	záhod

Kath. i prot. ev. Gda bi minólo oszem dní. Luk. II. 21.

1	Nedela	A. Nóvo leto		Oblácsno	7 50	4 18	pr. p.	po p.
2	Pondelek	Makár		i mrzlo	49	18	4 3	2 3
3	Tork	Genovéva		zimszko	49	19	5 9	2 46
4	Szreda	Titusz		vrejme.	49	20	6 12	3 36
5	Csetrték	Teleszfor		☉ 7 v. 17 m. pop.	49	21	7 7	4 30
6	Pétek	Szv. tri králi	†	Veterno,	48	22	7 55	5 28
7	Szobota	Kriszpiny		sznejszno.	48	23	8 36	6 28

Kath. i prot. ev. Kak bi Jezus 12 lejt sztar bio. Luk. II. 42—52.

8	Nedela	A. 1. Erhard		Mrzlo,	7 48	4 24	9 12	7 29
9	Pondelek	Julián		veterno	48	26	9 43	8 31
10	Tork	Agathon		vrejme.	47	27	10 10	9 32
11	Szreda	Higin		Nesztálno,	47	29	10 36	10 31
12	Csetrték	Erneszt		mrzlo.	47	30	11 1	11 32
13	Pétek	Veronika	†	☉ 9 v. 11 m. pop.	46	32	11 27	pr. p.
14	Szobota	Hilári		Sznejszno.	46	33	11 53	0 31

Kath. i prot. ev. Szvádba je vesinyena v galileánszkoj Kaáni. Ján. II. 1—11.

15	Nedela	A. 2. Imé Jezusa. Paveo		Nesztálno,	7 46	4 34	po p.	1 32
16	Pondelek	Marcel		z vetrom	45	35	0 54	2 35
17	Tork	Anton		i velkim	44	36	1 32	3 37
18	Szreda	Sztolica szv. Petra		sznejgom.	43	38	2 17	4 37
19	Csetrték	Kanut		Szunce v znamé-	43	39	3 10	5 37
20	Pétek	Fábián i Sebescsán	†	nye polejv. sztópi.	42	40	4 11	6 33
21	Szobota	Ágnes		☉ 8 v. 14 m. pr. p.	41	42	5 18	7 23

Kath. i prot. ev. Gda bi Jezus doli prisao z brejga. Mát. VIII. 1—13.

22	Nedela	A. 8. Vince mantr.		Csízsto,	7 40	4 44	6 31	8 6
23	Pondelek	Zarocs B. D. M.		mrzlo,	39	45	7 47	8 44
24	Tork	Timotheusz		zimszko	38	46	9 3	9 19
25	Szreda	Pavla povrnenye		vrejme.	37	48	10 17	9 52
26	Csetrték	Polikárp mantr.		Mocsna	36	50	11 31	10 23
27	Pétek	Zlátovüsztv. János	†	zíma.	35	52	pr. p.	10 54
28	Szobota	Juliánus		☉ 1 v. 20 m. pr. p.	34	53	0 44	11 28

Kath. i prot. ev. Notriidócsi vu ladjico. Mát. VIII. 23—27.

29	Nedela	A. 4. Szaléz. Ferenc		Premenlivo,	7 33	4 54	1 54	po p.
30	Pondelek	Martina		oblácsno	32	55	3 1	0 46
31	Tork	Nolaszsk. Peter		vrejme.	31	57	4 3	1 32

Február

má 28 dní.

Pozimec

ali Szúsec.

Dnévi	Kath. i prot. imenik	C	Preminyávanye meszeca i vrejmena	Szunca		Meszeca	
				Izhod	záhod	Izhod	záhod
1 Szreda	Ignác		Veterno,	7 29	4 59	5 0	2 23
2 Csetrtek	Ocsis. M. Szvecsnica		nesztálno	28	5 0	5 50	3 19
3 Pétek	Balázs †		z snejgom.	26	2	6 33	4 18
4 Szobota	Korzin András		0 v 6 m. po p.	25	4	7 11	5 18

Kath. i prot. ev. Od csloveka, kí je dobro szemem poszejao. Mát. XIII. 27—30.

5 Nedela	A. 5. Ágotha		Oblácsno,	7 24	5 5	7 44	6 18
6 Pondelek	Dórothea		mótno	22	6	8 13	7 19
7 Tork	Romuáld		vrejme.	21	7	8 40	8 20
8 Szreda	János od Mát.		Sztalnejse	19	9	9 5	9 20
9 Csetrtek	Apollónia		vetrno.	18	11	9 30	10 20
10 Pétek	Skolasztika †		Vedrno,	16	12	9 55	11 19
11 Szobota	Dezső		mirno.	15	14	10 23	pr. p.

Kath. ev. Priszpodobno je králesztvo Bozse. Mát. XIII. 31—36. — Prot. ev. Mát. XIII. 1—9.

12 Nedela	A. 6. Eulália		☉ 5v. 20m. pop.	7 14	5 16	10 53	0 20
13 Pondelek	Benignusz		Lejpo,	12	17	11 27	1 20
14 Tork	Valentin		zimszko	10	19	po p.	2 21
15 Szreda	Fausztin i Jovita		vrejme	9	21	0 54	3 20
16 Csetrtek	Juliánna		z ménsim	7	22	1 50	4 16
17 Pétek	Julián †		mrazom.	5	24	2 54	5 8
18 Szobota	Simeon		Sztálno.	4	25	4 5	5 55

Kath. i prot. ev. Priszpodobno je králesztvo Bozse. Mát. XX. 1—16.

19 Nedela	A. Septv. Konrád		☉ 7v. 52m. pop.	7 2	5 26	5 20	6 37
20 Pondelek	Eleuther		Szunce v znam.	0	28	6 38	7 15
21 Tork	Eleonóra		rib sztópi.	6 59	30	7 55	7 49
22 Szreda	Sztol. szv. Petra		Szúho zimszko	57	31	9 13	8 23
23 Csetrtek	Romána		vrejme.	55	33	10 30	8 55
24 Pétek	Matyas †		Veterno,	53	35	11 43	9 29
25 Szobota	Viktorin		nesztálno.	51	36	pr. p.	10 6

Kath. i prot. ev. Gda bi velki sereg bio vkúpszprávleni. Luk. VIII. 4—15.

26 Nedela	A. Sext. Sándor		☉ 11 v. 4 m. pr. p.	6 49	5 37	0 52	10 46
27 Pondelek	Leánder		Oblácsno,	47	38	1 57	11 30
28 Tork	Román		Premenlivo.	45	40	2 55	po p.

Március

má 31 dní.

Predmladnyek
ali Máli-Tráven.

Dnévi	Kath. i prot. imenik	☉	Prémnyávanye meszeca i vrejmena	S z u n c a		Meszeca	
				izhod	záhod	izhod	záhod
1 Szreda	Antónia	☽	Nesztálno,	6 43	5 42	3 47	1 13
2 Csetrtek	Szimpliciusz	☽	vetrno,	42	44	4 33	2 10
3 Pétek	Kunigunda	☽	hladno	40	45	5 12	3 10
4 Szobota	Kazimir	☽	vrejme.	38	47	5 46	4 11

Kath. i prot. ev. Z szebom vzécsi Jezus. Luk. XVIII. 31—41.

5 Nedela	A. Quin. Faseng.	☽	Mrzlo.	6 36	5 48	6 15	5 11
6 Pondelek	Viktor	☽	☉ 6v. 19m. p. pold.	34	49	6 42	6 12
7 Tork	Akv. Tomás	☽	Veterno,	32	51	7 9	7 12
8 Szreda	Pepeonica †	☽	mrzlo.	30	53	7 33	8 10
9 Csetrtek	Franciska	☽	Csiszto.	28	55	7 58	9 10
10 Pétek	40 mantern. †	☽	sztálno	26	56	8 25	10 10
11 Szobota	Konstantin †	☽	vrejme.	24	57	8 54	11 10

Kath. i prot. ev. Jezus je vu püsztino neseni. Mát. IV. 1—11.

12 Nedela	A. 1. Inv. Gregor.	☽	Mrzlo,	6 22	5 58	9 23	Pr. pold.
13 Pondelek	Rozina	☽	veterno.	20	6 0	10 3	0 9
14 Tork	Mathilda	☽	☉ 9v. 59m. pr. p.	18	2	10 46	1 7
15 Szreda	Longin †	☽	Oblácsno,	16	3	11 36	2 3
16 Csetrtek	Heribert	☽	nesztálno	14	4	Po pold.	2 56
17 Pétek	Gertrud †	☽	veterno	12	6	1 40	3 45
18 Szobota	Ciril †	☽	vrejme.	10	8	2 51	4 27

Kath. ev. Z szebom vzécsi Jezus. Mát. XVII. 1—9. — Prot. ev. Mát. XV. 21—28.

19 Nedela	A. 2. Rem. József.	☽	Hladno,	6 8	6 9	4 7	5 7
20 Pondelek	Joáchim	☽	oblácsno.	6	10	5 26	5 43
21 Tork	Benedek	☽	☉ 5v. 26m. po p.	4	12	6 45	6 16
22 Szreda	Oktávián †	☽	Szunce v znam.	2	14	8 5	6 50
23 Csetrtek	Ottó	☽	o v n a sztópi.	0	15	9 28	7 25
24 Pétek	Gábiel †	☽	Oblács., veterno.	5 58	16	10 37	8 1
25 Szobota	Ozn. M. Ceplena M.	☽	Csiszto.	56	17	11 46	8 40

Kath. i prot. ev. Jezus nejмога vragó odzsené. Luk. XI. 14—28.

26 Nedela	A. 3. Ocul. Felix.	☽	Lejpo.	5 53	6 19	Pr. pold.	9 24
27 Pondelek	Rúpert	☽	☉ 10v. 35m. po. p.	51	20	0 49	10 14
28 Tork	Sixtus	☽	Toplejse	49	22	1 44	11 8
29 Szreda	Jónás †	☽	vrejme	47	23	2 32	Po pold.
30 Csetrtek	Kvirin	☽	z ménsim	45	25	3 13	1 4
31 Pétek	Balbina †	☽	vetrom.	43	26	3 48	2 4

Április

má 30 dní.

Szredmladnyek

ali Velki-Tráven.

Dnévi	Kath. i prot. imenik	☾	Preminyávanyo meszeca i vrejmena	Szunca		Meszeca	
				izhod	záhod	izhod	záhod
1 Szobota	Hugó	☾	Veterno.	5 41	6 29	4 19	3 05
Kath. i prot. ev. Gda bi Jezus prejk odisao. Ján. VI. 1—15.							
2 Nedela	A. 4. Szet. Ferenc od P.	☾	Oblácsno,	5 39	6 29	4 47	4 04
3 Pondelek	Richárd	☾	nesztálno,	37	30	5 12	5 05
4 Tork	Izidor	☾	hladno.	35	31	5 38	6 04
5 Szreda	Vince Ferrari †	☾	☉ 0 v. 23 m. pr. p.	33	33	6 02	7 03
6 Csetrtek	Gvilielm	☾	Oblácsno.	31	35	6 29	8 04
7 Pétek	Albert †	☾	veterno	29	36	6 56	9 04
8 Szobota	Dionzusz †	☾	vrejme.	28	37	7 27	10 04

Kath. i prot. ev. Sto me more kárati med vami? Ján. VIII. 46—59.

9 Nedela	A. 5. Jud. Maria K.	☾	Veterno,	5 26	6 39	8 02	11 02
10 Pondelek	Makár	☾	lepse	24	40	8 42	11 57
11 Tork	Leo	☾	vrejme.	22	41	9 29	pr. p.
12 Szreda	Juliusz †	☾	☉ 10 v. 41 m. pop:	20	42	10 22	0 50
13 Csetrtek	Hermenegild	☾	Lepo,	18	44	11 23	1 38
14 Pétek	Tiburciusz †	☾	vedrno,	16	46	po p.	2 22
15 Szobota	Lidvina †	☾	toplejse.	14	47	1 41	3 01

Kath. i prot. ev. Gda bi sze Jezus k Jeruzsálemi. Mát. XXI. 1—9.

16 Nedela	A 6.P alm. Cvetna Kal.	☾	Oblácsno,	5 12	6 48	2 56	3 37
17 Pondelek	Anicetusz †	☾	nesztálno,	10	50	4 14	4 11
18 Tork	Galdin †	☾	veterno.	08	52	5 33	4 44
19 Szreda	Emma †	☾	☉ 2 v. 38 m. po p.	06	53	6 53	5 18
20 Csetrtek	Velki Csetrt. Vict. †	☾	Szunce v znám.	04	54	8 12	5 53
21 Pétek	Velki Pétek. Anz. †	☾	biká sztópi.	03	56	9 26	6 32
22 Szobota	Velka Sob. Szoter. †	☾	Nesztálno vrejme	01	57	10 34	7 15

Kath. i prot. ev. Maria Magdalena i Maria J. Msrk. XVI. 1—7.

23 Nedela	A. Vüzem. Ned. Adalb.	☾	Oblácsno,	4 59	6 58	11 35	8 03
24 Pondelek	Vüzem. Pon. Gyüri	☾	veterno,	57	7 00	pr. p.	8 57
25 Tork	Marko	☾	lepse.	55	01	0 27	9 54
26 Szreda	Kletusz	☾	☉ 0 v. 14 m. pop.	53	03	1 12	10 54
27 Csetrtek	Feregrin	☾	Hladno	52	04	1 51	11 55
28 Pétek	Vítal i Valéria †	☾	sztalnejsze	50	05	2 23	po. p.
29 Szobota	Peter	☾	vrejme.	48	07	2 51	1 56

Kath. i prot. ev. Gda bi vecsér nasztano na on déu. Ján. XX. 19—31.

30 Nedela	A. 1. Quas. Kath. Szien.	☾	Premínľivo.	4 47	7 08	3 17	2 57
-----------	--------------------------	---	-------------	------	------	------	------

Május

má 31 dní.

Pomladnyek

ali Riszálcseck.

Dnévi	Kath. i prot. imenik	☉	Preminyávanye meszeca i vrejmena	Szunca		Meszeca	
				izhod	záhod	izhod	záhod
1	Pondelek		Nesztálno,	4 45	7 10	3 43	3 56
2	Tork		z ménsim	43	11	4 07	4 57
3	Szreda		dezsgyom.	42	12	4 33	5 57
4	Csetrtek		☉ 4 v. 50 m. po. p.	40	13	5 00	6 57
5	Pétek	†	Oblácsno,	39	15	5 29	7 58
6	Szobota		vetrno.	37	17	6 02	8 57

Kath. i prot. ev. Jasz szam dober pasztér. Ján. X. 11—16.

7	Nedela	A. 2. Mís. Sztanisl.		Lepse,	4 36	7 18	6 41	9 54
8	Pondelek	Szkáz. Mihála		toplejse,	34	19	7 26	10 49
9	Tork	Gregor		sztálno.	33	21	8 17	11 38
10	Szreda	Izidor		Toplo,	31	22	9 14	pr. p.
11	Csetrtek	Namertusz		sztálno.	30	23	10 18	0 22
12	Pétek	Pongrác	†	☉ 7 v. 46 m. pr. p.	29	24	11 26	1 02
13	Szobota	Szervác		Oblácsno.	27	26	po. p.	1 37

Kath. i prot. ev. Edno malo i 'ne dte me vidili. Ján. XVI. 16—22.

14	Nedela	A. 3. J. o. Bonifác		Nesztálno	4 26	7 27	1 52	2 10
15	Pondelek	Zsófia		vrejme.	25	28	3 08	2 42
16	Tork	Ivan Nepomuk		Veterno,	24	29	4 25	3 13
17	Szreda	Brunó		oblácsno.	22	30	5 49	3 47
18	Csetrtek	Venanciusz		☉ 10 v. 36 m. pop	21	32	7 03	4 23
19	Pétek	Ivo	†	Veterno,	20	33	8 12	5 03
20	Szobota	Bernárd		lejpo.	19	35	9 19	5 49

Kath. i prot. ev. Idem k onomi, kí me je poszlaio. Ján. XVI. 5—14.

21	Nedela	A. 4. Cant. Valens		Szunce v znam.	4 17	7 36	10 18	6 42
22	Pondelek	Julia		tvojseti sztópi.	16	37	11 07	7 39
23	Tork	Dezider		Lejpo toplejse,	15	38	11 49	8 39
24	Szreda	Johanna		szprotolesnye	14	39	pr. p.	9 41
25	Csetrtek	Orbán		vrejme.	13	40	0 24	10 44
26	Pétek	Filip Neriusz	†	☉ 3 v. 50 m. pr. p.	13	41	0 25	11 46
27	Szobota	János		Oblácsno.	12	42	1 22	po. p.

Kath. i prot. ev. Csi te kaj proszili od Ocsé. Ján. XVI. 23—30.

28	Nedela	A. 5. Rog. Germán		Nesztálno,	4 11	7 43	1 47	1 47
29	Pondelek	Maxim.	} Krizsni dnévi	vrejme,	11	44	2 12	2 47
30	Tork	Ferdinánd		z ménsim	10	45	2 36	3 48
31	Szreda	Petronella		dezsgyom.	09	46	3 03	4 48

Junius

má 30 dní.

Predletnyek

ali Iváncsek.

Dnévi	Kath. i prot. imenik	C	Preminyávanye meszeca i vrejmena	Szunca		Meszeca	
				izhod	záhod	izhod	záhod
1	Csetrtek		Veterno,	4 08	7 47	3 31	5 49
2	Pétek	†	oblácsno.	07	48	4 03	6 50
3	Szobota		6 v. 57 m. pred p.	06	49	4 40	7 49

Kath. i prot. ev. Gda pride Obveszeliteo. Jan. XV. 26. XVI. 4.

4	Nedela	A. 6. Ex. Kvirin		Oblácsno,	4 06	7 50	5 23	8 45
5	Pondelek	Bonifác		csisztejse.	05	50	6 11	9 37
6	Tork	Norbert		Sztálno,	05	51	7 07	10 24
7	Szreda	Róbert		lejpo,	05	52	8 10	11 05
8	Csetrtek	Medárd	†	toplo,	04	53	9 17	11 31
9	Pétek	Pelágia	†	vrejme.	04	54	10 26	pr. p.
10	Szobota	Margita	†	2 v. 5 m. po p.	03	54	11 38	0 14

Kath. i prot. ev. Csi sto líbi mené. Ján. XIV. 23—31.

11	Nedela	A. Riszál. Ned. Baz.		Lejpo,	4 03	7 55	po p.	0 45
12	Pondelek	Riszál. Pon. Baz.		csiszto.	03	56	2 07	1 15
13	Tork	Anton Pad.		Veterno,	03	56	3 22	1 46
14	Szreda	Bazil	} Kvatri †	oblácsno,	03	57	4 38	2 19
15	Csetrtek	Vid i tivárisje		z ménsim	03	58	5 51	2 56
16	Pétek	Berthold	†	dezsgyom.	03	58	7 00	3 38
17	Szobota	Adolf	†	6 v. 52 m. pr. p.	03	59	8 03	4 26

Kath. ev. Vsza zmozsnoszt je dána meni. Mát. XXVIII. 18—20. — Prot. ev. Ján. III. 1—15.

18	Nedela	A. 1. Szv. Troj. Ned.		Nesztálno,	4 03	7 59	8 57	5 22
19	Pondelek	Gervázi i Protázi		oblácsno.	03	59	9 44	6 21
20	Tork	Szilveriusz		Lepse	03	8 00	10 23	7 24
21	Szreda	Alojzi Gonz.		vrejme.	03	00	10 56	8 28
22	Csetrtek	Tejlovo. Paulin		Szunce v znam.	03	00	11 24	9 31
23	Pétek	Szidónia	†	raka sztópi.	03	00	11 51	10 34
24	Szobota	Ivan Krsztiteo		8 v. 46 m. po. p.	03	00	pr. p.	11 34

Kath. ev. Eden eslovik je velko vecsérjo szpravo. Luk. XIV. 18—24. — Prot. ev. Luk. XVI. 19—31.

25	Nedela	A. 2. Prosper		Lejpo,	4 04	8 00	0 17	po p.
26	Pondelek	Pelágusz		toplo.	04	00	0 41	1 35
27	Tork	Ladiszlav		Oblácsno,	05	00	1 05	2 36
28	Szreda	Freneusz	†	nesztálno.	05	00	1 32	3 36
29	Csetrtek	Peter ino Paveo		Csisztejse	06	00	2 03	4 37
30	Pétek	Szpom. szv. Pavla	†	vrejme.	06	00	2 37	5 48

Julius

má 31 dní.

Szredletnyek

ali Jakopescsek.

Dnévi	Kath. i prot. imenik	☾	Premynývanye meszeca i vrejmena	Szunca		Meszeca	
				Izhod	záhod	Izhod	záhod
1 Szobota	Romoáldus	☾	Veterno.	4 07	8 00	3 17	6 36

Kath. ev. Priblizsávali szo sze k Jezusi. Luk. XV. 1—10. — Prot. ev. Luk. XVI. 16—24.

2 Nedela	A. 3. Obiszck. M.	☾	☉ 6 v. 50 m. po p.	4 08	7 59	4 04	7 11
3 Pondelek	Heliodor	☾	Sztálno,	08	59	4 59	8 12
4 Tork	Ulrik	☾	vrócse,	08	58	6 00	9 40
5 Szreda	Marinusz	☾	letesnye	09	58	7 06	9 42
6 Csetrtek	Romulusz	☾	vrejme.	10	57	8 17	10 17
7 Pétek	Vilibald †	☾	Vetrno,	11	57	9 29	10 49
8 Szobota	Ozsébeta	☾	oblácsno.	12	56	10 42	11 20

Kath. ev. Gda bi sereg k Jezusi prisao. Luk. V. 1—11. — Prot. ev. Luk. XV. 1—15.

9 Nedela	A. 4. Kunegunda	☾	☉ 6. v. 46 m. po p.	4 12	7 56	11 55	11 50
10 Pondelek	Rufina	☾	Nesztálno	13	55	po p.	pr. p.
11 Tork	Piusz	☾	vrejme.	14	55	2 23	00 21
12 Szreda	Gvalbert	☾	Veterno,	15	54	3 35	00 55
13 Csetrtek	Margita	☾	csiszteje,	16	54	4 45	1 35
14 Pétek	Bonaventur †	☾	lejpo	17	53	5 49	2 25
15 Szobota	Razlocs. apost.	☾	vrejme.	18	52	6 47	3 10

Kath. ev. Csi ne bode popolnejsa vasa pravica. Mát. V. 20—24. — Prot. ev. Luk. VI. 36—42.

16 Nedela	A. 5. Szpóm. M. Skap.	☾	☉ 4 v. 32. m. pop.	4 19	7 52	7 37	4 07
17 Pondelek	Alexiusz	☾	Sztálno,	20	51	8 19	5 08
18 Tork	Fridrik	☾	vrócse,	21	50	8 54	6 11
19 Szreda	Arzén	☾	Lejpo.	22	49	9 29	7 15
20 Csetrtek	Eliás	☾	vrejme.	23	48	9 53	8 19
21 Pétek	Dániel †	☾	Oblácsno,	24	47	10 19	9 21
22 Szobota	Mária Magdalena	☾	nesztálno.	25	46	10 44	10 22

Kath. ev. Gda bi velki sereg bio vküpszpravleni. Márk. VIII. 1—9. — Prot. ev. Luk. V. 1—11.

23 Nedela	A. 6. Apollinár	☾	Szunce v znám.	4 26	7 45	11 09	11 23
24 Pondelek	Krisztina	☾	oroszlána sztópi.	27	44	11 34	po p.
25 Tork	Jakob	☾	☉ 2 v. 9 m. po p.	29	43	pr. p.	1 23
26 Szreda	Anna	☾	Lejpo, vrócse,	30	41	0 02	2 24
27 Csetrtek	Pantaleon	☾	sztálno.	31	40	0 34	3 24
28 Pétek	Akáciusz	☾	Veterno,	32	38	1 12	4 23
29 Szobota	Mártha	☾	oblácsno.	34	37	2 55	5 20

Kath. ev. Csuvahte sze od krivi prorokov. Mát. VII. 15—21. — Prot. ev. Mát. V. 20—26.

30 Nedela	A. 7. Abd. i Szem.	☾	Premenlivo	4 35	7 36	2 46	6 12
31 Pondelek	Ignác Lojola	☾	vrejme.	36	35	3 45	6 59

Augusztus

má 31 dní.

Početnyky

ali Mésnyky.

Dnévi	Kath. i prot. imenik	☾	Premynývanye meszeca i vrejmena	Szunca		Meszeca	
				izhod	záhod	izhod	záhod
1	Tork	Peter v vózi	☉ 5 v. 3 m. pr. p.	4 37	7 34	4 51	7 41
2	Szreda	Ferenc Porcink.	Veterno,	38	32	6 1	8 18
3	Csetrték	Nájd. Stevana	csisztejse,	39	31	7 4	8 52
4	Pétek	Dominik †	vrócse	41	30	8 29	9 23
5	Szobota	Oszvald	vrejme.	42	28	9 45	9 54

Kath. ev. Bio je eden bogat cslovik. Luk. XVI. 1—9. — Prot. ev. Márk. VIII. 1—9.

6	Nedela	A. 8. Preobr. Jezusa	Sztálno.	4 43	7 26	10 59	10 25
7	Ponedelek	Donát	☉ 11 v. 16 m. pop.	45	24	pop.	10 58
8	Tork	Ciriják	Oblácsno,	46	23	1 25	11 35
9	Szreda	Román	nesztálno.	47	22	2 35	pr. p.
10	Csetrték	Lovrenc	Veterno,	48	20	3 40	0 17
11	Pétek	Zsuzsanna †	csisztejse	49	19	4 39	1 5
12	Szobota	Klára	vrejme.	51	17	5 30	1 58

Kath. ev. Gda bi sze Jézus priblizsávo. Luk. XIX. 41—47. — Prot. ev. Mát. VII. 15—23.

13	Nedela	A. 9. Radegunda	Nesztálno,	4 52	7 16	6 15	2 57
14	Ponedelek	Euzéb †	oblácsno.	54	14	6 53	3 59
15	Tork	Vnébozétje M. Velka N.	☉ 4 v. 31 m. pr. p.	55	12	7 26	5 2
16	Szreda	Rókus	Veterno,	56	11	7 55	6 5
17	Csetrték	Liberát	sztálnejse.	58	9	8 21	7 8
18	Pétek	Jeléna †	Csízto,	59	7	8 47	8 10
19	Szobota	Lajos	vrócse.	5 0	6	9 1	9 10

Kath. ev. Dvá csloveka szta sla v cérkev. Luk. XVIII. 9—14. — Prot. ev. Luk. XVI. 1—9.

20	Nedela	A. 10. Stevan kráo	Sztálno,	5 2	7 4	9 37	10 11
21	Ponedelek	Bernát	vrócse	3	2	10 4	11 11
22	Tork	Timotheusz	vrejme.	4	0	10 34	pop.
23	Szreda	Klaudiusz	☉ 7 v. 10 m. pr. p.	6 6	58	11 8	1 10
24	Csetrték	Bertalan	Szunce v znamé-	7	56	11 48	2 9
25	Pétek	Lajos †	nye devój. sztópi	8	54	pr. p.	3 6
26	Szobota	Róza	Nesztálno.	10	52	0 34	4 0

Kath. ev. Vöidócsi Jézus z Tyrus határa. Márk. VII. 31—37. — Prot. ev. Luk. XIX. 41—48.

27	Nedela	A. 11. Rufus	Oblácsno,	5 11	6 50	1 28	4 40
28	Ponedelek	Ágoston	nesztálno,	12	48	2 30	5 34
29	Tork	Ivan Krszt. gl. vsz.	veterno.	14	46	3 39	6 13
30	Szreda	Felix	☉ 2 v. 13 m. pop.	16	44	4 52	6 49
31	Csetrték	Rebeka	Csisztejse.	17	42	6 8	7 22

Szeptember

má 30 dní.

Predjeszénec

ali Mihálcsek.

Dnévi	Kath. i prot. imenik	☉	Preminyávanye meszeca i vremená	Szunca		Meszeca	
				Izhod	záhod	Izhod	záhod
1 Pétek	Egid †	♄	Oblácsno,	5 18	6 41	7 26	7 54
2 Szobota	Diomed	♄	veterno.	20	39	8 43	8 27

Kath. ev. Od milosztivnoga szamaritánusa. Luk. X. 23—37. — Prot. ev. Luk. XVII. 9—14.

3 Nedela	A. 12. Angelsz. Ned.	♄	Mirno	5 21	6 37	10 0	9 0
4 Pondelek	Rozália	♄	vrócse	22	35	11 15	9 36
5 Tork	Jusztinián	♄	vrejme.	23	33	po p.	10 16
6 Szreda	Zakariás	♄	☉ 5 v. 9 m. pr.p.	24	31	1 34	11 2
7 Csetrtek	Regina	♄	Vrócse,	26	29	2 35	11 54
8 Pétek	Narodj. M. Mála M.	♄	sztálno	27	27	3 28	pr.p.
9 Szobota	Gorgorn	♄	vrejme.	28	25	4 14	0 51

Kath. ev. Gda sze je jezus k vársi. Luk. XVII. 11—19. — Prot. ev. Márk. VII. 31—37.

10 Nedela	A. 13. Imé M. Mik. F.	♄	Veterno,	5 30	6 23	4 59	1 51
11 Pondelek	Protusz i Hyácint	♄	oblácsno	32	21	5 28	2 53
12 Tork	Tóbiás	♄	vrejme.	33	19	5 57	3 56
13 Szreda	Móric	♄	☉ 7 v. 10 m. pr.p.	34	17	6 27	4 58
14 Csetrtek	Ivis. Krízsa	♄	Nesztálno,	36	15	6 49	5 59
15 Pétek	Nikodem †	♄	z ménsim	37	12	7 14	7 0
16 Szobota	Ludmilla	♄	dezgyom.	38	10	7 39	8 1

Kath. ev. Niscse nemre dvá goszpóda. Mát. VI. 24—33. — Prot. ev. Luk. X. 23—37.

17 Nedela	A. 14. Lambertusz	♄	Veterno,	5 39	6 8	8 6	9 2
18 Pondelek	Zsófia	♄	lepse.	40	6	8 34	10 2
19 Tork	Január	♄	Sztálno	42	4	9 6	11 1
20 Szreda	Euszták	♄	vrejme.	44	2	9 43	11 59
21 Csetrtek	Mátaj	♄	☉ 11 v. 14 m. pop.	45	0	10 26	po p.
22 Pétek	Flórenc	♄	Szunce v znamé-	46	5 58	11 16	1 49
23 Szobota	Tekla	♄	nye váge sztópi.	48	56	pr.p.	2 38

Kath. ev. Jézus je v Náim váras só. Luk. VII. 11—16. — Prot. ev. Luk. XVII. 11—19.

24 Nedela	A. 15. Odk. rob. M.	♄	Lejpo,	5 50	5 54	0 12	3 24
25 Pondelek	Kleofás	♄	toplo,	51	52	1 16	4 5
26 Tork	Jusztina	♄	sztálno.	52	50	2 25	4 43
27 Szreda	Kozma i Damián	♄	Oblácsno.	53	48	3 40	5 17
28 Csetrtek	Vencel	♄	☉ 11 v. 0 m. pop.	54	46	4 58	5 50
29 Pétek	Miháo †	♄	Nesztálno	56	44	6 17	6 23
30 Szobota	Hieronim	♄	vrejme.	58	42	7 37	6 56

Október

má 31 dní.

Szredjeszének ali Vszeszvescsek.

Dnévi	Kath. i prot. imenik	C	Preminyávanye meszeca i vremena	Szunca		Meszeca	
				Izhod	záhod	izhod	záhod

Kath. ev. Priso je Jezus v hizso. Luk. XVI. 1—11. — Prot. ev. Mát. VI. 24—34.

1	Nedela	A. 16. Rozsnov. Ned.		Lepse,	5 59	5 39	8 56	7 22
2	Pondelek	Leódegar		mirno,	6 0	37	10 12	8 12
3	Tork	Kandidusz		toplo	2	35	11 23	8 57
4	Szreda	Ferenc Szeraf.		vrejme.	3	33	po p.	9 48
5	Csetrtek	Placid			4	31	1 26	10 44
6	Pétek	Brunó	†	Ⓞ 1 v. 54 m. pop. Nesztálno,	6	29	2 14	11 43
7	Szobota	Augusztus		veterno.	6	27	2 55	pr. p.

Kath. ev. K Jezusi szo prisli farizeusje. Mát. XXII. 34—36. — Prot. ev. Luk. VII. 11—17.

8	Nedela	A. 17. V. G. Vogr. Orsz.		Oblácsno,	6 8	5 25	3 33	0 45
9	Pondelek	Dénes Ar.		nesztálno.	10	23	4 1	1 48
10	Tork	Ferenc Borg.		Veterno,	12	21	4 28	2 50
11	Szreda	Nikáz		lepse	13	19	4 53	3 52
12	Csetrtek	Miksa		vrejme.	15	17	5 19	4 53
13	Pétek	Kálmán	†		16	15	5 43	5 53
14	Szobota	Kalisztusz		Ⓞ 0 v. 3 m. pop. Mirno.	17	13	6 9	6 54

Kath. ev. Nót:rsztópiivi Jezus vu ladjicu. Mát. IX. 1—8. — Prot. ev. Luk. XIV. 1—11.

15	Nedela	A. 18. Terézia		Lejpo,	6 19	5 12	6 36	7 54
16	Pondelek	Gallusz		toplo,	20	10	7 6	8 54
17	Tork	Hedvig		jeszészsko	22	8	7 41	9 52
18	Szreda	Lukács		vrejme.	23	6	8 20	10 49
19	Csetrtek	Ferdinánd		Sztálno,	24	4	9 7	11 44
20	Pétek	Vendel	†	toplo.	26	2	10 0	pop.
21	Szobota	Orsa		Ⓞ 1 v. 51 m. pop.	28	1	10 59	1 20

Kath. ev. Szpodobno je králesztvo Bozse. Mát. XXII. 1—14. — Prot. ev. Mát. XXII. 34—36.

22	Nedela	A. 19. Kordula		Veterno,	6 30	4 59	pr. p.	2 12
23	Pondelek	János Kapiszt.		oblácsno.	31	57	0 4	2 39
24	Tork	Rafael		Szunce v znamé-	32	56	1 14	3 13
25	Szreda	Dária		nye skorp. sztópi.	34	54	2 29	3 45
26	Csetrtek	Domiter		Dezsgyevno	35	52	3 46	4 16
27	Pétek	Szabina	†	vrejme.	37	51	5 5	4 49
28	Szobota	Simon i Juda		Ⓞ 7 v. 58 m. pr. p.	38	49	6 26	5 23

Kath. ev. Od betézsnoga ziná královoga. Ján. IV. 46—53. — Prot. ev. Mát. IX. 1—8.

29	Nedela	A. 20. Nárcisz		Veterno,	6 40	4 47	7 45	6 2
30	Pondelek	Marcel		lepse	41	46	9 2	6 46
31	Tork	Lucilla		vrejme.	43	44	10 13	7 37

November

má 30 dní.

Pojeszénc

ali Andrejscsek.

Dnévi	Kath. i prot. imenik	☉	Premynývanye meszeca i vrejmena	Szunca		Meszeca	
				izhod	záhod	izhod	záhod
1 Szreda	Vszi szvéci		Sztálno,	6 43	4 42	11 16	8 32
2 Csetrtek	Szpóm. vern. mrtvi		toplo	46	41	po p.	9 33
3 Pétek	Venefrida †		vrejme.	48	39	0 56	10 36
4 Szobota	Károly Borom.		☉ 2v.30m.pr.p.	49	37	1 34	11 39

Kath. ev. Od krála, kí racsún csé vsíniti. Mát. XVIII. 23—35. — Prot. ev. Mát. XXII. 1—14.

5 Nedela	A. 21. Imre		Lejpo,	6 50	4 36	2 5	pr.p.
6 Pondelek	Lénárd		hladnejsé	51	34	2 23	0 42
7 Tork	Engelbert		vrejme.	53	33	2 59	1 45
8 Szreda	Godofrid		Megléno,	55	32	3 24	2 46
9 Csetrtek	Tivadar		oblácsno,	56	30	3 48	3 47
10 Pétek	András Avel. †		veterno,	58	29	4 13	4 47
11 Szobota	Martin		nesztálno.	7 0	28	4 39	5 47

Kath. ev. Farizeusje szo tanács drzsalí. Mát. XXII. 15—21. — Prot. ev. Ján. IV. 47—54.

12 Nedela	A. 22. Martin		☉ 6v.11m.pr.p.	7 1	4 26	5 8	6 47
13 Pondelek	Brizil		Oblácsno,	2	25	5 41	7 47
14 Tork	Szerápion		nesztálno,	4	24	6 19	8 45
15 Szreda	Leopold		Veterno,	6	23	7 3	9 41
16 Csetrtek	Edmund		mrzlejse.	7	22	7 53	10 32
17 Pétek	Gregor Thaum. †		lepse	8	21	8 50	11 10
18 Szobota	Eugen		vrejme.	9	20	9 53	po p.

Kath. ev. Gdá bí Jezus k seregi gúcsao. Mát. IX. 18—26. — Prot. ev. Mát. XVIII. 23—35.

19 Nedela	A. 23. Erzsébet		Mirno.	7 11	4 19	10 59	0 39
20 Pondelek	Edmund		☉ 2v.40m.pr.p.	12	18	pr.p.	1 13
21 Tork	Aldüv. M.		Lejpo,	15	17	0 9	1 45
22 Szreda	Cecilia		mrzlejse.	16	16	1 22	2 15
23 Csetrtek	Kelemen		Szunce v známé-	17	15	2 38	2 45
24 Pétek	Krizogon †		nye sztrel. sztópi.	19	14	3 55	3 18
25 Szobota	Katalena		Oblácsno.	20	13	5 15	3 53

Kath. ev. Gdá te vidíli opúcsávanye. Mát. XXIV. 13—35. — Prot. ev. Mát. XXIV. 1—13.

26 Nedela	A. 24. Konrád		☉ 5v.47m.p.p.	7 21	4 12	6 34	4 34
27 Pondelek	Virgil		Oblácsno,	23	12	7 49	5 21
28 Tork	Rufusz		vrejme.	24	11	8 59	6 15
29 Szreda	Szaternin		Lejpo,	26	11	9 59	7 15
30 Csetrtek	András		mrzlo.	27	11	10 49	8 19

December

má 31 dní.

Predzimec
ali Proszinec.

Dnévi	Kath. i prot. imenik	C	Preminyávanye meszeca i vrejmena	Szunca		Meszeca	
				izhod	záhod	izhod	záhod
1	Pétek	†	AA	7 28	4 10	11 32	9 24
2	Szobota		AA		29	9	po p. 10 30

Kat. ev. Znaménye bodejo na szunci. Luk. XXI. 25—33. — Ptot. ev. Mát. XXI. 5—9.

3	Nedela	A. 1. Ferenc Xaver.	☾	7 v. 38 m. pop.	7 30	4 9	0 38	11 33
4	Pondelek	Barbára	☾	Veterno,	31	8	1 5	pr. p.
5	Tork	Szabbasz	☾	oblácsno.	32	8	1 29	0 36
6	Szreda	Miklós	†	Nesztálno,	33	7	1 53	1 37
7	Csetrték	Ambrus	†	oblácsno	34	7	2 17	2 37
8	Pétek	Poprijéte M.	†	z dezsgyom	35	7	2 43	3 38
9	Szobota	Juditha	†	i snejgom.	36	7	3 10	4 38

Kath. ev. Gda bí zaszlisao Ivan. Mát. XI 2—10. — Prot. ev. Luk. XXI. 25—36.

10	Nedela	A. 2. Melkiádesz	☾	Veterno,	7 37	4 7	3 41	5 39
11	Pondelek	Damazus	☾	mrzlo.	39	7	4 18	6 38
12	Tork	Szinezus	☾	☾ 0 v. 26 m. pr. p.	40	8	5 0	7 35
13	Szreda	Lucia	†	Lepse,	41	8	5 49	8 29
14	Csetrték	Viátor	†	sztálnejse,	42	8	6 44	9 18
15	Pétek	Ireneusz	†	szúho	43	8	7 45	10 3
16	Szobota	Albina	†	vrejme.	43	8	8 50	10 52

Kath. ev. Zsidovje szo pope i levite poszlali. Ján. I. 19—28. — Prot. ev. Mát. XI. 2—10.

17	Nedela	A. 3. Lázár	☾	Sztálno	7 44	4 8	9 58	11 13
18	Pondelek	Csákanye M.	☾	vrejme.	45	8	11 9	11 48
19	Tork	Nemeziusz	☾	☾ 1 v. 9 m. po p.	46	8	pr. p.	po p.
20	Szreda	Liberát	†	Oblácsno,	46	9	0 20	0 47
21	Csetrték	Tomás	†	veterno.	47	9	1 34	1 17
22	Pétek	Flaviánusz	†	Szunce v znamé-	47	10	2 49	1 49
23	Szobota	Victoria	†	nye baka sztópi.	48	10	4 5	2 25

Kath. ev. V 15-tom leti kralüvanya Tiberius caszara. Luk. III. 1—6. — Prot. ev. Ján. I. 19—28.

24	Nedela	A. 4. Ádam i Eva	☾	Nesztálno,	7 48	4 11	5 22	3 8
25	Pondelek	Naródj. Jezusa	☾	z snejgom.	49	11	5 34	3 57
26	Tork	Stevan	☾	☾ 5 v. 4 m. pr. p.	49	12	7 40	4 54
27	Szreda	János	†	Oblácsno,	49	13	8 37	5 57
28	Csetrték	Dróbné decé dén	†	veterno,	49	14	9 24	6 53
29	Pétek	Tomás	†	mrzlo	50	15	10 4	8 11
30	Szobota	Dávid	†	vrejme.	50	16	10 38	9 17

Kath. i prot. ev. József ino Maria szta sze csüdivala. Luk. II. 33—40.

31	Nedela	A. Szilveszter	☾	Premínlfvo.	7 50	4 17	11 7	10 21
----	---------------	-----------------------	---	-------------	------	------	------	-------

Te sztóletni prorok.

Priklányanye.

Jezerodevéasztó, ino péto leto
 Z Bozsov pomocsjón szmo sze vcsakali eto!
 To lajnszko presztopno hitro je mínolo
 Tak, kak szenya, na stero vecs ne miszlimo!
 Náglo letí vrejme, nikaj sze ne sztávi,
 Bogátci tak, kak návjéksemi szirmáki.
 Záto csasz nas vszigidár na dobro obrn'mo,
 Za düsno-telovno lepó sze poszkrb'mo;
 Naj tak gda nam zse ta szlejdnya vóra vdári,
 Mirno naj bi z szvejta te szlovó jemáli.
 Nego zdaj v zacsétki toga nov'ga leta
 V kraj z túzsnim mislenyom, zdignimo gor szrca!
 Vszi szmo v Bozsi rokaj na sirokom szvejti,
 Bóg szkrb má na vsze nász, csi szmo glih nevrejdni;

Csi szmo rávnicš szlabo leto meli láni,
 Zdaj nam dá obilno, naj nasz pá nahráni.
 Záto sze vüpajmo v Bozsoj priglednoszti,
 Szpunimo veszélo vsze nase dúzsnoszti.
 Módre pa tanácse, stere vam naprejdám,
 Na haszek obrn'te, naj vam ne do za mán!

Zíma.

Mocsno bomo zimo meli v etom leti,
 Za manyáka ne de dobro vünej bidti;
 Ali dober vért de meo te tüdi delo,
 Na vérsztvo de glédao, nej szamo za jelo.
 Od ráne jütre do késznega vecséra,
 Szkrben cslovik szí ne vóscsi nigdár méra.
 Gda zse vszakdanésnye szvo delo oprávi,
 V rendo dene krmo, násztelco pri márhi:
 Te szí v róke vzeme motike, szekire,
 Grable i raszuhe, i vszefelé stíle.
 V dober réd posztávi vsze skéri za vérsztvo,
 Naj je v rendi má, gda príde szilno delo.
 Tüdi dobre knige rad naprej on vzeme,
 Naj szí vu znanosztaj tüdi szprávi szeme.
 Ár moremo znati, ka v dvajsztój sztotini,
 V sterój zdaj zšívemo po Krisztusa rojszti:
 Vszáki vért tak more izobrazsen bidti,
 Kak goszpód pred nami v indasnyem vrejmeni.
 Csi záto vu zšítiki vecs-vecs scséte meti,
 Ne zapüszttite sze, ár morete prejditi.

Szprotoletje.

Ráno szprotoletje ne mo letosz meli,
 Záto sze ne pascsimo vu nasem deli.
 Bógse je jarino kesznejse szaditi,
 Kak vu mrzlo zemló ono tá szpraviti;
 Nego szadoveno drevje i gorice,
 Kak nájranej dente v rendo, brez krivice!
 Trávnike, szejátvi rano povlácsite,
 Tó de nyim na haszek, lehko mi verjete;
 Ár kak i jarino mores okopati,
 Tak zšito, psenico dobro je zrásiti!
 Poprejk bomo szprotoletje szüho meli,
 Z málimi dezgyóvmi, kak mo szí zseleli.

Próti tocsi sze pa lehko tak bránite,
 Csi vu vszákoj véshi stük gorposztáivate;
 Ár sze tocsa szamo v celó mirnom zráki,
 Kak zdaj gvúšno známo, sze vküpernaprávi;
 Csi pa z velkim „dünom“ miren zrák sztrószimo,
 Meszto tocsé dezsgyevne kaple dobimo.
 Nego da eden stük nemre vszejm pomocsti:
 Vszáka vésh bi mogla ednoga-dvá meti.

Leto.

V etom leti ne mo prevecs vrócese meli,
 Szüsave ne bode tak, kak v lajnszkom leti;
 Velkoga dezsgyovja sze tüdi ne bojmo,
 Szamo rávnic telko de, kak je potrejbno.
 Zsétva de vu lejpom vrejmeni zacsnjena,
 I psenica de obilno placšüvala;
 Zsito bode záto tüd' dobro dávalo,
 Proszá i hajdíne dobíte povolno.
 Tüdi i jarína de vu lejpom rászti,
 Ne de szükesíne v etom tak, kak láni.
 Nego csi szená zse kaj menye dobímo,
 Ótave de doszta, kak jo vküpszprávimó.
 Tüdi graj i tikvi ne do letosz v zséli
 Tak, kak lajnszko leto, gda szmo je nej meli.
 Escse i dományi ográdcí do rodni,
 Vsze felé zelenyá mo meli po vóli;
 Vsze de v dobrom rászti, csi je v dobrom rédi
 Zemla pripravlena bíla v szprotoletji.

Jeszén.

Poprejk hladno jeszén moremo csakati,
 Csi mo rávnic v vrocšini mogli orati.
 Z szejátvov sze záto pascsimo k Trejzov'mi,
 Ár do mokre nyive próti Vszejm szvecov'mi;
 Nego i prerano tüdi ne szejajmo,
 Ár je vszígdar bógse to poszrednyo delo.
 Jábuk de obilno v etom rodnom leti,
 Pune do gorice, kí sze trüdí z nyimi;
 Szlív de malo menye, kak je biló láni,
 Ali zadoszta de ji pri vszákom hrámi.
 Záto v lejpi réd pripravite vsze eto,
 Szád je na pó krüha za málo decsico;

Skrojce ino szühe szlive szí napravte,
 Kelko li morete, szí vküperposztavte.
 Za drva sze tüd' pred Adventom preszkrbte,
 Naj, gda príde zima, sze je ne posztraste.
 Vase hizse, prebiválicsa vözcšiszt'te,
 Vu dobrom vrejmeni vö je osznajzsite:
 Ár csisztócsa more bidti v szákoj hizsi,
 V sterój lüdjé nescsejo bidti betézsni.

Dokoncsanye.

Gda szam zse na krátci vsze vödopovedao,
 Ka szam vám na haszek v zvezjdaj gorinajsao:
 Escse i pár rejcsi scsém vam povedati,
 Ino te szlovó zse morem od vász vzéti!
 Delavnoszt, szkrblívoszt ino mertücslívoszt,
 Naj bode med vami i Bogá-bojaznoszt!
 Szlabe, szíromáke nigdár ne zapüsz'te,
 Szírótam, dovicam vu vszem pomágajte!
 Rázum ino pamet szí dobro vözbrüszte,
 Máte dobre knige, radi je vszi csíte!
 Tüdi v vasi szrcáj bodite szmileni,
 Tak te glihni cslovecsánszkomi iméni!
 Vu dobróti, vu szrecsi sze tüdi ne zviszte,
 I vu lüboz zdrávji mertücslívo zšívte!
 Beteg i neszrecso dobrovolno trpte,
 Próti Bozsoj vóli nigdár ne morgújte;
 Ár je Goszpodin Bóg módro vsze odrédo
 Z pámetjov csi glih mí tó ne doszégne.
 Záto dúzsnoszt vaso verno zse szpunité,
 V nóvom leti zdravi, szrečni osztanite!

Pripoveszti.

Te dúgi kovács.

„Da bi te! da bi te!“ — je pravo kovács, med kem je na friskoma kúkao z hamrom po nákvai, kak je vszigidár csíno, gda sze je csemerio.

„Ali da je te velki cslovek tak nimászti,“ je odgovárjala nyegova tivársica, ta sztára Barbára. „Tak je dúgi, kak te gróbi Goliáth, pa itak ne ma vecs pámeti, kak edno málo dejte. Ó, gda szam jasz stiri lejta bila sztara, szam zse csednejsa bila, kak té, té busa!“

„Vtisajte sze zse, mati,“ je pravo János, te kovacscki hlápec, koga szo sze ti csemérje dosztájali, eden goricsánec, z prosztejšov natúrov kak ti ravenci, ki je komaj od vcserányega dnéva máo v kovacsnici bio. „Jasz szam sze prisao, ka bi okóli ognya delao kak bi te mogao znati, ka vodó tüdi morem nosziti? Sze mi dajte védre, telko vam je nanoszim, kak szamí scséte.“

„Ja, csi ti zse vcsera ne bi právila! Ali ti szí pozábo na tó, da szí pozábiti steo. Poznam zse vász decske, nájbole pa te goricsánce. Ó, da je tó grobjánszko edno lüdsztvo!“

„Da bi te, da bi te!“ — szí je zgovárjao kovács, kak je te hlápec zse odisao ino je eden cseméren pogléd vrgao na szvojo zseno. „Scsés mi tí tüdi i toga hlápca, komaj ka je sze prisao, vkraj sztirati, steri je mocsen,

kak edno drevo ino mi za tri drúge oprávla delo?“

Kak je János z szvojim szajsztim obrázom, z mocsno okovánimi vejdrami ino z naprejevzézanim ledernim sörcom k sztüdenci prisao, sze je rávnic edna pripravna mláda zszenszka nagnola ober onoga, naj szí vodó zajímle ino nyega je nej ovárala, ár je on z szvojimi delavnimi kapucsami celó na tihoma tá prisao. Kak sze je te okóli zglédnola, zoszágala sze je te tak jáko od toga viziko od nyé gorsztójécsega velkoga csloveka, steroga je escse do eti máo nigdár nej vídila, ka je szvojo szvetlo kufferno vedrico v sztüdenec szpádnóti püsztila ino na maloma szkrícsala.

Edno malo sztrsznyeni od nyéne lepote ino od nyénoga sznájzsnoga gvanta, v sterom je oblecsena bila, je doli z gláve vzéo János szvojo lederno sapko ino je pravo: „Ne zamerite mi deklina ali zszenszka, jasz szam szamo te nóvi kovacscki hlápec, nikaj sze záto ne sztrasite od méne.“

Te sze je mogla zse ona ober nyegovoga pokornoga drzsánja ino ober postenoga nyegovoga líca szmejáti ino je právila: „Ali kak szí me zoszagao! No, nego zse je odislo, od széga máo sze ne bom vecs bojála od tébe.“

On szí je szvojo sapko pá

nazáj djáo gor na glávo, vö nyoj je potégno vejdrico z sztüdenca; vö jo je szplavo ino znóva zámlo z csísztov vodóv. Ona nyemi je zahválila za nyegovo dobróto ino je tak najsla, ka nyemi ti zláti, csi rávnic malo szajaszti vlaszjé, steri szo nyemi od sapke vösztáli, jáko fájn k obrázi sztojtjo ino da on eden jáko dobrovolen cslovik more biti.

Právila je nyemi, kak ga je zse od gláve do nóg poglédnola: „Tak bi szí lehko míszlila, ka szí tí zráven od goliáthov sze prisao. Odked szí te tí?“

„Z goricskoga. Nej je tó tak prevecs dalecs od eti máo. Ví szte zse tüdi vecskrát vidli lejsz od nász sze voziti.“

„Ka ti je pa imé, tí velki decsko?“

„János. Ino vám?“

„Zsüzsika.“

„Szte escse ledicsni?“

„Zakaj bi rad znao tó?“

„Tak mi je rávnic na pamet prislo. Ali csi mi nescsete pove-dati, mi záto ne de zsao za tó. Escse sze lehko ne sika od méne, ka szam od vász tó pítao, záto za odpüscsenyé proszim ino vecs ne vcsiním kaj táksega.“

Zsüzsika sze je mogla ober nyege szmejáti ino je právila: „Sto te je pa tak szkrbno gori-zhráno, ka sze tak lepó znás oponásati?“

„Znáte, tó szo moja mati vcsínoli. Oni szo mi vszigdár pravili: Grobján je vszáki lehko, nego lejpora oponásanya je, steri je bógsi, ino tí sze lepó mores oponásati, záto ka szí szíromaski.

Z kranzsčsákom vu róki, prídes po szvejtí okóli.“

Zsüzsika je eden pogléd vrgla na nyegovo szíromasko oblecsalo ino je dobrovolno právila na tó: „Tvoja mati te prevecs szíromaski morejo bidti?“

„Ja szíromaski szo, jasz nyi-n vszigdár vsze domó poslem ka zaszlüzsim, ka naj ne bi telko sztrádali vu nyihovi sztári dnévaj. Ár ví i tó morete znati, ka szo zse oni stirideszét bíli sztari, gda szam sze jasz naródo ino zdaj zse vise sésztdeszét lejt májo, nego vrli szo, prevecs vrli, tó mi lehko verjete. Edne tákse materé nega na szvejtí.“

Zsüzsika je po szvojo z szebrom vözdelano mosnyo szégnola v zsebko ino je eden szvetli rajnski vzéla vö z nyé. „Vej ga pa odposles tvojoj materi jeli?“ je píjala nyega.

„Ja,“ odgóvoro je János, „csi kaj priszlüzsim pri vasz, ali prvlé nej.“

Nyó je nej szrám grátalo za volo toga odgovora, nego zaprla je szvojo mosnyo, zdigne szvojo poszódo na glávo ino ide od sztüdenca, med kem je na nyega escse eden prijaznívi pogléd vrgla. On je pa glédao za nyóv ino sze je csüdivao nad nyénov mocsnov posztávov, lejpo segó nyénoga hóda ino nyéno paszano oblecsalo.

„Sto je tá lejpa persóna?“ je pítao on edno dekló, stera je k sztüdeneci prisla.

„Tó je edna celó mláda do-vica, jedína csér toga bogátoga Borovnyáka, stera je komaj pól leta pri mózši píla, gda nyoj je

mozs mro ino stera je zdaj zse vszejm mládim decskom vu vészi glavé zmejsala. Tí szi zse lahko tüdi nóri za nyóv?“

„Jasz szam eden hlápec, steri tü szlúzsi, ino nej szam tak nóri, ka bi sze za goszpóda drzsao.“

„Ona je tüdi zse tak kak zarocsena z Fliszarom. On jo dobí ino niscse drügi nej, záto ka on má kaj ino ona tüdi má kaj. Csi nyídva te tó vküperdeneta, cejlo vész lahko küpita doli. Ti szi záto te za edna drügo mores poglédnoli.“

„Jasz szi nikam ne bom glédao,“ je pravo János ino je za isztino só, brezi ka bi szi okóli zglédávo, z szvojimi vejdrami.

„Zsüzsika,“ pogúcsao szi je med potjöv na tihoma. „Lejpa je, szamo za tó mi je zsao.“

* * *

János jo mogao to málo vér-sztvo kovácsa tüdi v rendi meti. Rávnics szo szenó szprávlali Kak je tak eden dén na szvoji máli, krávji kóljaj szenó domo pelao, edna fájna, z lejpimi konyi naprezsena kólica sze tirajo na póti próti nyemi. V nyí je pa szedo te nájbogatejsi vért vu vészi v szvétesnyem gvanti, steri je z drágoga szüknya bio zgotovleni, i z finov kapov na glávi. János szi je miszlo, ár je on precí velki vóz meo z szenóm naklajeni, ka sze nyemi te z práznimi kólici tirajócsi, kak je sega, ogne. Nego te gizdávi bogátec szi je rávnics na ópak tak miszlo, ka sze ga te szíromaski hlápec more ognóti ino gda sze je tó nej tak zgódíló, szkládao nyemi je vsze

gronszke sztrejle na glavó, gori-szkocsi z szvojega szica ino vcseszne nyemi z szvojim bicsom edno krvávo mezliko na obráz. Po vdárci pa zgübivsi te szvoje mocsno sztanyé, z glavóv naprej je vöszpadno z kólic ino bi sze lahko mocsno vrázo, csi ga János z szvojov dúgov, mocsnov rokóv v tisztom ocsnom megne-nyi ne bi popadno.

Vért je blejdi grátao, brezi edne rejcsi je glédao szvojega reseníka ino je nej znao ka bi pravo. Ali ta mocsna natúra je itak vö mogla idti z nyega ino sze zderé: „Zakaj szi sze me nej ogno?“

„Vért“ je pravo János, „zahválnite sze Bógi, ka szte glavó nej na ceszti prebili ino meni, ka vasz dobro ne narejzsem, kak bi szí zaszlúzsilí, ár szte me nepravicsno ino próti vszemi rédi vdarili. Jasz vam szamo vas bics vkrajvzemem, náj z tem vecs nigdár nikoga ne vdárite.“

Pravo je ino je szpotro bicsnyek na falácske.

„Ficko,“ je gorszkrícsao vért, „csi tí tak prevecs velki ne bi bio!“

Ali po ednoj krátkoj míszli je pravo: „Na szlédnye tí más pravico ino szi vrli eden decsko. Záto szi te mér napraviva. Jasz nikse delo mám v blizsányoj vé-szi ino sze nemrem brezi bicsa dale pelati. Daj mi tvoj bics, jasz tí ga plácsam.“

„Ví szte mi zse plácsali,“ je pravo János ino briszao szi je krv doli z líca.

„Bodi szpameten! z ednim táksim moskom, kak szam jasz,

sze niscse nemre vu vészi vaditi.“

„Jasz vasz ne poznam, slo szte ví?“

„Ka, toga bogátoga Borovnyáka ne poznas?“

„Borovnyáka?“ píta János edno malo zalesznyeni ino ino iscse Zsüzsikine prijazne linije vö z kustoga lica ocsé vözebrati. Na tó pa ednök mirno velí: „Eti máte moj bics. Jasz zse brezi nyega prídem domó z kravami ino dnesz ga ne nücam vecs. Poslite mi ga szamo vecsér domó v kovacsnico.“

„Tí szi mi eden spájszen decsko,“ pravo je te sztári, gda je zse na hítroma vu róke vzéo bics. „Povej domá májsztri, ka nyemi dober vecsér zselejm ino ka vr'oga deticsa má.“

Na tó szi je goriszeo na kólica ino pokajócs z bicsom sze je odpelao.

János szi je pa, brezi toga, ka bi na mezliko na szvojem lici miszlo, stero je od ocsé dobó, szamo od cséri premislávao. Rad je bio, ka szi je náglo natúro, stero szi je vszigdár nazáj znao drzsati, zdaj tüdi znao potrejti. Za nikoj na szvejti ne bi mogao próti Zsüzsikinomi ocsi rokó gorzdignoti, kak stécs bi szi oni zaszlúzsili kastigo.

Kak je pa brezi bicsa prisao domó, nej szo sze zasztópili ta sztára Barbára tó nyemi naprejprineszti ino szpitávali szo ga. On nyim je pa povedao póleg pravice, ka ga je tomi bogátomi Borovnyáki poszódo, steri ga naszkori zse domó poslejo.

„Tí ne szmejs poszódití, ka je nej tvoje,“ szo krícsali ta sztára „ino nájbole pa tomi bogátusi nej, steri nasz v cejlom leti ne poglédne ino csi sze nyemi v nedelo, gda sze z nyim pri cérkvi szrécsam, poklonim, szk mí niti ne odkloni.“

„Da bi te, da bi te!“ — szkricsí kovács med nyidva, „János je celó dobro vcsíno. Z táksim bogátim lüdsztvom vu méri moremo bidti. Csi vért vecs má szrebra i zláta, z tem vecs nüca zseleza ino plácsa kovácsí.“

„Ó, tí nedúzszen János,“ szo pravili Barbára na ednök pomirjeni, „escse sze vcsákas i toga, kak szi tü pri nasz ti bogáti kmetovje z szíromaskimi hlápci denejo.“

Kak záto ta sztára tak na nyega glédajo, opázijo tüdi i krvávo mezliko na nyegovom obrázi ino ga szpitávajo za toga volo. On je pravo, ka ga je edna vejka vcsesznoła. Oni nyemi pa zapovejo, naj szi doli széde, doli nyemi operéjo rano ino namázsejo nyemi ono z oliom.

„Ona je záto nej tak lagoja, kak sze vídí, ta moja sztára,“ je pravo te kovács, kak szo zse sztára vöodisli. „Csi sze zse malo k coj privcsís k nyénoj lamentáciji, celó bos dober kre nyé, kak i jasz.“ János je vönaprégao krave ino je szklao szenó pod sztreho. Na tó je delao escse preci dugo v kovacsnici. Kak je pa te vecsér nasztano ino je z májsztrom i z májsztrocov to prószto vecsérjo potroso, hodo je i povészi okóli, ár je vrejme v ti dúgi dnévaj biló. Eden sereg

veszéli máli deklinic, na stere sze je namero, szo sze nej zbojale nyegove velikócse, nego okóli szo ga vzelé szmejajócse ino vrtele szo sze kre nyega. On je pa vzéo to nájlepso med nyimi na szvoje roké ino cártao sze je z detetom. Ova drüga szo sze pa kricsajócs lovíla za nyegove nogé ino szo ga primárjala, naj nyé tüdi gorzdigáva ino kak je on i zaisztino edno za drügov z szvojimi dúgimi rokámi visziko zdigno gori v zrák, plészale szo od radosztí ino szo grátale od eti máo nyegove dobre prijátelkinye. Nisterne matero szo tüdi tá sztópíle k coj k nyemi, poklonile szo sze nyemi csüdivajócse sze ino szmejajócse ino szpitávale szo ga, odkod je on? On je vszejm prijazno dáo odgovor ino je vándrao escse edno dobro vöro zvün vészí okóli, gda sze je veszelio tomi lejpomi vecséri, miszlivsi na szvojo mater ino od mále zgodbe denésnyega dnéva premislávajócsi.

„Kak dugo,“ szi je miszlo, „bodes tí escse csakati mogao, dokécs ednok májszter grátas ino szi telko lehko zaszlüzsis, ka bi szi edno dobro zseno vzéo. Nego edno tákso, kak je Zsüszsika, escse te tüdi ne dobís.“

* * *

V nedelo je szprevájao János toga sztároga szvojega májsztra ino nyego zseno na vécsar v ostaríjo na muzsiko, gde je zse te cejla vész vküperszprávlena bíla. Doszta z lüdi ga je zse poznalo, te nájvéksi táo escse nej. nyegov velki zrászt je záto nej

máloga csüdovanya bio zrok. Tó sze je nyemi nej vidlo, za toga volo szi je szeo, náj ga na telko ne glédajo, jáko ponízno ino szkoro nej vküperpotégnyeno k szvojoj májszrojci doli. Ali nej szo ga dugo pri méri niháli. Te mále deklinice szo sze pá szpravile okóli nyega, naj bi pá plészale ponyem. Meo je delo, naj bi sze od tej sümécsi vcséo rejso, pri sterom szo nyemi mati Barbára nájvecs pomogli, gda szo deci povedali, ka ednomi tak velkomi decski sze szamo z odrasenimi deklinami sika plészati. Naj pa tó poszvedocsi, ka te mále záto rad má, je edne edno korino szsproszo, stero je ona mejla ino na ednók szo nyemi vsze dalé tá szvoje korine ino on szi je cejli püslec djáo gori v lüknyo szvojega kapúta

Na tó je tá prisao Balázs, eden mládi vért, Flíszarov nasszprótnik i csemernyák za volo Zsüszsike ino je szpoznanye iszkao z Jánosom, naj bi ga za prijátela mogao dobití ino csi bi potrejbno biló, z nyegove mócsi haszek vlejesti. On je szvojo kupico zdigno próti nyemi ino János je nej steo tak gizdávi bití, da ne bi pio z nyim.

„Ka pa tí nescses ednók plészati?“ ga je pítao Balázs.

„Zakaj nej? Ali da pa escse ne poznam dekle.“

Balázs je pelao nyega med pleszajocse ino nyemi pokázse to lejpo Zsüszsiko. „Glédaj tá, tiszto z erdécsim förtuhom, z tóv mores plészati.“

János je pa odgovoro: „Za tó szam jasz pre szíromaski,

to nájbógse tüdi nemrem zseleti.“

Zsüzsika sze je oszmejávala, brezi ka bi nyega poglédnola ino poszvedocsila je z tejm, ka ga je dobro zarazmila. Vecsazi po etom je sztópo nyéni zárocsnik, te bogáti Fliszar, k nyoj ino je plészao z nyóv.

Balázs sze je csemerio, ka je Jánosa nej mogao na nyé dobiti. On szám je preлагоje bio vörzaglaszeni, kak da bi szi vüpaó z Fliszarom ino z nyegovim vnógim rodóm szvaditi, on bi záto rad toga mocsnoga Jánosa naprejpotiszno ino z Fliszarom vküperszvado. Za toga volo szi je szvoje csemére vu víni steo vtisati ino je Jánosa na nyé steo vzéti, naj vecs pijé z nyim. On je pa nej privolo k tomi.

Szledi szo nyemi povedali nyegov májszter, ka té Balázs je eden lagoji decsko, kí je szvoje vrejdnoszt z véksega zse zapravo ino steroga sze ogibati more. János sze je zagvüsaó, ka vecs nikaj ne de meo z nyim. Mati Barbára szo pa zseleli, naj János ne szedí szamo med timi sztárimí, nego naj z mládímí plése. On szi je záto edno prosztejsó deklino poiszkaó vö ino je plészao z nyóv celó posteno ino na cejlo zadovolscsino szvoje májsztrojce. Dekline szo ga vsze glédale. Vecs kak szamo edna je nyemi na znánye dála, ka bi rada plészala z nyim, ino prvlé kak bi na pamet vzéó, je celó prisao notri vu pleszno-veszélje, nego osztao je póleg szvoje natúre prószti i miren, ino csuvao sze

je, naj ti mládi decski z vészí nyemi ne grátajo nevoscseáni.

Eti mládi decski, kí szo sze nej szamo nad velkim nyegovim zrásztom, nego i za nyegovoga prósztoga i mirnoga oponásanya volo csüdivali nad nyim, szo tüdi znati steli, ka ka je vsze na nyem ino vzéli szo ga na szrejdi szébe, naj bi ga v gucsi dóbili. Szkri-vomá szo sze bojali od nyega ino szo szi miszlili záto, ka ga vu rázumi nazájdenejo. On sze je pa tak oponásao i v tom, da szo ovi drügi ná hitroma na pamet vzeli, ka je on bógsega szrcá, kak ka bi sze od nyega bojati trbelo ino tüdi i nej tak norcsaszti, ka bi sze lehko oszmejávali z nyega.

Ino on je i v tisztom vecséri najsaó priliko, naj nyim nyihovo dobro miszeo nazájgvina. Fliszar je náj mre steo szvoj jus, z tov lej pov Zsüzsikov plészati, szám na telko steo ponücati, da sze je za toga volo z ovimi drügimi pleszci zse szvajüvati zacsnó. Nyegova szreca nyemi je zvün Balázsa escse i drüge nevoscse-nike szprávila ino gízdoszt ino oponásanye nyegovo je razsállilo escse i one, kí szo nyemi na Zsüzsiko nej nevoscseáni bíli. Prislo je záto za toga volo na bítje, stero je med etimi szprevejdnímí decski one krajíne zse vecskrát naprej prislo. Nego zdaj je pa ono edno krvávo dokocsanye melo v tom táli, ár sze je te pijáni Balázs notri zmejsao ino je z ednim nozsom na, od nyega odürjavajócsega Fliszara steo idti. Bár szo bránili toga nyegovi pajdásje, nego Balázs je

v szvoji szlejpi cseméraj szmekno onoga, kí sze je pred Fliszara posztavo, notri v prszi. Te szo zosztrase ni vszi nazájszkocsili, Balázs je pa vdaro na Fliszara ino z neksamurnim poglédom je zse gorizdigno rokó, náj i toga preszmekne, kak ga je te János z szvojimi dúgimi rokámi odzaja popadno, mocsno nazájpotégno ino nyemi nozs vkrajvzéo.

Te szmeknyeni, eden z dalésnyega roda Fliszara, je v szrcé bio szmeknyeni ino szi je nej vecs odihávao. Z velkim jávkanjom szo ga notri vu vész neszli, kama szo i toga zvézanoga hüdodelnika pelali.

Od etoga szo szi te dugo i dugo znali gúcsati. Kak je zsaloztno edno tákse deló na one dománye gledócs, ovi drúgi sze gucsi, pripovedávanyi od toga, vöpovedanyi, szvedocsánsztvi, nagucsávanyi, k coj dejvanyi króto dugo lódijo, kak z edni dobrim málom, gde nidti eden falácsicsek ne szmej osztáti. Balázs je pa te gucsi escse i edno nóvo podúzsanye szpravo, gda je edno nócs, po nevejdnom táli z szvoje temnice odszkocso ino ga je od tiszti máo niscse nindri nej vecs vido. Szamo za nisterno vrejme szo zvedili, ka je med one szztranszke szoldáke sztópo notri, steri szo v tisztom vrejmeni notri v ország prisli.

* * *

Csi je Fliszárovo zdávanye z Zsüzsikov od obedvej familij zse prvlé odlocseno ino na meszti niháno biló, tak je ta vöztocsena krv escse bole potrdila nyihovo

nakanenye. Za Zsüzsikino volo je bitje nasztanolo, ino eden z Fliszarove rodbine je áldov grátao. Za pomírenye te zsaloszt noszécse familije ino naj kaj táksega vecs ne pride naprej, sze gosztüvanye kak nájprvlé more abszlüzsávati. Gda de tak Zsüzsika zse Fliszarova zsená, vecs niscse nede meo jusa, za plesza volo nyemi nevoscse ni bidti.

Borovnyák szo záto eden velki lagev z nájbógsim sztárim vínom napunyenoga dáli pripelati, naj sze v pivnico nyihove cséri dene ino naj bi sze mládiva hízsniaka kak náj duzse lehko szpominála z szvétka szvojega zdávanya v pridócssem szvojem vértisztvi. Nego po nepozlívom dolzdigávanyi lagva póleg za gószke i rece naprávlene mlake, sze je lagev notri v vodó szkotao, ino szo ga nej mogli z vodé i z blata vecs vögenoti. Sztári Borovnyák szo velkoj szkrbi bilí, da nebi voda prisla v nyega, ali po zdigávanyi dremlom i szakír naj sze nyemi obrócsje sze pokvarijo. Cslovecse roké szo pa preszlabé bilé, ka bi ga vözdignole, kelko stécs sze ji je szpravilo k coj k nyemi, naj ga gorpomorejo. Te szo sze zmiszlili Borovnyák na toga mocsnoga Jánosa ino dáli szo ga tá zvati.

János je prisao, só je notri v to blatno vodó ino iszkaó szi je nájprvlé trdo meszto za nogé, naj z szvojimi rokámi z tem lezsej zdigávati more. Kak je záto vözprobao, ka gde lagev nájlezsej lehko prime, dáó je lance i mocsna vözse tá prineszti, náj te lagev, kak ga malo zdigne,

okóli leško zvézsejo. Prvo delo je bíló, lagev nájprvlé vö z vodé na brvna k nyemi k coj nalecsena zdignoti, po steri ga te zse lezsej leško z lanci i z vözsi goriszkotajo. Pó vézsi je príbejzsaló vküper, naj vidijo to delo. Tüdi i Zsüzsika je prisla k coj ino je sztála kre szvojega ocsé celó blüzi pri mlaki. Te jo je pogledno János mocsno v ocsi, kak gda bi szi mócs iszkao v nyénom poglédi. Ino zaisztino trbelo je nyemi i mócs lübéznoshti ino vözkazanya, ár je lagev vö z fórne bio zsmeten. Vidlo sze je na natégnyeni nyegove nági rók, kak nyemi krv v lice vrejla ino kak szi je zobé vküper sztiszno. Ali na hitroma sze je i vidlo, kak sze lagev gible ino vszigidár bole i bole zdigáva. Na tó znamenye dá drüгим delavcom, steri te na friskoma lance i vözse vrzsejo okóli lagva ino nyemi pomágajo. Med velkov radosztjov szo lagev te celó vöpotégnoli ino Jánosi kak nájprvomi hválili. Kak stécs je od blata zamázani bio, vszi szo sztópili okóli nyega, v róke szo nyemi szégali ino nyega dicsili. Szamo Zsüzsike je nej vido vecs, ona je zse v hizso odísla.

Kak sze je te domá osznajzso ino páli v kovacsnici pri nákváli sztáo, dóbo je pozványe k Borovnyákovim, naj tá pride ino to sztáro vino z lagva kosta. On sze je na hitroma maló bógse goroblekao ino je só vu toga bogátoga kmeta hizso, gde je príjazno bio gorprijéti ino szrcsno postüvani. Te lagev sze je dobro obrzsaó vu vódi. Sztári Borov-

nyák szo ga vcsaszi ná pipo dáli vdariti ino szo vino brezi vsze falinge kak edno to nájbógse szpoznali. Oni szami szo ga ponüdili i tomi hlápci, steri sze je z lagvom tüdi i nájvecs trüdio, edno puno kupico.

„Z vasim dopüscsenyom,“ je pravo János ino je kloncno z szvojov kupicov k sztáromi, ino te z Zsüzsikov i z Flíszarom, steriva szta tüdi nazócsi bílá. Nego pri trétjem vküpklonckanyi sze je sztrla Flíszarova kupica ino sze je razlejalo vino z nyé. János je za odpüscsenyé steo prosziti.

„Nikaj ne dene, nikaj ne dene,“ szo pravili Borovnyák. „Tó ti je szamo tvoja mócs naprávila, stero szi prvo pri lagvi nücao, ona ti je escse itak v rokáj, ka szi bole vküpkloncno, kak bi trbelo.“

Zsüzsika je prineszla szvojemi zarocsníki edno drügo kupico ino niscse sze je nej szpómeno vecs z té mále neszrecse.

„Csüj me, János,“ szo zacsnoli praviti páli te sztári, „ti szi mi edno velko dobróto szkázao ino ti morem za tó tüdi i plácsati.“

„Rad szam tó vcsino ino ár szte mi nápitek dáli, tak dobroga i drágoga, kak szam ga v mojem zsitki escse nej vecs poznao, szam záto zadoszta oblónami od vász.“

„Ali ti escse i pejneze tüdi mores gorivzéti od méne.“

„Znáte, jasz jáko rad vzemem gor senka.“

„Alitvojamatiszosziromaska,“ je právila zmesz Zsüzsika. „Ti szi mi szám tó pravo ino szi steo od méne kaj gorvzéti, csi szi prvo kaj zaszlüzsis. I zdaj szi zaszlüzso.“

Te sztári Borovnyák szo nyemi eden zlát dáli v róke. „Tó je,“ szo nyemi pravili, csi sze premiszlím te velki trüd, steroga szi meo, ino te sztroske, stere szi mi prisparao, csi bi sze szám vecs dnévov mogao z lagvom mantrati, nej predoszta, nego escse premalo za tébe. Vzemi ga. Ovacsi de mi zsao.“

„Tó nescsem jasz. Dobro je, vzemem ga ino zahválím van za nyega.“

Kak je pa te próti dómi só, z szvetlim zlátom med prsztámi, nyemi je zsmetno biló okóli szrcá. Ta prílicsna, lejpa hizsa bogátoga vértá ga je csüdovitno genola, Zsüzsikin prijazen pogléd ga je znóva kak zacomprao. Edno ocsno-meknenye je tak zacsóto, kak gda bi on Balázs bio. „Ali vkraj! grdo míslenye,“ szi je zgúcsao. „Nevoscscenyé je ta nájhújsa lagojína, stera szamo jedínomi onomi skódi, steri jó má.“

Te zlát ga je pomensávao za doli ne szpíszano, csi szi je rávnic na ono veszélje miszlití zacso, stero do nyegova mati pri vrók-vzétji onoga meli.

* * *

Zsüzsikinoga gosztüvanya dén je prisao, eden lejpi, tópeo lejtásnyi dén. Vsze je kázalo k veszélji. To pripravlanye k zdávanyi ino k ednomi velkomi goscsenyej za doszta lüdi je v

nájbógsem rédi biló vküpposztávleno ino pred poldnévom ob deszetoj vöri szo slí v nájlepsi gvant oblecseni pár za párom v cérkev, z steroga törma sze je szvétesnyega glásza zvón csüo. Ali komaj szo v cérkvi vszi vküpszpráveni bilí ino bi pop szvojo predgo zacsnoli, gda je zvüna edna velka lárma nasztánola ino je escse sztreba bila za csüti. Presztraseni szo vszi vöbejzsali nad dveri ino zdávanye je moglo zaoosztánoti.

Eden divjó sereg szoldákov je vu vész notrivdarilo. K onoj neprijátelszkoj vojszki szo szlísili, stera je zse domoidócsa bila ino bi mogla po ceszti, okóli edno vöro hóda vkraj od vészi, dale potüvatí. Nego Balázs je bio rávnic v tom seregi ino csemérje nyegovi szo nyemi pripomogli, da je szvoje nóve pajdáse na edno málo opüscsávanye szvojega rojstva meszta k coj nagúcsao ino nyim eden bogáti zaszlüzsek obecsao. Tak szo te oni, gda bi zse zarána szvoj kvarteo povrgli, szkrivomá po ednoj peskoj póti notriprisli ino na mirovno vész vdarili.

Balázs je na hitroma szám pelao eden ménsi sereg k Zsüzsikinój hizsi, naj bi szi tó lejpo zszenszko zagvüsao ino Fliszari fancoszt szkázao. Na próti-posztávlanýe szi je nej trbelo miszlití. Te sztári Borovnyák, steri szo szvojimi dományimi rávnic malo prvlé z cérkvi domó prisli, szo szvoj imetek szamí tak i tak nej mogli obrániti ino zoszagali szo sze v kak nájvéksem táli, gda szo toga lagojega Balázsa

ovárali. Ete je dobro znao domácso segó, gor je vtrgna vcsacsi ono lado, v steroy szo te sztári Borovnyák szvoje pejneze meli ino k szebi potégne vö z nyé edno lederno, zsmetno z látmi naszípano turbico, sztároga Borovnyáka szvétoaszt. Te zarocsník je med tem v sztrahoti z szvojov zarocsnicov vu nyéno hizso vujsao ino je trepetao kak siba na vodi. Kak szo pa te dveri gorivtrgnyene bilé, szkocsi on, brezi ka bi na szírmasko zarocsnico miszlo, szkóz nej jáko viszikoga okna vö vu ograd. Zsüzsika szí je nacsí nej znála pomocsti, kak ka je za nyim szkocsila vö. Nego Balázs, steri je kak nájprvi notri v hizso szkocso, szkocsi tüdi za nyima, sztrli za Fliszarom, brezi toga ka bi ga trofo, nihá ga bejzsati, ár je céjlo szvojo delo szamo na zarocsnico meo zravnano, za sterov je z besznim nakanenyom bejzsao, naj jo kak to nájlepse vlovlenyé toga dnéva v róke dobi. Nisterni nyegovi pajdásje szo za nyim bejzsali, stere je Fliszar klecsécs za szvoj zsitek proszo.

Zsüzsika je szrecsno vujsla szkóz zádnyí dvér ograda, nego je bíla dale po peskoj póti med nyívami od besznoga Balázsa vlovlena ino z grdin szmehom zgráblend. Ona sze je bránila z cejlov szvojov mocsjóv ino je krícsala za pomócs. Te sze je pokazao te dúgi János kre ednoga plóta, szkocsi prejk nyega ino vdári Balázsa z ednim jedínim vdárcom pesznice na zemló doli, ka je z potrejtov glávov mrtev lezsao tam. Ta posztrasena zarocsníca

sze je zgrábila mocsno na nyega, on pa, hitro nakanlívi, sze doli-prigne, naj Balázsi to zsmetno lederno turbico vtrgne vkraj, na steroy je Borovnyákovo imé bíló gori. V etom ocsnom megnenyi szo bejzsali nisterni Balázsovi pajdásje naprej ino szo sztreli na toga velkoga kovacsckoga deticsa. On je velko kurázso meo, da bi sze nyim próti posztavo, nego zmiszlo szí je, ka on próti telkim ino próti nyihovim püksam tak i tak nikaj ne bi mogao vcsíníti ino ár tü vsze szamo v tom sztoji, naj zarocsnico obráni. On zgrábi záto nyó v roké ino je bio zse na konci póti prvlé kak bi ovi za nyim mogli pridti. Ár je on eti vszáko nájmenso sztezo ino grm poznao, je na hitroma tak dalecs bio od szvoji naszlednikov, ka je po póli v visziki zsita prisao notri, v steri táblaj, csi sze szamo doliprigne, ga tak frisko ne nájdejo vecs.

Ti szoldácje szo szamo malo vrejmena sli za nyim, v sterom sze je i on vüpaó, ár je dobro znao, ka nyim je menye za tó, naj bi sze za ednóga bozsnóga pajdása volo müdili, kak bole naj bi sze nazáj notri v vész povrnoli, tam dobro vlovlenyé iszkajócsi. Kak je tak on prignyeni z Zsüzsíkov zadoszta dalecs vu brázdaj med posztatami v zsiti odisao. henyao je ino veli toj prevecs trepetajócsóv zarocsníci, naj szí malo pocsiné, gda nyoj je pravo, ka celó mirna lehko bode, on nyoj dober sztoji, ka sze nyoj ne zgodi vecs nikaj.

János je v etom dnévi zsaloszten sztano gori. Ta miszeo,

ka de ta lejpa Zsüzsika dnesz zdána, nyemi je zse cejlo nócs prvlé nej méra dála. On je vu vészi nej mogao dale vöpresztáti ino je na póle só vö, naj bi tam edno málo delo opravo. Kak je te v cérkev vküpzvoniti csüo, escse ga je véksa zsaloszt popád-nola. Kak je pa te zvojenyé gorhenyalo ino je on vcsaszi na tó vö z vészi velko lárho ino sztrelbo zaszlisao, gor sze je zdrezno ino, od edne lagoje miszli tirani sze je nazájpacso ino vszeli bole i bole frisko bezsécsi je szkákao prejk vszega grmóvja, brezi ka bi na szvojega májsztra miszlo, szamo li ednáko k gosztüvanya hizsi. Tak je rávnic escse v dobrom hipi ino na dobra meszto prisao. On je tak veszéli grátao, kak je escse nigdár nej bio vecs. Csi je rávnic eden süs dóbo v rokó, steri ga je preci pecsti zacsnó, je zamúcsao szvojo bolecsino ino sze je nej ovado vö. Ár ka je bila eta mála bolezén próti onomi nyegovomi veszéli, ka je to lejpo Zsüzsiko obráno, za stere volo je nej tak dúgo telko zsaloszt mogao podneszti.

Ta zoszágana zarocsnica je nej mejla onoga veszélja, kak on. Ona je jávkala i jókala náj-bole za szvojega ocsó. Z zarocsnika sze je nej szpomenóla nidti z ednov recsjóv nej. Nego za ocsó nyoj je sztrasno zsmetno biló. Csi glih je nyihov glász malo prvlé csüjla, kak je vö nad okno szkocsila, ali ona sze je bojála, ka nad szmrtjov Balázsa do sze nad nyimi fantili. János jo je z toga vö steo zgúcsati ino je po pravici tak miszlo, ka szi szol-

dácje k napunyenim sztolam szposzédéje do ino po dobrom máli do rájsi to fájno sztáro vino pili ino sze z tem razveszeljávali.

Kak je János po tom pazlivo okóli glédao, ovárao je na ednók eden sereg szoldákov, steri szo po ednoj celó na blüzi bodócsoj póti sli. Da szo ga eti nej opazili, szkrio sze je frísko z Zsüzsikóv dale notri vu vékse ino gosz-tejse zsito.

* * *

Ti szoldácje szo na neszrecso rávnic no onoj póti posztanoli ino szo szi dolszposzeli pod ednov velkov, kosnátov lípov, stera je komaj sztó koracsájov bila vkraj od szkrivnoga meszta nasi pobegnyenikóv. Biló ji je eden táo z oni, steri szo vu vészi robili. Oni szo mujstrali szvoje poroblenyé ino szo lármali z zevszim grlom, tak ka je zosztrásena Zsüzsika szkoro vszáko nyihovo rejcs csüla. Nego János nyoj je na tihoma pravo, naj szvojo batrivnoszt ne püsztí vkraj; csi do bole ti neprijátelje lármali, z tem menyé do kaj merkali z nyidva.

Zsüzsika szi je nidti odihávati nej vüpala; nego da szo ti szoldácja za isztino prevecs doszta poszla z szeov meli ino v náj-ménsem táli nej na tó miszlili, ka bi je sto poszljüsatí mogao, sze je ta szirmaska zarocsnica malo bole vüpati zacsnola. Kak szta obá nyidva v vószkom ráz-gonyi med vizikimi sztenámi z klászjom zsmetno obtersenim zsita szedela, ovárala je ona escse zdaj, ka je János na róki krvávi ino na ednók sze je i zmislila, kak

je nej dobro vcsinílá, da je nyemi za nyegovo pomócs escse nej zahválila. Za toga volo szi je vzéla na hitroma dol z gláve te bejli zdávanszki slajer ino je zvézala z nyim to krvávo rokó szvojega resenika, brezi toga ka bi na pamet vzéla ka szi je z slájerom vréd tüdi i zdávanszki vejnec dolipotégnola. János je pa zdigno toga gori ino obeszo szi ga je na ranyeno szvojo rokó, brezi toga ka bi ga ta zarocsnica od nyega nazájprosziti mogla.

„János,“ právila“ je nyemi na tihoma, „jasz szam sze tak presztrásila ino sztráh me je escse i zdaj. Ti mi odpüsztís, ka szam ti escse nej zahválila. Zahválím ti záto zdaj ino scsém ti, csi szamo szrečno z té nevóle ino sztráha vöprídeva, escse bole, ja vszáki dén zahváliti za tó.“

„Ne miszlite na tó nikaj,“ nyoj je odgóvoro on rávnic tak na tihoma. „Tó denok morem znati, ka vam je dobro szpadnolo, ka szam k vám prisao.“

„Moj ocsa te bogáto oblónajo.“

János je na kmicsno potégno vküp lice, odgovora je nej dáo, nego potégne vö lederno turbico od kapúta, gor jo odpré ino nihá Zsüsiko v te szvetle zláte notri-glédati. Te právi on : „Znáte vi, ka bi mi dragse biló, kak vsze té zlát?“

„No?“

„Csi ví escse ne bi zdáni bili.“

Zsüsika je doliglédala eden csasz ino je právila za edno malo. „No, csi bi tó rad znao, lehko ti povejm. Mí szmo vöszpláseni

bilí, vcsaszi kak szmo v cérkev prisli ino zdávanye je zaosztanolo.“

Te sze je zdelo Jánosi, kak csi bi nyemi dolszpadno eden velki teher z szrcá ino gda je i na pamet vzéo, ka ga Zsüsika ne poglédne, niti ga glédati nescse, je prislo edno veszélje na nyega, káksega je vu szvojem zsitki escse nej vecs obsüto. Ali on szi je tó nej dáo merkati, nego je vküpzakapcsüvao mirno to lederno turbico ino obeszo szi jo je nazáj pod kapút na szvoje tejo.

Nyidva szta osztanola eden cajt tihiva ino zamisleniva, kak je te János na pamat vzéo, ka z Zsüsikini escse itak dolgledajócsi ócsi sze szkuze vöcedíjo. Te nyoj je na tihoma pravo : „Zsao mi je za vász, ino sze nikaj ne csüdivam, ka vász jókati vídim, ár eden zsmeten dén máte dnesz. Ali tó i ví tüdi lehko previdite, ka je Bozsa vola mogla bidti, ka te té fárti nej mogli szlüzsi gosztüvanya ino sto zná, csi je tá neszrečna nej na zádnye szrečna bila za vász. Nemam jasz toga zroka, ka bi sze v vase delo mejsao ino vi znáte i tó dobro, ka szam sze jasz nigdár nej neposteno oponásao k vám; nego jasz szam szi itak eden máli jus zaszlüzso na vász gledócs ino postüjem vász vu mojem szrci zse tak dugo cajta, da szi tak miszlim, ka vam lehko povejm. Ne vzemte gori prevecs za tesko, ka sze je z vami dnesz pripetilo : Vi szte nakanenye meli, szebé na cejli zsitek gledócs zvézati ino te zmozsen Bóg zse more znati, zakaj vam je nej dopüsztó tó

vecsiniti ino vam je na dale obdrzsao gor szloboscsino.“

Ta szíromaska zárocsníca je dobro szpoznala, ka kak jáko je pravico meo on ino v szvojem znotresnyem sze je z nyim glihala, ár te nácsin ino delo, kak sze je nyéni zárocsnik vu vöri nevarnoszti oponásao, je sztrgalo ono vezálje, stero je brezi toga nej zglobocsíne szrcá, nego za nyihovi familij volo ino k koj rátanyi od nyéne sztráni zvézано bíló. K tomi je nyéno szrcé próti Jánosi nikaj nej moglo meti, stero ga vernoszt sze je tak lepó szprobala ino koga szkriven ná-gib je ona zse od dúgoga vrejmena máo opázila. Ali nyéna postenoszt ino nyéna zszenska szramota nyoj je nej dopüsztíla, ka bi ona recsí szvojege resítela za dobro nihála, ali szamo i zarázmeti mogla. Ona nyemi je záto na tó, ka je on pravo, nik-sega odgovora nej dála ino je vsze szvoje míszli na ocsó obrnóla, za koga sze je znóvics sztarati zacsnoła.

János jo je tróstaó z véksov szrcsnosztjov, kak bi csíno, csi bi sze ona za Fliszara sztarala.

Tak je preteklo eden dúgi, zsmetni pár vör, dokécs szo na zádnye ovi drügi szoldácje z vé-szi vö zacsnołi idti, z ovimi drü-gimi pod lipov sze zdrüszili ino k vkrajidenyi pripravłali. Dugo je trpelo, dokécs szo ti pijáni lüdjé vszi vküper bíłi ino delali szo tákso nezgovorno lármo, od stere je Zsüzsika nepomenkájócs trpe-tala. János je pa szvojo rokó okoli nyénoga pojásza djáo ino je pravo: „Bojte denok radi, ár

zdaj zse idti zacsnejo ino nasz-kori mo zse celó zagvüsani od nyi.“

Ti szoldácje szo i zaisztino idti zacsnołi ino je csüti bíłó dobro, kak szo odhájali. János je glédao szkrivomá za nyimi ino je csakao escse eden cajt, kak sze je zse zagvüsao, da niti ed-noga neprijátela nega vecs na blüzi. Te je pravo on obrpvim na glász k Zsüzsiki: „Oni szo v kraj odisli, záto z veszélím tá-lom lehko gorsztánete ino sze od méne domó dáte szprevoditi.“

„Hvála bodi Bogi!“ je právila ona ino je stela gorisztánoti, nego od dúgoga lezsánya ino od te sztrasne szrahote, stero je vöp-resztánoti mogla, szo nyoj nyéne kotrige tak kak trde bílé. János sze nagno doli k nyoj, naj nyoj pomága, ali pri etoj príłiki je prislo nyegovo líce tak blüzi k nyénomi, da jo je od veszélja, v sterom je on bio, szrcsno küsno.

„Ne zamerite mi, Zsüzsika,“ pravo nyoj je on. „Tó je ta jedína hvála, stero jasz od vász zselejím.“

Zsüzsika je kak ogeny erdécsa grátala, právila je nej nikaj, nego gor sze je oprávilna na nyegovo rokó, sztánola je celó gori ino sla je z nyim, steri jo je za rokó drzsao, prej k po zsiti. Kak szta pá na pejsko pót k ogradmi prisla, vidla szta, ka je je Balázsovo tejlo zse vkrajszprávleno bíłó, ali zemla je escse od krví vsze erdécsa bíla. Zsüzsika sze je sztroszila od nyé ino je obínola szvojege pelácsa z ednov sztrahotov, stero bi i za zahválnoszt ino dobróto tüdi lehko drzsali. On sze je jáko sztrszno

na tó, da sze je prvlé tak prevecs nazájdrcsála od nyega. Ó János,“ je právila ona, „csi tebé ne bi biló!“

Te sze je pascila ona v dílek po ogradi vu hizso ino lezsála je v nisterni minótaj v nárocsaj szvojega ocsé. Te sztári Borovnyák szo meli celó inacsise vövidenye kak prvlé. Oni szo bilí obprvim v szvojem szítke kak vküpvjárjeni. K toj szmrtnoj sztrahoti, stero szo za szvoje cséri volo vöpresztáti mogli, je escse ona za hizse volo k coj prisla. Vsze szo nyim porobili, toga gizdávoga csloveka na tejli sálili, ino nyim hizso i skednye golvuzsgati steli. Ali János szí je po isztini premislávo. Te bogáte gosztüvanszke jejsztvini, k sterim szo, szí robleníki doliszposzeli, szo hizso obránile, stero szo ovacsi grdo zadoszta vküpzmlátili. Nego vsze jávkanye je pozábleno biló, kak szo zse ocsa szvoje jedíno dejte nevrazseno vu nárocsaj drzsali ino kak nyim je János escse i to napunyeno ledérno turbico rávonic tak nevrazseno prejk dáó, je nyim je pá prisao te sztári, navajeni szmehláj v nyihove blejda lica. Zsüzsika je pripovedávala nyim, kak je obranyena bila ino Borovnyák szo trószili tomi kovacskomi deticsi szrcsno ino med veszélja szkuzami rokó.

Tüdi Flíszar je nazócsi bio, ali püszto szí je celó doli peróti. Z velkov nevoljöv od szmrtni reseni, je celó vküpszkučseni ino na csiszto vöporobleni bio. Kak je záto nyegova zarocsnica pá nazáj prisla, od nyénoga batrivnoga

reseníka pripelana, bila nyemi je miszeo od szvoje bojazlívostzi na grívo mantro. Kak bi záto za ocsom Zsüzsiko on tüdi obínoti steo, potégnola sze je ona z ednim lehkim sztopájom mrzlo od nyega nazáj ino je nidti pogléd nej vrgla na nyega, nego szí je gúcsala szamo z szvojim ocsom i Jánosom. Te sze je potégno Flíszar vö z hizse ino sze je povrno jocsécs ino celó brezi vszega trósta k szvojim sztarisom nazáj.

Nego i János je vzéo tüdi na szkori szlovó, naj bi v kovacs-nico pogledno. Tü je najsao on toga sztároga májsztra ino nyihovo zseno Barbáro rávnic tak, kak je nyidva odsztavo. Nyihova mála, szíromaska hizsica je te robleníke nej k szebi vábíla, kí szo szamo v bogáte kmétszke hizse vdarili notri.

* * *

Vcsazí na drügo jütro szo prisli te sztári Borovnyák v kovacs-nico, naj bi Jánosi edno prgíscso zláta dáli. Oni szo sze steli, csi rávnic jí je Zsüzsika v tom deli stela dolzgúcsati, od szvoje dúzsnoszti próti tomi kovacskomi deticsi z ednov fájnov sunov pejnez vöresiti ino z etim vcsanyom pokázati, ka szo rávnic nej tak po vszem vszega vöztepeni, kak szo szí tó nisterni nyihovi nevoscscenícje zse pogucsávali. Nego János jí je na sztrán zváo ino jí je proszo jáko i sztálno z nyihovoga nakanenya odsztópiti, Próti nyegovomi postenyi je, ka bi szí za eden szmrtni vdárec plácsati dáó. Kak szíromaski hlá-

pec dobro szpozna szrcsnoszt toga bogátoga kmeta ino sze nescse próti nyim z szvojim szromastvom gízđiti, ali on proszi nyi, eden bógsi nácsin i príliko, csi ga zse oblónati scséjo, pocsakati. Borovnyák szo múvili ino sze csemerfli edno malo, ali prevídli szo itak ka kak te detics, tak túdi nyihova csér, stera nyim je domá k tomi glihnoga právila, szkoro pravico máta ino szo szi gorzadrzsali, szvoj dúg szpuniti, csi de ji János proszo ali potrejben na nyega.

Csakali szo vu vészi, ka bi to razpláseno gosztúvanye nazáj obdrzsáno biló, ali nej sze je tó zgódilo. Fliszar, te vküpbziti zárocsnik, je betezsen grátao ino je lezsao ino te sztári Borovnyák szo zadoszta dela meli, szvoje raztrejto hízsno dugoványe pá nazáj v réd djászti, pri sterom nyim je Zsüzsika v szvojem vszakdanésnyem gvanti kak nájbole pomágala, brezi toga ka bi szi miszlila, escse ednök szvoj zdávanszki gvant goroblecsti. Ino kak szo zse vsze vküpsztrejta okna, sztoli ino sztolci, szklejce i tanyerje dobro vöpoprávleni ali z nóvimí premenyeni, sztené ino podi na csiszto szpucani bilí, ino je ta hizsa sztároga Borovnyáka szvojo sztáro sznajzsnoszt preci nazájdobila, szo zacsnoli oni pri ednoj príliki, kak bi szi v dobroj vóli szvojo z szrebrrom napucano pipo nakládali, z szvojov csérjov páli od nyénoga zarocsníka gúcsati.

„Ocsa,“ je právila Zsüzsika na krátci, „Fliszara mi vecs nej trbej.“

„Jasz szam merkao tak nikaj,“ szo szi múvili te sztári.

„Vüva szta sze vkraj razpotég-nola. Jasz szam sze nej steo notri med váj mejsati, ár szam drügo delo meo za oprávlati, stero szam kak nájprvlé mogao dati vcsiniti. Nego zdaj mi pa povej, zakaj ga nescses vecs?“

Zsüzsika je odgovorila: „Vídite, ocsa, gda szva sze müva v toj zádnyoj hizsi szkrila ino te pogan Balázs je dveri gor zacsnó trgati, je Fliszar nájobprvim szkóz okna szkocso, brezi ka bi na méne pogledno, csi me Balázs v róke dobí ali nej.“

„On je nej jáko batriven ino jasz ti v etom deli nemrem tó praviti, ka tí ne bi mejla pravice. Ali tó delo mi je denok jáko neprijétno. Jasz szam sze tomi tvojemí drügomi zákoni prevecs veszelio, steri bi bógsi mogao bidti ino duzse trpeti, kak te prvi. Tvoj prvejsi mózs je mro, komaj ka szi ga vzéla ino te drügi merjé lehko prvlé, kak bos ga mejla. Csí sze pa rávnic vözvrácsi z szvojega betega, te pa itak, csi ga tebi vecs nej trbej, nemo gosztúvanya szlúzsili, stero ne szmi bidti Zsüzsika. Tí kak sze mi vídi neszrecso más v zákoni ino tó me zsalosztí v moji sztári dnévaj.“

„Ne zsalosztite sze nikaj, ocsa,“ je právila Zsüzsika, pogládila ji je po líci ino küsnola je nyih. „Jasz szam nej zsalosztna, nego escse veszéla, ka je tó tak prislo.“

Med tem sze je zvrácsoli Fliszar ino sze je dáo po szvojoj familiji pri Borovnyáki glásziti ino szkrivomá pítati, gda bi biló to gosztúvanye? Ali da je eden

csi rávnicis lejpi, ali itak vkraj-povejdani odgovor dóbo ino je po ednom gucsi na ceszti, stero-roga je z Zsüzsikov on szám meo, zagvüsno znao, ka sze ona ne drzsi vecs za nyegovo zarocsníco, je k drügomi deli prijao. Ár je on kak známo bogat bio ino velki rod meo, sze je tak zacsnó kázati, kak gda bi on bio, kí je zarocsenyé z Zsüzsikov razmetao, k steromi je te i za razmeti dáó, to dúgo vöosztane-nye nyegove zarocsníce z tem kovacskim deticsom je nej v rédi biló. Csi je rávnicis on eden preci dobre natúre cslovik bio, oszlepnolo ga je té fárt nyegovo razszáljeno stímanye, krivico na drügoga potísznoti. Nego próti tomi szí je zadrzsao Zsüzsikin zárocsni prsztan ino ga je nej steo nazájdati ino szvojeaga od nyé nazájvzéti, gda je on naprej-dáo, ka tó delo sze more escse od obedvej familij na csíszto szpraviti. On sze je vüpaó, csi de Zsüzsika szvoje dobro imé v nevarnoszti vídla, sze zoszága ino ga páli rada gorivzeme.

Z etim vküp szo Fliszarovi sztarisje vsze vcsínili, naj toga sztároga Borovnyáka pá k coj nagucsíjo, naj bi szvojoj cséri to razvézao gosztüvanye znóva preporácsali. Za volo té edne zvün vszega réda nevéle, kak je to roblenyé biló, sze sztári fami-lij prijátelsztvo ne bi szmelo raz-trgati. Csi sze je te zarocsnik rávnicis za edno málo szlaboga vöpokázao, sze nyemi tó lehko odpüszti za obsinszke velke sztrahote volo, v sterój szo i drügi, escse i Borovnyákov ocsa

szamí bilí ino próti orožsnatój vojszki je itak niscse nikaj nej mogao opraviti. Z drüge sztráni bi pa rávnicis Fliszar, za nyegove mehke i mírne natúre volo kak nájbógsi mózs bio za Zsüzsiko. I koga drügoga bi vzéla, csi Fli-szara nescse meti? Ednoga tak mládoga, bogátoga ino sznájzs-noga csloveka tak na lejci ne de mogla nájditi, nájmenye pa tü v vészí. Csi sze pa vö z vészí ozseni, te sze od szvojeaga sztá-róga ocsó razlócsiti more, ka nyim tüdi ne de jáko po vóli. Zadoszta je, ka szo nagucsáváli toga sztároga Borovnyáka na vszefelé fórho ino iszkali szo jí kre nyihove szlabe sztráni zgra-biti, tak ka oni zse popüscsávati zacsnoli ino szo szvojoj cséri to gosztüvanye z Fliszarom vu bóg-sem táli naprejdávati ino prepo-rácsati zacsnoli.

* * *

Kak je Zsüzsika várála, ka szvojeaga ocsó po níksem táli, kaj stécs nyim práví, nemre na-gúcsati ino ka oni vszígdar na tó nyihovo zselo, ka naj Fliszari odpüszti ino ga itak za mozsá naj vzeme, nazájpridejo, sze je ednók na hitroma vküpszprávilla ino je sla próti ednomi vécsari v kovacsnico.

Te sztári májszter szo sze jáko zacszüdiváli, gda je ta mláda zsenzka notri v nyihovo delav-nico sztópila ino ta erdécsa og-nyena szvetloszt sze na nyéni gombaj na réklini nazájlesc síla. Naj nyoj postenyé szkázsejo, szo nyoj nakanili eden sztolec za szedenye ponüditi, szamo ka je

szamo eden máli, z vogelnátim práhom csaren sztolcsek bio tam ino tüdi i Zsüzsika nyim je prijazno zahválila, med sterim je právila, ka ona nisterne recsi zselej z nyihovim deticsom gúcsati. Te sztári szo sze zdignoli vcsaszi, nyó z nyim szamo nihávsi ino odisli szo prejk v szvojo hizso.

Kak je te Zsüzsika z Jánosom száma bila, právila je ona k'nyemi: „Jasz te zse pá morem za nikaj prosziti, János, z sterim mi edno velko dobróto vcsinís.“

„VÍ vsze lehko od méne zselejte, ka jasz doprineszti morem. Tó znáte ví, Zsüzsika.“

„Tí sze zse lehko od drügi lüdi csüo, ka jasz nescsem vecs Fliszara. On me pa nescse niháti ino zadrzsao szí je moj zárocsni prsztan. Mí szmo onoga od nyega nazáj steli meti ino znóvics nazáj dáli prosziti, ali on ga nescse vódati. Moj ocsa szo szlabi ino predobri v tom poszli ino me szamó nihájo. Jasz pa nemrem ino nescsem duzse tó trpeti ka bi eden moski, steromi jasz vecs nikaj nescsem bidti, eden prsztan od méne na szvojoj róki noszo. Ino ne mam pravice?“

„Vszegavejcs da pravico máte.“

„No, tak, csi mi tí pravico dás, János, te mi i tüdi pomágaj. Tí szí moski za tó, steri od toga Fliszara te prsztan nazájszprejssas, tí i niscse drügi. Scsés tó probati?“

„Zakaj nej, Zsüzsika? Znáte ví ka, müva to delo i vcsaszi szpuniva. Osztanite dó teccsas

eti, dokécs jasz nazájpridem, jasz idem vcsaszi Fliszara iszkat.“

„Tak vzemi tüdi té prsztan z zsebov, steroga jasz od Fliszara mám ino ga mejni vó z onim, steroga jasz nazáj scsém meti.“

On ga je k szebi vzéo ino je povrgao kovacsnico, kak je bio, z ledernim sörcom ino z tim velkim hamrom vu róki. Zsüzsika je prijazno glédala za nyim ino szejla szí je na te máli sztolcsek, naj bi csákala, dokécs on nazájpride. Te sztári kovács szo páli notripisli, csüdivájócsi ino bi radi znali, ka je ona z nyihovim deticsom za delo mejla, nego szo sze popascsili itak, naj szí z nyóv od kaj drügoga guscíjo.

Da je zse keszno biló, je nej najsao János toga Fliszara domá, nego je zvedo, ka je on v krcsmi pri szvoji pajdásaj. János je do eti máo za volo szíromastva ino sparanya to krcsmo escse nej vecs goripoiszkao ino je napoznáni bio tam. Kak je záto on dveri gorodpro, henyala je na ednók lárma tam bodócsi, ár te nedovejden gósz, to sztrasto tejlo z tim velkim hamrom je vsze vküper vréd v sztrahoto posztavilo.

Posteno poklonécsi je János vecsér zselo, ali posztavo sze je celó k sztoli, Fliszari rávnic naszpróti, djáo nyemi je nyegov prsztan tá ino je pravo: „Tü vam poslejo Zsüzsika vas prsztan ino vam dájo praviti, ka bi ví nyihovoga nazájposzlali, steroga na prszti máte.“

„Ali kákso brigo más tí z tem?“ je pítáo Fliszar gorzdrz-nyeni, ali z ednov potjöv tüdi zoszágani, med kem sze je na szvoje pajdáse zgledávao, csi do nyemi zaisztino pomágali.

„Zsüzsika me poslejo, tó vam zadoszta more bidti.“

„Jasz szi zse premíszlim tó, ino szi z mojimi sztarismi i pajdásmi pogucsím.“

„Za csakati ne mam povej-
dano ino tüdi i cajta nej za tó.
Scsés sze dati te prsztan ali nej?“

Kak ga je János tó pítáo, je vdaro z hamrom tak po sztoli, ka szo vszi glazsi ino kupice plészale ino ti na blüzi szedécsi gószti gorszposzákáli ino sze szposztraseni nazájvlekli. Oni drügi na drügom kráji sztola szedécsi szo nagucsávali Fliszara, steri od strahovitnoga pogléda toga kovacskoga deticsa vsze trdi, je vszo szvojo batrivnoszt na cejloma zgübo ino szi je od szvo-
jega póleg nyega szedécsega te prsztan z prszta doli dáó potég-
noti, na szamo toga sztrasnoga csloveka odprávi. János je vzéo te prsztan, gószton je lehko nócs zselo ino odisao je tam odnet.

Kak je on v kovacsnico pri-
sao, je szedejla Zsüzsika escse itak tam, gucsécsa szi z nyego-
vim májsztrom. On nyoj je szkri-
vomá pokázao te prsztan, steroga je ona pri ognyi taki za szvojega szpoznala ino nyemi je zahválila z ednim poglédom, steri je telko dobróte vöovado, kelko je on escse nigdár nej vpazo na nyoj. Ona je szlovó vzéla od sztároga kovácsa ino kázala je tomi deti-
csi, naj na pár minót z nyóv ide.

Vünej nyoj je prekdáo on te prsztan ino povedao nyoj je na krátci, kak je te prsztan od Fli-
szara nazájdóbo.

Ona je pa právila: „Tó szi tí páli tak dobro napravo, János, ka nidti ne vejm, kak bi ti zah-
váliti mogla.“

„Ali jasz znám, Zsüzsika, csi mi dopüsztíte, ka vam povejm.
— Dajte meni vas prsztan.“

„Za isztino, tí pravico más, János. Tí szi te nájbógsi prijáteo, steroga jasz mám na szvejti. Ino zakaj ne bi tebi dála te prsztan, tebi, od koga znám, da szi ga tí od nikoga vecs ne bos dáó vkrajvzéti.“

Ona nyemi je potísznola prsztan gori na prszt, obínola ga je ino küsnola. Te je pa na hitroma právila lehko nócs ino je megnola v kmici.

János je só z velkim vezél-
jom nazáj v kovacsnico ino je kováo z táksov mocsjöv, ka szo májszter za nyegovo rokó sztep-
szti moglí, naj ga opomenéjo, ka je zse konec deli ino ka naj k vecserji ide.

* * *

Na drügi dén pred poldné-
vom je k sztáromi Bórovnyáki vecs vértov prislo. Fliszarov ocsa ino drügi z nyimi v rodi podócsi szo sze posztavili notri v hizso ino szo i rítara one vészi z sze-
bov vzéli naj. bi od vcsérásnye zgodbe v krcsmi dopovedanya od nyi znali. Sztári szo escse od nikoj nikaj nej znali ino sze dáli szvojo csér zvati, naj bi jo vö-
opítali.

Zsüzsika je z velkov batriv-nosztjov sztópila na szredino med tozsce nyéne ino je poszvedocsila na prósztoma, kak nyoj je János pravo, da je on te prsztan v nyénom iméni nazájproszo.

Ocsa nyéni szo sze jáko razdreszefli, ka je ona Jánosa na kaj táksega prvo proszila, kak bi nyí za toga volo kaj pítala ino krejgali szo sze z nyóv v prvi csemeráj, kak szo pa zse te ti drügi na nyó sli ino szo nyoj tó na ócsi metali, zmislzili szo sze, ka je denok nyihova csí, sztópili szo záto, naj jo bránijo pred nyó ino szo nej dopüsztili, ka bi jo ovi drügi ogrizávali. Edna rejcs na právila to drügo ino gúcs je preci z velkim glászom zacsno idti.

„Na zádnye moja csí itak szvojo szlobodno volo more meti,“ szo pravili Borovnyák, „ino ví nemate jusa notrigúcsati, ona lehko dela ali csiní, kak sze nyoj vídi.“

Te rítar szo nyim isztino dáli ino szo iszkali, naj Fliszarovoga ocsa pomiríjo. Oni szo tú na dvá kraja steli dobri bidti, ár szo szi szkrivomá nikaj nej tak jáko zseleli, kak csí z té zsenítvi nikaj ne bi biló, ár szo sze v tom vü-pali, szvojo lasztivno csér z Fliszarom zarocsiti, csi Zsüzsika prvo celó ino zagvüsno vkraj-sztópi od nyega. Kak eden cslovik, steri vszej pravico more szpoznati, szo potrdili záto Borovnyákov gucs, ka Zsüzsika szvojo szlobodno volo má, ali próti Fliszarovoj familiji szo túdi nej prevecs doszta gúcsali, náj i z nyimi v dobrom prijátelsztvi

osztánejo, iszkali szo záto te stü-kajócsse vu méri na ráznoszpravití.

Ti celó vküpszszoszvajeni tozszi szo zdaj vsze szvoje csemére na toga szirmaskoga kovacskoga deticsa szpüsztili vö ino szo pítali, kak sze je té sze prignáni sztranzski decsko szamo podsztópití vüpao, na cejlo puno hizso bodócsi szo sztojécsi gosztóv vdariti notri.

„Csi je moja csér,“ szo odgóvorili Borovnyák, „tó na Jánosa zavüpala, kak ona száma právi, te je on nej tak lagoje delo vcsíno, kak szi vi míszlíte. Moja csér je zse vecskrát te prsztan nazájproszila. Zakaj szte nyoj ga nej nazájdáli? Krivico ví máte.“

Fliszarov ocsa, steri ne bi radi v krivici osztali, szo pravili zdaj: „Csi bi tí, Borovnyák, tó po vszem vszega tak steo meti ino bi te prsztan szám nazájproszo, tak bi ti ga i vszegavejcs v róke dáli ino táksega ednoga posziszilnoga ino zamerjenoga notrimejsanya, ki toga sztrasto dúgoga ficka z nyegovim hamrom bi nam ne bi trbelo.“

„Ja,“ szo pravili i ti drügi, „malo sze ne sika tó i za vaso csér, ka je ednoga táksega poszlanika zgonilá tá.“

„Ohó,“ szo szkrícsali Borovnyák, „János je nej tak lagoji, kak ga vi drzsíte. On je eden celó vrli decsko, na steroga niscse nikaj lagojega nemre praviti, prószti ino posteni i meni szamomi je zse telko velke dobróte vcsino, da ne bi posteni mózs bío, csi bi tó dopüszto, ka bi ga pred menov ogrizávali. On je mo-

joj cséri zsvlенье i postenoszt obvarvao, gda je Fliszar trepetajócs pobegno. Po etom ga je te Fliszar escse i namazati ino mojo csér z nyim v gucs posztaviti steo. Ino itak je János tak povolen bio, da je niksi senk nej steo gorivzėti i sze je ogíbao moje hizse. Ki tak csini, on je nej lagoji cslovik ino zaisztino, csi bi on mojo csér meti steo, bi nyemi jo rájsi dáo, kak Fliszari.“

Te velki szmeh, steri nyim je odgóvoro, je návcso i nyi, ka szo v gucsi predoszta povedali. Csemerni na szami szébe szo vdarili po podi z nogóv ino szo pravili: „Ino itak je isztina.“

Te rítar szo páli pomiravajócsi sztópili med nyé ino szo pravili, ka bi tó denok bozsno delo biló, csi bi sze ti nájbogatejsi ino nájprvejsi vu obcsini za toga tühinszkoga decsko volo tak prevecs szvajüvali. Lehko bi záto, csi zse ednók Borovnyák ino Zsüzsika nikak nescseta, tó zsenítev tá niháli ino póleg toga itak dobri prijátelje osztanoli.

Borovnyák szo privolili k tomi: „Po mojoj vóli je, csi ví prevídite, ka szte mojoj cséri zse zadoszta vcsínili ino je tüdi po mojoj vóli, csi mí v pridócssem vrejmeni kak do széga máo dobri prijátelje ino szószídje osztánemo. Nego z zsenitvi z Fliszarom ne de nikaj. Tó je zdaj vö ino vkraj. Jasz szam potrplenye meo z nyim ino kre nyega szam gúcsao, vecs kak sze je mojoj cséri vidlo. Nego od dnesz máo mi ga nej trbej vecs.“

Fliszarov ocsa, steri szo od mladostí máo Borovnyáka kak za nájvise stimali ino szo to zarocsenyé z nyihovov cserjöv za nájvékso szrecso szvojega sziná meli, szo sze zacsnoli szkuziti. Borovnyák szo ji za rokó prijali ino pravili szo: „Za tvojo volo szam vsze vcsino, ka szam li mogao. Vszigdár szam ti vsze dobro vócsso ino za tvojo volo szam i falinge tvojega sziná nej steo viditi. Jasz záto tvoj prijáteo osztánem do konca dni ino v tom sze z tejm bole lehko zagvüsao, csi tvoj szin vóosztáne z med náj.“

Ovi drügi z nyimi v ródi bodócsi szo sepetali tomi szkuzécsemi ocsi vu vüha, naj bi tomi gizdávomi Borovnyáki vecs kurázse kázali, ali te rítar szo je páli hapili vtisati ino szo pripelali Fliszarovoga ocsa z nyihovov zsalosztjov vréd szrecsno vö nad dveri, na stero szo te ovi drügi tüdi sepetajócsi i ogrizavajócsi za nyima sli.

Kak szo zse vszi odisli, je Zsüzsika z veszélím szmehom óbílno szvojega ocsa ino nyim je zahválila, ka szo jo na szlednye itak od Fliszara odszlobódili.

„Jasz bi sze szrditi mogao na tébe.“ pravili szo oni, „ár szí tí to delo z prsztanom vcsinila, brezi ka bi mené za toga volo kaj opítala, ali jasz ti v tom pravico morem dati. Dobro je, ka je to delo zse ednók itak dokoncsano. Vüva bi eden lagoji zákon mela, tí pa te Fliszar ino nevola bi escse szamo szledi prisla med váj.“

„Ó ocsa,“ je zacsnola Zsüzsika páli gúcsati, „ví szte tak dobri ino csedni, kak niscse nej vecs vu vészi. Záto mi dajte vas tanács, csi naj ledicsna osztánem ali naj páli mozsá vzemem?“

„Mozsá vzemes, moje dejte,“ szo pravli Borovnyák ino szo sze ednoga máloga szmehlája nej mogli zadržsati.

„Ino mi zaisztino Jánosa dáte, kak szte tó ví prvlé pravili?“

Te sztári szo sze sztepli ino szo jo osztro poglednoli. Ali ona je szvoj pogléd nej dolivrgla pred nyimi, nego je právila: „Ocsa, jasz vam záto zdaj zse itak ovádim, ka jasz rada mám Jánosa ino on tüdi mené ino te prsztan, steroga je on Fliszari vkrajvzéo, toga szam nyemi dopüsztila, naj szí ga zadržsi, ár jasz znám, ka zvüna vász, drági moj ocsa, niksega bógsega prijátela ne mam na szvejti, kak nyega.“

Ocsa szo sze na malo za vlovlenoga vidili, ino ár szo tó nej steli, szo csemerni zacsnoli bidti. Gori szo sztanoli ino szo pravili z kmicsním lícom: „Zdaj mi ne pravi nikaj vecs! Scsés me celó nóroga napraviti? Jeli szam nej zse zadoszta? Idi mi z ócsi!“ Ona je proszécsa sztópila k coj k nyim ino ji je prijazno stela nagucsávati, ali oni szo jo vkrajporinoli od szébe ino nyoj zapovedali, naj ide vö z hizse.

Oni szo dobro edno vöro szami osztanoli ino szo szí premislávali. Te szo zapovedali, nyihova mála kocsjá zaprécsti, na

szébe szo szí obeszili szvojo málo lederno turbico, napunili szo szí zsakeo, vzéli szo szí velki kapút z zsebov ino odpelali szo sze, kak szo escse szvojoj jocsécsoj cséri pred dverami szamo na krátci ino grobjánszko pravili, ka komaj za stiri ali za pét dní pridejo nazáj, ona naj do teccasz na hizzo dobro szkrb má.

Kak szo sze pa té vu vészi na drügo pót obrnoli, posztanoli szo pred kovacsnicov ino szo zváli deticsa vö odnet. „János,“ pravili szo nyemi, „jasz sze pelam gori v goricsko, krave küpivat. Csi más kaj tvojoj materi odposzlati, te mi eszi daj, ali hitro.“

János ji je proszo, szamo eden pár minót pocsakati, píszao je nisterne rende szvojoj materi ino djáo nyim je ti malo pejnez k píszmi k coj, stere je za nyi páli prisparao. Na píszmo je atresz szvoje materé dobro gor napíszao, zahválo je tomi vérti nyihovo dobróto ino zselo nyim je szrecsno pót.

* * *

János je celó do poldnéva precí doszta dela meo, nego po obedi, prvlé kak bi páli delati zacsnó, je só k Borovnyákovim, naj Zsüzsiko poglédne. On jo je za nikelko blejdo i razjókano najsao ino jo je nej mogao za zrok nyéne zsaloszti pílati, ár je hlapica escse itak v hizsi bila, i poszódo vörámala. Nego Zsüzsika je kimala nyemi ino je sla z nyim vu ograd vö, gde szta szí nyidva na ednoj máloj sztolici brezi poszlúsanya lehko gú-

csala. Gda sze je ona zse okóli zglédnola ino zagvüsala, da nikoga drügoga tam nega vecs, obinola je szvojega lübenika, ali zaszkuzila sze je i med etim ino je právila nyemi, ka szo nyëni ocsa, gda nyim je szvojo lübézen ovádila vö, jáko csemerni grátali ino szo sze taki z dómi odpelali, ona ne vej, ka kama, brezi toga ka bi kak inda lejpi szlobód vzéli od nyé.

„Bodi mirovna, Zsüsika,“ je odgóvoro on nyoj, „ino ne jócsi sze. To delo je nej tak lagoje, kak szi ti miszlis od toga, ár csi szo tvoj ocsa, jasz ne vejm za káksega zroka volo, tebi nej povedali, ka kama do sze pelali, te szo denok meni pravili.“

„Tebi?“ je pítala Zsüsika celó zalesznyena.

„Zagvüsno. Oni szo henyali pred nasov kovacsnicov, pravili szo mi, ka sze gori v goricko pelajo, krave küpivat ino szo vzéli edno pizmó za mojo mater z szebov.“

„Ali Bóg moj, oni szo nidti edne rejcsi nej gücsali od toga, ka bi krave küpivali. Z kravami je nej nikaj, János, tó celó i nacsí more bidti. Csi bi tak biló, kak sze jasz vü pam, bi lehko jasz mrla od radoszti. Ne miszlis i ti tüdi, János, ka szo oni za tébe volo, za tebov scséjo v gorickom pífatí, prvlé kak bi te za szvojega zeta vzéli?“

„Oni szo celó prijazno gücsali z menov ino csi je tó taki po tom biló, kak szi nyim ti právila, ka me rada más ino ka szi meni dála tvoj prsztan, tó je te itak edno dobro znaménye,

steromi sze ti veszeliti mores ino nej zsalosztna i túzsna bidti.“

„Isztino más, János. Jasz szam nóra bila. Ino tó ti escse tüdi morem povedati, ka dnesz v gojdhó, gda szo te ovi drügi ogrizávali, szo te moj ocsa mocsno zagovárjali ino pred vszem lüdsztvom pravili, csi bi me ti za zseno steo meti, bi me tebi rájsi dáli, kak Fliszari.“

„Tó je doszta ino tó me bole veszeli, kak bi povedati mogao. Te szo záto nej tak jáko csemerni mogli bidti, kak szo sze z tebov za mojo volo krejgali.“

„Jasz sze itak escse edno malo bojím od nyi ino ne vejm, ka do delali, csi domó pridejo.“

„No, oni nikaj lagojega ne do v gorickom od méne csüli, zvün toga ka szam jasz szíromaski lüdi dejte ino tó, tak stímam, mi za prevecs doszta ne vzemejo gor. Tüdi i ono lehko znájo dobro, kak ti, ka szam jasz nej na nyihove pejneze glédao, nego na ópak, nyihovi pejnezi szo me nájbole nazájdrszali, ka szam sze z mojav lübéznosztjov nej trücao k tebi ino me escse zdaj bolí szrcé kak te, gda szam te ob prvím pri sztüdenci vido ino z zsalosztnim tálom csüo, ka szi ti bogáta ino bi rájsi bio, csi bi ti szíromaskoga sztána bila. Právím ti, escse szam i dnesz zsalosztén za toga volo, ár csí tvoj ocsa, stero záto ne verjem, ne bi privolili, ka bi me za zeta vzéli, ár szvoje bogásztvo ednómi szíromaskómi hlápci ne bi steli vóscsiti, te, Zsüsika, tebé záto itak ne odsztávím, nego, da szi sze z menov zse zárócsila, sze

vüпам v tebi, da ti z menov v szíromaski sztán sztópis ino bos sze od moji rók dela sparavno, ali posteno hrániti i szkrbeti dála.“

„Ja, János,“ je odgovorila Zsüzsika ino nyemi je tá dála szvojo rókó. „V szvétom píszmi je zapíszano: Mózs zapüsztí szvojeга oco ino mater ino bode sze za szvojo zseno szkrbo. Ali tó sze pripraví tüdi i na zsen-szko ino tak bom csiníli i jasz, csi te moj oca ne bi steli gori-vzéti ino vído bos te ti, kak te jáko jasz lübir.“

„Ali, Zsüzsika. jasz te záto zse denok morem píitati, kak je itak tvoja lübézen próti meni, od stere szam cejlo leto nikaj nej znao, tak na ednók zdaj v jeszén nasztánola? Ár jasz szamo od vserásnyega dnéva máo znám tó, ka me rada más.“

„Drági moj János, te rájsi lüblénoga Bogá pitaj. Jasz szam nej za tebov stela hoditi, ár bi tó delo za neposteno ino za nej-dobro mogla drzsati. Jasz szam sze prisziljávala, naj ti vszigdár menje lübaví vidis na meni, kak szam jasz száma tó csütíla. Ogi-bala szam sze, naj te kak náj-menye vidim ino szam szi níditi miszliti nej stela na tébe. Nego te dober Bóg je inacsi zravnáo. On je vsze tak odrédo, da szi ti te vszigdár póleg mogao bidti, csi mi je vecs niscse nej mo-gao pomápati ino da szam ti zse telko hvále dúzsna, ka ti. csi zse z zevszim mojim imetkom tvoja grátam, itak ne bom mogla na-zájplácsati. Ino tak prevecs pró-szte pámeti szam tüdi nej, ka

ne bi lahko previdila, ka na kelko bógsi szi ti, kak ovi drügi mladénci ino kak gizdáva szam lahko na tébe.“

„Szamo me ne napravi za gizdávoga, lejpa Zsüzsika ino ne prisziljávaj me, ka bi te lejpe gucse mogao drzsati, stero bi mi jako neópacsno sztáló. Ár jasz doszta vecs csütím tvojo lepoto ino dobróto tvoji lejpi ócsi, kak bi ti tó vöpovedati ino vu isztinszke recsi vöposztaviti mogao.“

„Te bom pa z tvoji vüszt cstejla tó doli,“ je právila Zsü-zsika, obinola ga je z veszélím tálom v szvoje nárocsa ino kü-süvala ga je z veszélím szrcóm.

„Ali bodi pazlíva,“ je pravo János. „Dokécs tvoj oca nazáj ne pridejo ino ne privolijo, ka me kak tvojeга zarocsnika lahko v nyihovom ogradi gorprimes, szo tvoji küsi meni escse prepo-vejdana dobróta. Müva ne szmejva oco v zsaloszt szpraviti.“

„Niháj nama za dobro, János. Niscse naj ne vidi ino tak dugo nazájdrzsána lübézen tüdi scsé szvojo pravico meti. Tó je to prvokrát ino nama more dopüs-cseno bidti. Ovacsi pa, dokécs oca nazájpridejo, te nisterne dnéve nikoma neva gucsa dávala na jezík, poterplivo va csakala ino vszáki pri szvojem deli osztáneva.“

Onyeva szta zdaj zse z pu-nov radosztjov vu szrci sla na-rázno ino Zsüzsika, stera je pred etim tak zsalosztna bila, je od széga máo dén za dnévom tak veszélo popejvala, da szo sze hlápci i hlapice csüdivale nad

nyóv. Doszta je biló i gucsa vu vészi ober vszega toga nenávadnoga dela, stero je v Borovnyákovoj hizsi naprejprislo ino te gucs je nej bio vszigdár dobrovolen. Nego ritar szo preci glédali za tó, naj te lagoje gucse vtolijo ino za neprijátela vöszkricsanomi Jánosi pravico dájo. Nájbole szo pa ti mládi lüdjé sztanolí próti Jánosi, ali da szo nyegovo mócs ino odlocsenoszt poznali, szo nej vüpali, ka bi sze v nyega szmeli ino da szo nej vüpali, szramotíli szo sze na zádnye, ka bi szkrivomá kaj lagojega gúcsali na nyega ino pri méri szo niháli to delo.

Ali mati Barbála szo nej mogli podneszti, ka szvojege dúgoga deticsa za zlátoga prsztana volo, steroga je on na prszti no-szo, ne bi kaj strajfali. Oni szo to toti z dobróte csiníli, ár szo zse ga radi meli pri hizsi ino szo pravíli:

„Pri tebi niksoj zsenzski ne de lagoje, ali csi bos zse meo stero ino ona de celó zadovolna z tebov, János, te nepozábi, ka bi nyoj pravo, ka szam jasz bila ona, stera szam te tak dobro navcsila.“

„Isztina máte, májsztrojca,“ je odgóvoro János szmejajócsi sze ino nyim je sztrószo nyihovo rokó „Jasz szam sze doszta návcsa od vász, ka bom dobro lehko pri hizsi nücao. Ali tak dalecs szam escse nej, ino vasz dnesz escse zaisztino nemrem na gosztüvanye pozvati, vszega vejcs vasz pa pozovém, csi zse na tó pride, kak mi i vi tüdi vszeli dobro zselejte.

* * *

Te sztári Borovnyák szo sze v dobroj vóli pelali gori v goricško, vszigdár vise med bregé, gde szo potocje vszeli bole vküpszisnyeni ino dalecs odszpodi v dóli tecséjo ino z kejm szo visísi ti bregóvje, z tejm csisztejszo vodó májo v szebi potocje tak, ka sze te nájménse ribice vidijo plavajócse v nyih. Bregóvje sze zdigávajo zse vu velko vizino, odszpodi napunyeni z drevjom i goricami, na vrhé z velkimi logmí. Tü i tam je na nágloma vkrajvtrgnyeni steri brejg ino szamo vrihi boróv i drügoga mocsnoga drevja kázse, ka kak velka graba more tam bidti. Vsze povszédi szo hizse okóli po bregáj, bogatejsi vértov zidíne, proszštejsi lüdi hrambe tak, da edne-edne vészi hizse sze na vecs bregóv tá raztorjene vidijo.

Te bogáti vért z dolinszkoga szo sze veszelíli toj z drevjom tak blagoszlovlenoj, zdravoj krajíni ino szo szí gordjáli, naj z nyihovoga gucsa, z sterim szo domá szlovó vzéli, isztino vsziníjo ino tüdi i eden pár trdi goricški kráv küpíjo. Ali nyihova prva szkrb je bila, kak je tó nyihova csér i dobro míszlila, naj od sztanyá ino prvesnyega oponásanya Jánosovoga szí naj zagvüsnoszt szprávíjo. Oni szo vzéli záto szvojo pót rávnic notri v ono vész, v steroj szo sztára Margejta, Jánosova sztára mati, prebivali, henjali szo v krcsmi one vészi, ino pohodíli szo nájobrvim dúhovnika ino rítara, od steri szo od eli rojenoga kovacs-koga deticsa sztális ino oponásanye szpitávali. Pravíli szo nyim

ino pokázali szo nyim i vö z krsztni kníg, ka szo Jánosa ocsa eden sziromaski, nego posteni delavec bilí ino na vsze sztráni szo nyim po isztinszkom szvedocsili, ka szo ta escse zsvívcsa mati edna postena zsenzszka ino i te szin, kak dugo je escse domá bio, je vszigidár delavèn i dobroga oponásanya decsko bio. Te sztári Borovnyák szo sze zahválili na dánom odgovori ino szo sli po tom na pót, naj matero Margejto vu nyihovoj z vészí malo na eden kraj sztojécsoj hizsici gorpoiscsejo.

Ta hizsa je mála bila, nego csíszta ino je mejla odzaja eden v dobrom rédi drzsáni máli ogradcsek. Mati, edna velka, szüha zsenzszka v sziromaskom csarnom gvanti, szo rávnics pred hizsov konóple trlí. Kak szo te fájn goroblecseni, sztranszki vért k nyim sztópili, nyim sze poklonili ino to z pejnezi napunyeno pizmzo nyihovoga sziná nyim v róke dáli, szo sze preci zadrznoli; ár táksega drágo goroblecsanoga gószta szo zse od dúgoga vrejmena máo nej pri szebi vidili. Dol szo sztepli záto z szébe práh, na kelko szo li mogli v szili ino szo sze vözgovárjali, ka rávnics zdaj tak prásnato delo oprávlajo. Prítrücali szo ji, naj vu málo nyihovo hizso sztópijo notri, naj szí doliszédejo ino prineszli szo nyim dobro mlejko ino csaren krüh na sztó, ár kaj bógsega szo nej meli. Borovnyák szo pa celó dobro zacsneli jeszti ino szo poprejk v dobroj vóli bilí, ár je vsze, ka szo od Jánosa csüli, nyim szrcé razveszelilo ino

tüdi i tá sziromaska sztára zsenzszka z nyénim postenim obrázom je tüdi po nyihovoj vóli bila. Oni szo sze záto celó podomácsem napravili, tak kak csi bi pri szvojem hrámibili ino proszili szo zseno, naj bi szí, ár je lejpi i tihí vecsér z nyimi na sztolico pred hizsov szeli doli, naj bi szí to lejpo krajíno poglednotí ino, malo kaditi mogli.

Mati Margejta szo sze veszelíli nad nyihovov domácenosztjov, ár szo z toga tó miszlili, ka nyihov János ednoga dobroga csloveka more v nyí meti. Proszili szo ji záto, naj nyim escse vecs od nyihovoga sziná právjio, ka kelko szo z nyegovoga pizmza vöprecsteti mogli ino Borovnyák szo radi vesinili tó, da szo nyim doszta ino vssze féle pripovedávali od Jánosa, stero je to dobro sztáro zseno z veszéljom napunilo, ár je vsze v tom sztaló, da je nyihov szin zdrav ino za volo nyegove delavnoszti i postenyága radi májo.

Na zádnye szo sze sztári Borovnyák vöovadili ino szo pravili:

„Mati Margejta, nego zdaj príde escse to prvo delo. Znajte, ka sze vas szin na szkori ozseni.“

Ta zsenzszka szo vküpvdarili z rokámi ino szo ji proszili puni zsele i veszélja, naj nyim denok vsze povejo, ka ka znájo.

„Tak me te csüjte. Vas mocsen János je ednök, kak szo nepriátelszki szoldácje v naso vész notrivdarili, z nyihovi rók edno fájno mládo dovico rejso vö ino tó z pogibelnesztjov szvojega zsitka, gda je ednoga z ti szoldákov dolivdaro. Od etoga máo ga je ta dovica lübiti zacs-

nola ino bi ga za mozsá rada mējla. Vrla je ona tüdi ino bogáta k tomi, nego —“

Oni szo henjali. Ali mati Margejta szo nyim v rejcs vujsli: „Od vszega toga je nikaj nej piszao. Ali za kaj nej?“ Oni szo toga pripovedajócsega, steroga zvünesnye drzsánye szo do eti máo prevecs v postenyé drzsali, itak malo neópacsno zacsnoli pogledávati.

„On vam je nikaj nej piszao ino tó je póleg isztine, ár te bogáti ocsa dovíce szvoje dopüs-csenyé nescsejo dati ino tam v tisztoj krajíni sze deca próti vóli nyihovi sztarisov ne zsenijo.“

„Ali zakaj nescsejo ocsa? Ah, ali kak morem tak nóro pí-tati! Moj János je szíromák ino tó je zadoszta velki zrok.“

„Ja, za isztino, tó je zadoszta velki zrok. Jasz vidim, ka szte ví edna szpametna zsenszka, z sterov sze dá gúcsati. Záto vam escse vecs morem povedati. Jasz szám szam on ocsa ino szam eszi prisao, naj to delo z vami oprávim ino vam dobre pejneze dám za tó, csi mi tó zsenitev razmetati pomorete.“

„Csákajte me edno malo,“ szo pravili mati Margejta ino szo sze obrnoli k szvojoj poszteli, ober ete viszécsemi kejpí razpetjá Krisztusovoga, pred sterim szo szrecsno moliti zacsnoli.

Kak szo szvojo krátko molite-v opravili. szo pravili vérti, pred etim kejpom vszáki dén za szvo-jega jedinoga sziná molijo ino te nyim vszígdar nikaj znotrejs-nyega povej, csi nyemi dobro ide. Nego dnesz nyim tak právi

nyihovo szrcé, ka sze na nyih, na toga sztraszkoga, lehko zavü-pajo ino csinijo póleg nyihove vóle, ár oni dobro nakánijo.

Te je sztópilo tomi trdomi sztáromi vérti eden pár szkúz v ocsi ino szo pravili: Ví szte me doldóbili!“ Za tejm szo prijali mater Margejto za rokó ino szo pravili na dale; „Szamo nikaj szkrivnoga nej vecs! Jasz szam nej za toga volo prisao eszi, da bi mater na kaj táksega nagu-csávao, ka bi próti natúri biló, nego doszta bole scsém materno dopüsccsenyé meti k toj zsenítvi, stero i jasz kak ocsa za dobro nájdem.“

Mati Margejta szo nyihovo rokó mocsno drzsali v szvojoj ino szo ji escse mocsnejse glé-dali v ocsi: „Ja, ví nemate nik-sega spájsza z menov, sztárov zsenov ino ka ví právite, je isztina. Tó vam naj Bóg plácsa, ví szte eden dober poszelnik.“

„Tak csüjte me dale, mati. Jasz sze písem Borovnyák ino moja csér sze zové Zsüzsika. Müva sze veszelíva obádvá, va-sega sziná v naso hizso gorvzéti ino zselejva, naj ví na gosztü-vanye prídete. Jasz prvlé ne bom od etec vkrajsó, dokécs mi ne obeccate, ka te z menov potüvali ino nase decé szrecso szamí z szvojimi ocsmí vidili. Jasz vam cajt dám do vütro gojodne, naj sze na pót pripravite. Vütro va sze te, csi vam je tak po vóli, vküper pelala.“

Mati szo sze jókali od ve-szélja. Ó, kak szte vrlí ví,“ szo pravili. „Szójo escse tak dobri lüdjé na szvejtí?“

„Víte nedte szamo na pohód sli z menov, nego celó pri meni osztánete. Vu mojoj velkoj hrámbi ví vsze nájdete, ka te nücali ino te lehko mojoj cséri v nyénom nóvom vérsztvi na pomócs. Tak te szvoje sztáre dní pri vasem színi lehko szpunyávate. Tó je edno csedno ponüdenye, stero ví nemrete zavrestti.“

„Jasz idem z vami z szrcá rada ino zahválím vam jezetrokrát.“

„Tak szí szamo to nájpotrebnejso ópravo vzemite z szebov. Jasz bom escse z ritarom mogao gücsati, ka sze naj za vaso hizso szkrbí. K tomi escse morem eden pár kráv küpiti, kak szam mojim dományim tó pravo. Ovacsí do sze szmejáli z méne, csi te krave ne küpim. Nego té nam eden hlápec za nami prizsené ino i vsze ono vase delo, kelko szí ví zadržsati ino z szebov vzéti scséte. Tó szí dnesz záto vsze vküper szpravite, poszlühnite me, mati Margejta, da vsze vütro v gojldno naj v dobro rédi bode, ár szam jasz cslovik kak vóra.“

Oni szo steli odídti, ali posztanoli szo escse edno malo ino szo píтали: „Szte ví escse lehko komi kaj dúzsni, steri bí za lagoje vzéo, csi te eti odnet sli? Jasz rad vsze vöplácsam za vász ino vam na csíszto szklenem racsún.“

„Nej,“ odgovorili szo zsenzka. „Jasz szam szí nej doszta szprávila, nego szam tüdi nej, hvála bodi Bógi, nikomi nikaj nej dúzsna.“

„Tak je dobro,“ pravili szo oni, ponüdili szo nyim escse ednók z ednim jáko prijaznim poglédom rokó ino odsztavili szo zszenszko z punim szrcom veszélja vu hizsi.

Te krave szo escse i dnesz vöprebráne bílé, csi je zse rávnics kmécse bíló ino za toga volo z tejm gorzadržsányom, one v gojldno escse ednók vöszpreglédnoti, prvlé kak bí küpilo gvüsno bíló. V gojldno szo te za dobre szpoznane bílé ino hlápec gorpogojeni, steri je z matere Margejte dugoványom vréd na meszto more szpraviti. Zsmetna lederna turbica toga sztároga Borovnyáka sze je odprla ino vsze je z gotovim bíló vöplácsano. Mati Margejte szo sze na odlócseno vóra v nyihovoj prósztoj szvétesnyoj ópravi tá posztavili, gori szo sli na kólica ino szeli szo szí, puni materne radoszti póleg toga bogátoga Borovnyáka, steri szo veszélo pokajócsi z bicsom, sze vöpelali z vészi.

„Ah, kákse lejpe kóbile máte ví!“ szo pravili ino szo nyim i ovadili, ka szo sze escse nigdár nej na táksi lejpi máli kólicaj pelalí.

* * *

„Ali müva szí itak eden máli spájsz napraviva,“ szo pravili te sztári vért materi Margejti, „ino nasoj deci ne ovádíva vö vcsaszí, ka szte ví tü.“

Kak szta to med potjöv vu várasí henjala, szo küpili te sztári Borovnyák eden lejpi, máli zláti prsztan ino mati Margejta szo mogli onoga vu edno píszmo

za szvojega sziná notripolozsiti ino k coj píszati, da szo csüli, ka sze on scsé ozseniti ino tü nyemi poslejo eden prsztan, naj ga szvojaj zarocsnici dá, kak je tó sega. Tó píszmo szo steli Borovnyák szami Jánosi prejkdati, tak kak da bi je z goricskoga prineszli.

Na zádnye szta sze pripelala domó do véshi, ali Borovnyák szo sze zdaj ednök po ednoj drúgoj póti pelali notri, naj nyim ne bi trbelo kre kovacsnice idti, ár szo nej steli, ka bi János szvojo mater zdaj zse vido. Mati Margejta szo pa jáko glédali, kak szo sze v to bogáto ino velko vésh notripelali.

Onyedva szta posztanola pred Borovnyákovov hizsov. Zsüzsika je próti nyima prisla, ali nyéni ocsa szo jo szamí radi na mrz-loma pozdravili, pítali szo jo, csi sze je nikaj nej zgódilo ino csi je vsze v rendi pri vérsztvi? Pravili szo nyoj i celó na krátei, naj etoj zszenszki tü nikaj za jeszti dá, ár szo jo na póti eden falat z szebov vzéli. Te szo szvoje visesnye oblecsalo doliszlekli, poglednoli szo edno malo okóli vérsztva ino szo sli, brezi toga ka bi kaj pravili, v kovacsnico.

Med tejm je Zsüzsika to nepoznáno sztáro zseno notri v hizso pelala ino nyoj szedeti velejla. To mrzlo oponásanye ino krátek gucs szvojega ocsé jo je edno malo zoszagalo ino szamo na nyi miszlécsa, je zaprva malo pázila na to zseno. Kak nyim je pa te jesztvino ino edno kupico vina polozsila na szto, nyoj je nikaj csüdnoga prislo naprej od

te sztáre, tak ka szí je k nyim doli szejla ino naj ji kaj vö-opita.

„Kama pa scséte escse ví idti na vase sztáre dní?“ je pítala to zseno.

„Na dolinszko, moja drága, k ednoj mojoj sznehi, csi bi radi znali.“

„Ino odked idete ví? Na vas gvant gledócs szte ví nej z nase krajíne.“

„Nej, moja lübléna zszenszka, jasz szam z goricskoga.“

Zsüzsika szé je nej csüdivala nad etim, ár szo nyéni ocsa ráv-nics z goricskoga prisli domó. Ino itak szí je tak csüdnó premislávati ino miszliti zacs-nola. Ta zszenszka tü pred nyóv szo vö z natúre velki ino csi szo ráv-nics od sztaroszti ino sziro-mastva vküpposzüséni, je Zsü-zsika na nyihovom obrázi itak edno gvüsno fórho szvojega go-ricsánca miszlila vönajdti. Za Bo-zso volo, szí je premislávála, csi bi tó nyegova mati bilí! Csi bi ji ocsa z szebov pripelali! Nyéno szrcé je vsze pokalo od radoszti ino tak je nej znála tó zagvüsno, tak da je to sztranzsko zseno bojazlívó dale szpítávati zacs-nola.

Ta dobra sztára szo szí isz-kali escse eden cajt, kak szo nyim te sztári Borovnyák tó pravili, naj sze ne bi vöovadili, ali po Zsüzsikinom szilnom pítanyi sz-tísnyeni, szo sze nej mogli du-zse zadrzsati ino szo szvojo szkriv-noszt na dale nej mogli obcsu-vati, nego pravili szo, na ravnocs vö z szrca, zszkúznatimi ocsmí: Vej szam pa jasz Jánosova mati.“

Te sze je lücsila Zsüzsika puna veszélja v nyihove nárocse ino ji je malo nej zadüsila z küsüvanyom, stero sze je nej szamo nyí, nego tüdi i ocsé do-sztájalo, od koga szrecsne do-bróte je zdaj zse escse vecs kak prvlé zagvüsana bila.

Med tejm szo Borovnyák v kovacsnico sli, szo Jánosi z poz-dravlenyom navküpe od nyegove materé to pizsmo tüdi prejkdáli ino szo páli domó odisli nazáj. Kak je János te prsztan najsaó, szi je taki miszlo ka na kákso formo szo nyegova mati k tomi k coj mogli pridli ino brezi toga ka bi szi dugo premislávaó, je szloboscino vzéo od szvojega májsztra, mujo sze je z kovacs-koga práha na csiszto dol, ob-lejkao sze je v szvoj szvétesnyi gvant ino je só z mocsnimi szto-páji próti onoj hizsi, stero csér szi je zdaj zse póleg vsze fórme ino z szvétesnyim tálom prosziti steo.

Te sztári Borovnyák szo ráv-nics domó prisli inó szo sze zse bojali, naj nyim od vnóge cseri-nyine hvále szamo hüdo ne gráta, kak sze je János pred hrámbov pokazao ino szo vszi na hitroma na rázno odisli. Mati Margejta szo sze mogli na edno malo csasza v málo hizso szkriti. Te sztári Borovnyák ino nyihova csér szta sze pa celó pri méri drzsala.

János je brezi vszega sztráha sztópo notri, poklono sze je obe-dvema ino je naprejdáo szvojo prosnyo z lejpimi krátkimi recsmi, tak miszlécsi, da szo szi ocsa za volo ete nyegove prosnyé z szvo-

jov cserjöv zse prvlé pogúcsali. Borovnyák szo ga z velkov za-dovolnosztjov posztlüsali ino szo pítali te szvojo csér, csi ona tomi dúgomi Jánosi, ár je eden táksi grobjánszki kovács ino bi jo szledi kak zseno lehko bio, ne bi itak rájsi kosaro dála?

Ona je pa odgovorila: „Nej, právim vam, drági moj ocsa!“ szkocsila je te k Jánosi k coj, obejszila sze je mocsno na nyega ino je právila: „Ino i tebi po-vejm, lübléni moj János, ja, jasz te rada mám ino scsém te za mozsá meti.“

Onyedva szta sze obrpvim küsnola pred ocsmí ocsé. János je vzéo prsztan naprej, steroga je szvojoj zarocsnici na prszt djáo gori, po sterom je te szvoj prsztan pokazao ocsi, steroga je zse prvlé dóbo od Zsüzsike. Ocsa szo klumnoli.

„Tak bi zdaj te, hvála Bógí, vsze v rendi biló,“ je pravo János.

„Nej, escse je nej,“ szo od-góvorili Borovnyák. „Ali szi ti na tvojo mater pozábo? Vájno delo je nej sztálno prvlé, dokécs vama i mati szvojega dopüscse-nyá ne dájo.“

„Jasz bom nyim vcsaszi pí-szao,“ je pravo János, „ino tak miszlim. ka privolijo k coj.“

„Ja, v iméni Bozsem ino z cejloga szrcá!“ szo pravili zdaj mati, stera szo na tihoma na-prejsztópili ino szo na ednók pred szvojim szinom sztáli.

Presztraseni ji je glédao on, szpadno je v nyihove náro-csa ino szi je zse nej vecs mo-gao vékse szrecse zseleti.

Mirko kralics.

Pripoveszt.

Bio je ednök, csi je bio. prejk szedméri országov escse dale, je bio ednök eden kráo ino ete je tri lejpe odrascesmsziné meo. Ednáki, lejpidecski szo bíli vsze trijé, ali ocsa szo nikaj nej márali za nyé. Cejli bógi dén szo tam szedeli te kráo vu palacse szedemdeszétszédmmom okni i neprebenyano szo vszigdár próti szuncsenomi izhodi glédali, kak csi bi tam odnet csakali níkákoga. Koga szo csakali, koga nej, tó je záto ni edna dűsa nej znała, szamo telko szo vidili ti v grádi bodócsi, ka sze krála edno okó szploj jócse, to drűgo sze pa szmejé.

Ti králeszki szinóvje szo sze doszta csedníli med szebov, ka zakaj sze potégnejo vszigdár na sztrán nyihov ocsa, i poszebno bí tó jáko radi znali, ka zakaj sze nyim jócse vszigdár to edno okó i zakaj sze szmejé to drűgo?

— Opítajmo ji, — je pravo te nájsztarejsi.

— Opítajmo ji, — je pravo te mlájsi tűdi.

Te sztarejsi králeszki szin szi je tűdi i nej premislávo prevecs dugo: notri je só v szvojega ocsé hizso i poklono sze je z dosztojnim tálom. Te kráo szo i te tűdi na szuncseni izhod glédali ino szo sze csemerno obrnoli k dveram.

— Ka scsés, ka mi ne dás méra? — szo szkricsali na szvojega sziná.

— Ne bojte csemerni, drági moj ocsa, — je odgóvoro te králeszki szin, — szamo szam tó steo pítati od vase milosztivnoszti, ka zakaj szedíte vszigdár pri okni i zakaj sze vam jócse to edno okó, to drűgo sze pa szmejé?

Hej, escse szamo zdaj szo zaisztino csemerni grátali te kráo. Prijali szo szvoj buzogán i tak szo ga notri v sziná lűcsili ka csi na hitroma vkraj ne bí szkocso, bio na meszto mrtev lehko grátao.

Te szin je brezi vsze pámeti bejzsao vő na dvor, gde szta nyegoviva brata csakala na nyega.

— No, ka szo ti pravili nas ocsa? — szta ga pitala onyedva.

— Idta szamo notri ino vűva zse tűdi zvejta.

Te szrednyi králeszki szin je tűdi i odisao, no, ali csi je notrisó, za niszterni pár minót je escse bole frisko bejzsao nazáj vő, kak nyegov sztarejsi brat.

— No, ka szo pravili, ka szo pravili? — ga je pítao te nájmlájsi, Mirko kralics.

— Idi notri, brat moj Mirko, i zvejs ti tűdi.

— Dobro je, dobro, notriidem jasz tűdi, — je pravo Mirko ino je nej gűcsao, nej pravo vecs, só je notri v ocsino hizso.

Ali niti szi je escse nej gor nej ódpro vűszta, je leto próti nyemi te buzogán, da je szamo tak sűmo i múvo, i csi vkraj ne bí szkocso. Mirko kralics, bí zagvűsno z sztrasnov szmrtjov mogao mrejsi. Nego Mirko je na tó nej vőbejzsao, kak nyegovi brati, Te buzogán je lepó vőpotégno z sztejne. ár tak morete znati, ka sze je v sztejno pogrózo, pa ga je nazájneszao k szvojemi ocsi.

— Tó ga máte, drági moj ocsa, te buzogán. Csi mi szmrt scséte, tű szam, vdarite me po glávi.

Povido sze je králi té batriven gucs.

— Decsko szi, moj szin, — szo pravili Mirki. — Vidim, ka sze ne zoszágos szvoje tenye. Záto ti tűdi i povejm, ka zakaj sze jócse vszigdár edno moje okó, zakaj sze szmejé to drűgo. Edno okó sze mi záto jócse, moj szin, ár szi v nocsi-vudné tó premislávam, za tó sze sztaram, ka mi je nidti eden szin nej, prilicsen za králesztvo, i csi zaprém moje ocsi, sze na rázno szíple moj lejpi ország. Drűgo moje okó sze pa záto szmejé, oszmeháva vszeli, ár szi na ednoga vítézkoga pajdása míszlim, steri na szvilnatom trávniku prebiva ino mi je tak obecsao, ka csi vsze szvoje neprijátele preobláda,

te k meni prídi, naj bi vkúper mogla biditi v nájni sztári dnévaj.

— Pa je escse nej preobládao szvoje naprijátele vas prijáteo? — je pítáo Mirko.

— Zagvúšno pa nej, moj drági szin. Csi ji sztó dolivszecsé, jezero ji nasztáne meszto tej, ino vsze ete szám more dolivdariti.

— Ne sztarajte sze, drági moj ocsa, — je pravo Mirko — eden zsitek, edno szmrt mám, idem jasz na szvilnati trávník ino ne prídem nazáj brezi vasega vítézkoga pajdása.

Teva brata szta zse za szvéto drzsala, ka je szziromák máli Mirko zse vkraj, ár bi inacsi zse dávnics vöpribejzsao. Biló je pa velko glédanye, gda je Mirko lepó pomáli vöprisao na dvor ino je povedao szvojim bratom, ka ka je csüo od nyihovoga ocsa.

— Ali zdaj obrpvm bom zse jasz probao szrecso, — je pravo te nájsztarejsi szin ino je vcsaszi nazásjós k ocsi.

— Vizkokosztni moj ocsa, — je pravo — csüo szam od Mirka, ka bi nyihovomi vítézkomi pajdási pomócs trbelo. Jasz szam te nájsztarejsi, naj mi dopúsztijó, ka naj jasz idem na szvilnati trávník.

— Dobro je moj szin, idi z Bogá pomocsjóv, — szo pravili kráo. — Probaj szí szrecso.

Te nájsztarejsi decsko je szlovó vzéo od szvojeja ocsa, od bratov zatejm szí je gor dáo naszedlati toga nájlépséga konya ino je escse on dén odisao. Edno cejlo leto sze je neszao tá pa nazáj, ali nej je mogao dale prídti od kufernoga mósztá. Prejk toga nyemi je nej mogao idti nyegov kony. Gor je vtrgno na mósztí edno deszkó ino tó je domo prineszo za szvedocsánsztvo, naj vidijo nyegov ocsa, ka je koncsibár do kufernoga mósztá prisao.

— Hej, moj szin, — szo pravili te kráo, gda szam jasz táksi decsko bio kak tí, v ednoj vöri szam prisao do kufernoga mósztá, nej v ednom letí. Tí nigdár gor ne nájdes, dokécs de szvejt, ino escse duzse nej, mojega vítézkoga prijátele.

Zdaj sze je te drúgi szin zglászo

pri szvojem ocsi, ka de on túdi probao szrecso.

— Dobro je moj szin, szamo probaj, — szo pravili kráo.

Gor szí je dáo szpraviti konya ino za edno leto je nazájprisao té túdi. Prineszao je z szebov edno szrebrno deszkó dol z szrebrnoga mósztá. Gda jo je pokázao králi, oni szo szamo mehnoli z rokóv jáko zsalosztni.

Vídim zse, gde szí bio, nancs mi ne pravi. V tvoji lejtaj szam jasz dveji vöri prisao do szrebrnoga mósztá. Lezsi szí doli moj szin, tí mi túdi ne pripelas domó mojega vítézkoga pajdása.

— Ali zdaj je zse itak na méni réd, — pravo je Mirko kralics. Notri je só k ocsi, steri szo escse itak tam szedeli pri okni, ali zse szo sze nyim obedvej okoj szkuzile.

— Vizkokosztni moj ocsa, — je pravo Mirko, — ne jócsite sze. Púsztite me idti, i csi bom szamo zsívo tak dugo, domó pripelam jasz vasega vítézkoga pajdása.

Zadoszta sze pravili kráo: nejdi moj szin, osztani domá, ár csi odides, nigdár vecs ne prídes domó, — Mirko ji je tak dugo proszo ino tak lepó proszo, ka szo te sztári kráo notriprivolili.

Hej, kak sze je veszelio Mirko! Bezscés je bejzsao v stalo, ka szí naj tam vöodeberé toga nájlépséga konya. Eden je lépsi bio od drúgoga, ali Mirki sze je eden nej povidó. No, ali kak bi sze te sztarao vu szebi, tá je prisla edna bejla sztára zszenszka ino ga je nagovorila.

— Na szvilnati trávník scsés idti, jelí Mirko kralics?

— Tá, moja mati, tá.

— No, csi tá, te szí ne icsi tú konya za szébe. Idi nazaj k tvojemí ocsi, proszi od nyi te csonteni rogéo, i podpihni ga precí moesno. Kak v te csonteni rogéo podpihnes, na ednók domó prídejo tí zláte dlake konyi, ali ne zebéraj szí z nyí niti ednoga, nego pocsákaj onoga hitvánoga zsrebcseka, steri de za ovimi drúgimi plantao ino steri tak vdári z szvojim répom po szohi pri vrátaj, ka cejla palacsa ztrepece.

Zahválo sze je Mirko na tanácsi i nazáj je odisao k szvojemi ocsi.

— Drághi moj ocsa, za toga volo szam prisao nazáj, ka bi mi csonteni rogéo dáli.

— Ali sto ti je pa dáó té tanács ?

— szo ga pítali kráo.

Mirko je malo odlásao, csi bi vö-povedao ali nej, ali miszlo szí je: on pa to právo isztino ovádi vö. Povedao je tüdi záto: edna sztára zszenszka mi je dála tanács, moj ocsa.

— Dobro je, moj szin, idi doli v to szédmo pivnico. Tam je edno szlejpo okno. V tiszto je notri zozidani te csonteno rogéo. Vzemí ga vö, csi bos ga zse mogao vecs nücati.

Doli je só Mirko v to szédmo pivnico i z ednim pikom je na hitroma vövtrgno to szlejpo okno. Tam je bio te csonteni rogéo. Prijao ga je, neszao ga je i kak je na dvor prisao, pihno je v nyega precí mocsno.

No, moj Bóg, sztrószila sze je na tó palacsa, sümo je dvor, ográd, lóg, póle. Prisli szo zláte dlake konyi. Vszáki je meo na sinyeki eden zláti zvoncek, od tej je biló tó velko sümlenye. Pri-bejzsalí szo konyi, od lepsega-lepsi. frkali szo, brszali, gor sze oprávlali, kak csi bi vszi vö z szvejta steli vujdti. Ali Mirko je nidti pogléda nej vrgao na nyé, on je tisztoaga hitvánoga zszebcseka csakao. Prisao je i on, precí dalecs za ovimi drügimi. I kak je ta sztára zszenszka právila: gda je k coj k vrátam prisao, z szvojím répom je tak mocsno vdaro na szohó, ka sze je sztrószila palacsa. Mirko je pocsakao, dokécs bi te konye notrizvézali v stalo, zatejm je notrisó on tüdi, vednáki k tomi táltos zszebcseki i ga je poglado.

Te táltos zszebcsek je na ednök pregóvoro.

— Znáám, zakaj me gládis, Mirko kralícs. Tó scsés, jeli, ka bi te na szvilnati trávník odneszao. No, dobro je, jasz te rad odneszém, ali do tiszti máó escse doszta drügoga mores opraviti.

— Szamo mi povej, — je pravo Mirko — vsze vcsiním, ka zselejs.

— Nájobprovím, daj mi dober obrok, ár na dúgo pót ideva.

— Ka ti naj dám, drághi moj kony ? ovesz ? szenó ? ótavo ?

— Nej ovesz, nej szenó, nej ótavo, máli moj vért. Prineszi mi eden zsakeo jecsmena.

Prineszao nyemi je eden zsakeo jecsmena. V ednom ocsnom megnenyi je do szlednyega zrna vsze pojo.

— Zdaj mi prineszi edno vrecse proszá.

Prineszao nyemi je edno vrecse proszá, i te táltos zszerebec je tó tüdi vsze pojo v ednom trenutki.

— No, drághi moj kony, trbej ti escse kaj vecs ?

— Trbej mi, máli moj vért. Daj mi zdaj edno korito zserjávoga vógelja.

Szstepao, csüdivao sze je Mirko kralícs, ali bógao je. Neszao je tomi táltosi edno korito zserjávoga vógelja. Tak je i tó pojo, kak csi bi nájlépsi ovesz bio. Te je ednök na velko pihno, sztrószo sze je i — csüjte to csüdo! — z hitvánoga, sajtravoga zszerebcseka je táksi prelejpi zláte dlake kony grátao, ka szo sze Mirki kralícsi szamo tak leszketale ocsi od nyega.

— No, máli moj vért, zdaj pa escse bejzsi gor v palacsoje pravo te táltos — proszi tvojeaga ocsó, ka ti naj dájo tiszto száblo i tiszto pükso, z sterov szo pred pétdeszitimí lejtmí pred tejm v bojno hodili, pa te tiszto szadlo i tiszti kantár, steri je tüdi pred pét-deszetimí lejtmí pred tejm na mojoj glávi bio.

Bejzsao je Mirko gor k králi kak szilen veter.

— Viszokósztni moj ocsa, naj mi sze dájo nyihovo száblo, pükso, szedlo, pa kantár.

— Steroga, moj szin ? — szo gá pítali kráo, — sztó i jezero ji mám jasz, nancs ne vejím ka steri je steri.

Mirko je povedao, ka stere nyemi trbej.

— Hej, drághi moj szin, doszta haszka szí ne vzemes zse tí nidti z száble, nidti z pükse. Z erjávilli szta obedvej. Pa z szedla ino z kantára tüdi nej. Lehko ji zsi nancs nega vecs, csi sze gde na gümli ne vlácsijo.

Nej je márao Mirko nikaj: csi je rávnicz z erjávila szábla tüdi, pa püksa

tüdi, szamo naj tomi táltos konyi szpuni volo. Dol je potégno z ednoga eveka to száblo, z drúgogapükso, dolije bejzsao na gümlo i, na szamo szreco, tam je biló escse szedlo, pa kantár tüdi v ednom kóti. Ali, Bozse drági, káksiva szta bilá teva. Na kuszti je sztáo práh na szedli tak, kak na kantári. No, ali da szta szamo tü bilá. Bejzsao je z zevszim etim notri v stalo.

— Tü je, drági moj kony, vsze tó, ka szí zselo.

Te táltos kony je pa szamo pihno na szedlo, na kantár, na száblo, na pükso i taki je premínola erja, grdába z nyi; szvejtila sze je szábla, püksa, szedlo, kantár, leszketalo-bliszketalo sze je zláto, gyémántovo reménye, to vszeféle drágo kaménye, z sterim je ta skér vö bila nakincsena.

— Tak máli moj vért, tak, táksa skér sze sika za ednoga kralicsa, — je pravo te táltos.

Mirko je te na hitroma gorprikapcso szedlo, kantár na táltosa, opászao szí je száblo, na hrbet szí je obeszo z drágim gyüngyom nakincsena pükso i gor szí je steo szejzsti na táltosa.

— Hohó, máli moj vért, — je pravo te táltos — csákaj escse szamo edno malo. Pelaj me vö z várasa i zvün várasa szí szedi te na méne.

Mirko je lepó vöpelao toga táltosa i na koncí várasa je gor szkocso na szedlo.

— Na, moj máli vért, — pravo je zdaj te táltos — kak te naj neszém; jeli tak, kak szilen veter ali pa kak náгла miszeo?

Odgovora je Mirko:

— Tak me neszi, drági moj kony, kak sze tebi vídi, szamo me na szvilnati trávniki prineszi.

— No, te szí vküpzapri ocsi ino sze mocno zgrabi v méne.

Mirko szí je vküpszisztisno ocsi, te táltos sze je pa na nágloma gorzdigno i leto je kak náгла miszeo, escse i od etoga bole frisko. Múvo-brno je zrák, zse mrzlo, zse vrócse je biló Mirki, gde ga je vrtécsi veter cukao, gde ga je vrócse szunce peklo. Te táltos je pa szamo leto, leto prej k po logáj, poláj, bregóv, dolóv, prej k po bisztri vodínaj.

Ali Mirki sze je tó tak szamo zdelo, ár ocsi szí je za szvejt nej goródro. Na ednók szamo topp! pósztáo je te táltos, jáko je vdaró po zemli z szvojov prejdnyov nogóv.

— Odpri gor ocsi, moj máli vért! Mirko je goródro.

— Ka miszlis, gde szva zdaj?

— Csi dobro vídim, pri kufernom mósztí.

— Rávnics pa pri kufernom mósztí.

Do tega máo je prisáo tvoj nájsztarejsi brat. Od etec je domó neszáo edno kuferno deszkó. No, zdaj szí páli zapri doli ocsi.

Mirko szí je vküpzápro ocsi i táltos je leto, leto zdaj escse bole na nágloma. Kak je li szamo mogáo, sze je drzsáo za nyega Mirko, ár bi sze ovacsi dolprevrgáo z nyegovoga hrbta. Ali tó je záto isztina, ka je nej tak prevecs dugo mogáo zaprejte meti ocsi, ár je táltos za edno dobro minóto páli vdari z szvojov prejdnyov nogóv po zemli.

— Odpri gori ocsi, máli moj vért.

— Gor szam je zse ódro, drági moj kony.

— Ino ka vídis zdaj, moj máli vért?

— Szrebrni mószt, moj drági kony.

— Jeli vídis, ka falí z nyega edna deszka? Tó je drúgi tvoj brat odneszáo domó. Od etec sze je obrno nazáj. — Nego zdaj szí páli zapri vküp ocsi frisko, aji precí mocno.

Hej, biló je kak je biló do széga máo, ali szamo je escse zdaj prislo to isztinszko lejtanye. Mocsen veter je nasztano: tak csi bi sze néba tergala narázno i csi bi sze zemla trószila, kama je táltos leto.

— Vcsaszí sze doliprevrzsem, drági moj kony — sze je sztraso Mirko.

— Szamo sze dobro drzsi za méne, máli moj vért, escse szamo eden eden vrtécsi veter máva pred szebov.

Na, szkóz je zleto nad toga tüdi, kak spica ino zse v drúgoj minóti je po zemli vdaró z szvojov prejdnyov nogóv.

— Odpri gori ocsi, máli moj vért.

— Gor szam je ódro, moj drági kony.

— Ka vídis, moj máli vért?

— Vidim eden zláti mószt i na dva kraja dvá-dvá oroslána.

No csi vidis eden zláti mószt i na dva kraja dvá oroslána, zapri szí vkúp ocsi, ali na hitroma.

Komaj ka szí je vküpzápro ocsi, je táltos zse po zemli vdaró z nogóv.

— Odpri gor ocsi, máli moj vért. Ka vídis?

— Vidim eden sztrasen vizíki glazsovenen brejg. Tak je sztrmen, kak v hízsi sztejna i vrh nyemi do nébe széga.

— Zapri szí ocsi, máli moj vért, ár na té brejg gor moreva pridti.

— Ó, drági moj kony, — sze je sztarao Mirko králícs — ne mogóese, ka bi tí tá gori prisao.

— Tí szí szamo dolzapri ocsi, i ne miszli na drúgo.

Ino za isztino, za edno minóto je zse pá pregóvoro te táltos:

— Odpri gorí ocsi, moj máli vért, ka vídis?

— Vidim pod szebov níkej okróglo csarnoga, tak kak edna velka szklejca.

— No tó je zemelszka okroglína, — je pravo te táltos. Ka pa pred szebov ka vídis?

— Vidim edno, brezi konca dúgo glazsoveno pót i na té kraj, pa na ov kraj velko kmicsno globocsíno.

— No, csi je tak, po toj va vdiljek sla.

— Jaj, moj drági kony, dolszpádnés tí z nyé i sztrasonov szmrtjov merjéva obadvá.

— Ne boj sze, máli moj vért, escse na nogáj mám z gyémántovi evékmi podkóvi, steri szo mi tvoja oca escse pred pétdeszetmi lejtmi dáli gorvdariti na moje nogé. Szamo sze dobro drzsi za méne.

Kipp! kopp! szo pokale, prászkale z gyémántovi evékmi podkóvi po glazsovenoj póti, ali szamo jáko na rejci, ár je táltos zdaj túdi leto, gde je malo sérse bíló meszto. Ár naj nísese ne pozábí na tó, ka je toga glazsovenoga bregá vrh do nébe szégno.

No, ali ta glazsovena pót je túdi nej dugo trpejla tomi táltosi. Na ednók je szamo mocsno vdaró z nogóv ino je pregóvoro:

— Odpri gor ocsi máli moj vért, ka vídis?

— Vidim za nama edno malo szvetloszti, pred nama pa tákso kuszto kmico, ka bi szekiro lehko gor oboszo na nyó.

No szamo escse szkóz te kmice moreva prejkidti, nidti szí ne zapéraj dol ócsi, máli moj vért.

Hej, Bóg moj, sztvoríteo, notri je vdao te táltos v tó kuszto kmico i tak jo je rezaó na rázno z szvojími prejdnými nogámi, ka je szamo tak sűmejla kre nyidva. I kak szta szte z kmice vószkocsila, na ednók je táksa velka szvetloscsa nasztánola, ka sze je Mirko králícs z obedvemi róki za ocsi prijao.

— No, máli moj vért, ka vídis zdaj?

— Vidim, drági moj kony, eden sztrasto velki trávník, na sterom szama szvilnata tráva raszté. Csi dobro miszlim, tó je te szvilnati trávník.

— Za vado szí, máli moj vért. Tó je te szvilnati trávník. Ka pa celó na szredim toga szvilnatoga trávníka, vídis malo kaj csarnoga?

— Vidim, drági moj kony, vídim.

— No tó je tisztoza sztároga vítéza szvilnati sator. Z csarnoga szvila je vu nyem vszáka nit.

Hipp, hopp, zse szta túdi i tam bílá pred szvilnatim satorom.

Mirko je dolszkocso z táltosa, kantár je za sator privézao, celó k coj k sztároga vítéza konyi. Na tó je notrisó v sator. No, tam je lezsao te sztári vítéza na szrejdi satora i szpáo je kak bunda, nego ober nyega je edna szábla neprehenyano szploj szejkala, ka szo nyemi escse i v sne níkej nej mogli vcsiniti nyegovi neprijátelje.

Tak szí je miszlo v szebi Mirko: on pa ne zbúdi gori toga sztároga, naj szpi nyegova szíromaska gláva, rájsi szí on túdi doliléze edno malo. Vó je só v szenco satora ino szí je tam dolilégao. Zászpao je túdi i na hitroma. Ali naj rejcs ne pozábim, prvlé je pravo szvojoj száblí: „szábla vó z nózsnice,“ i eta je túdi rávnic tak szejkala ober nyegovoga tejlá kak ova, toga sztároga vítéza.

Med tejm toga sze je gorizbúdo te

sztári vitéz, vöide z satora, esohle szi ocsi, ali itak nescse vörvati, ka vídi.

— Hm, — právi szi — póleg mojega konya je eden lücki kony pri-vézani; tú pa pá eden decskec szpi kre mojega satora. No, toga bi zdaj na lejci lehko bujo, ali ne bujem ga, ár je on tüdi nej bantüvao mené.

Nego nej sze je mogao vesakati konec nyegovoga szna, gor ga je zbüdo.

— Sto szi bratec, v káksem hódi szi? — pitao je Mirka.

Odgóvoro je Mirko:

— Mirko szam, toga bejluga krála nájménsi szin, vas szluga. Záto szam prisao, naj vasz domó pelam k mojemi ocsi, kí vasz jáko csákajo.

Hej, veszelio sze je te sztári vitéz, ali kak sze je veszelio! Obino, küsüvao je Mirka, za tejm ga je notri pelao v sator. Tó nyemi je pravo:

— Hodi, bratec, jejva, pijva, dobre vóle bojdiva. Pétdeszét lejt je, ka szam sze ob zádnyim veszelio z tvójim ocsom.

— Jejva, pijva, dobre vóle bojdiva, goszpon moj sztric, — pravo je tüdi i Mirko, — ka pa esi na náj vdário nyihovi neprijátelje!

— Ne boj sze, moj bratec, vej je obládava zse dvá, esi do rávnic tak raszli kak tráva.

No, jela szta, pilá szta, dobre vóle szta bilá, na neprijátele szta nej misz-lila. Nego ednök szamo, — Bozse drági ne zapiszti nász! — sze szíplejo notri ti neprijátelje nad dveri satora. Pokrili szo te szvilnati trávník, kak tráva, telko jí je biló kak na nébi ti szvetli zvezjd.

Ali konec je bio tüdi na hitroma toj jesztvíni pftvíni, velkomi veszélji. Szkricsao je te sztári vitéz, no ali Mirko tüdi: „Szábla vö z nózsnice!“ — i haj — glédajte to csüdo! — szekali szta tivi szábli na právi, na lejvi kraj, naprej, nazáj, nyisz! nyisz! — tak je lezsalo ti vnozšno szoldákov, kak sznópje na nyívi. Z cejle armádie je nej vecs zsvi osztalo, szamo dvanájszet vitézov. Bojk je vdarilo tüdi i tej dvanájszet, tak esi bi nyim ocsi steli vö vzéti.

— Na konya, bratec, na konya! — je szkricsao te sztári vitéz.

Na ednök szta na konye poszká-kala obadvá i za nyimi za tejmí dva-

nájsztími vitézi. Ali tak je moglo bidti, ka je táltose moglo meti tej dvanájszet vitézov, ár kak szo sze odszópdi do toga glazsovenoga brejga prineszli — hopp! niti szo sze nej okóli zglednoli, esese od miszli szo sze bole frisko gorneszli na glazsoveni brejg.

— Drági moj brátce, — je pravo jáko zsalosztno te sztári vitéz — jazs je dale nemrem tirati, ár sze je mo-jemi konyi zse doliznücala gyémántovi cvekov podkóv. Mirko ga je nidti nej poszlúsa, hipp, hopp! sze je tirao za nyimi, gor na brejg, vdíljek po póti, vsze povszédi za nyimi. Miszlom tó, ali ti dvanájszet vitézov je na ednök szamo premínolo, tak kak esi bi je zemla pozsrta.

— Ja, kama szo pa mogli tej pre-miniti? — sze je esüdivao vu szebi Mirko. Ali kak bi sze cesednio na tom, ovára nikaj {csarnoga. Edne zselezne dveri szo bilé tó csarno. Na nágloma je goródpro te dveri i z Bógom szvejt! notri je szkocso z konyom z velkov bratrivnosztjov. Naprej pred nyim je kmica bila, odzaja za nyim je kmica bila: no, tó je zagvüsno peklénszki trnác, — szi je miszlo v szebi.

No, tó je zaisztino vgono. Na ed-nök szamo supp! — z konyom vréd je doli szpadno v pekeo. Nini, rávnic tam sze neszé ti dvanájszet vitézov, ednáko próti ednoj gyémántovoj palacsi.

— Szábla vö z nózsnice! — je szkricsao Mirko, kak sze je ti dvanáj-szet vitézov rávnic notri stelo neszti nad vráta té gyémántove palacse, — nyisz, nyisz, vszej dvanájszet sze je mrtvi dolprevrglo z konyov.

Posztano je Mirko pred gyémán-tovov palacsov tak edno minóta, ali nej duzse. Pravo szi je: eden zsítek, edno szmrt mám, poglédnem, sto je tú notri. Nego szamo zdaj szo sze nyemi odprle ocsi i vúsza, gda je notri sztópo v to gyémántovo palacso. Pred ednim nezgovorno velkim korblatom je sze-dejla tam edna vrajzsa baba — i posz-lúnte to csüdo — kak je z právov ro-kóv potégnola nit, dvá huszára szta szkocsila vö, kak pa z lejvov, dvá pejskiva szoldáka.

— Ej, haj! — miszlo szi je v

szebi Mirko, — ali tomi je zse polojna nej spájsz. — Szábla vö z nozsnice!

Na, szíromaski szoldácje, nancs szo zse esze okóli nej zgliednoli, kak szo vöszkocsili od rök te vrajzse babé, na ednök je i konec bio nyihovomi zsitki. Ali kelko je dolvszejkla z nyi szábla, telko ji je znóvics poszkákalo vö z korblata.

— No tak nigdár ne bom fertig z té vrajzse babé delom, — szí je miszlo v szebi Mirko — dolvszecsém nyéno glávo i te zse denok ne de préla vecs szoldákov.

Hm! lekho verjem tó! Toj vrajzsoj babi je toti dolvszejkao glavó, ali roké szo nyoj záto itak delale, vlekleszükale szo nit na právi, na lejvi kraj, i za edno minóto je páli puna hizsa bíla szoldákov.

Hej, csemerío sze je Mirko i kelko je szamo szoldákov bíló v hizsi, vsze je nyé dol dáo vszejcsti, to vrajzso babo je pa na mále falacsicske vkúp-zoszekao. Po tom je te korblat vö-potnéga na dvor i ga je z tov vrajzsov babov vréd zézsgao.

— Ali zdaj sze nama zse denok ne de trbelo vecs vojúvati, nej meni, nidti tomi sztáromi vítézi nej, — szí je pravo Mirko z velkov radosztjov.

Nej li? Na tó je rávnicis dobro vöovado, ár na ednök je szamo z te zserjáve prahice vöszkocsila edna málicsa csontica, zacsnola sze je vrteti kak nágeo vrtécsi veter i — Goszpodne Bozse ne odsztávi nász! — z tiszte csontice je vrajzsa baba grátala.

Tak je? — je tróbo csemerno Mirko — szábla vö z nózsnice!

Ali ta vrajzsa baba ga je prosziti hápila: niháj mi zsitek, Mirko králics, i na meszto dobroga csákaj. Brez méne tak ne prádes vö eti odnet, niháj mi zsitek.

— Dobro je, nihám ti zsitek, csi mi pokázses vö pót eti odnet i csi ne bos vecs szoldákov. préla.

Ta vrajzsa baba je etak právila:

— Na, tí, Mirko kralics, vsze ti szpunim ka zselejs; ne bi szí miszlila, ka tákse dobro szrecé más. Ne, tü ti dám za stiri podkóvi gyémántove eveke, té bos zná bidti escse dobro lekho núcao. Dobro je szráni.

Za tejm ga je tá pelala k tisztoj lüknyi, nad stero je doliprisao v pek-lénszki ország. No ali tó je zse isztina, ka jo nigdár ne bi najsao szám od szébe, ár je tá tüdi dveri mejla, nego ete cslovecse oko ne bi najso gor nigdár, tak szo glihne bílé z pek-lénszkov zemlöv.

— Odprite sze gor, dveri! — je zapovejdala ta vrajzsa baba, i dveri szo zse goriodprle v tisztom ocsnom megnyeni, te táltos kony je pa notri szkocso i hipp, hopp! gor sze je zagnao na vrh glazsovenoga brejga.

Hej, escse zdaj je vido szamo Mirko za isztino, ka kak je sztrasno sztrmna ta sztrán glazsovenoga brejga. Tó je pravo szvojemi konyi: drághi moj kony, jasz szí tü doliszédem, i lekho v tákso fórho te dolpriláziva na szvilnati trávník.

— Szamo osztani na mojem hrbti, máli moj vért, csi dobro scsés, — je pravo te táltos — ár eti sze z toga szvejta valón cslovik ne priséce doli. Zgrábi sze za moje grive i zapri szí ocsi!

Kak na káksem fájn szklizkom lédi, tak sze je skailo doli te táltos, i na ednök je szamo dolpocso na zemló.

— Odpri gori ocsi, moj máli vért, ka vidis?

— Vídím, ka szva páli tü na szvilnatom trávníki. Ejno ne, vídím toga sztároga vítéza tüdi.

Hej, moj Bóg, ali veszelio sze je te sztári vítéz, gda je ovárho Mirka. Za gvüsno, nej szí je miszlo vecs, ka bi ga gda escse vido v szvojem zsitki.

— Tü szam, goszpon moj sztríc, je glászo Mirko, — ne bojte sze vecs za szvoj ország od neprijátelov ino nyim od konca do konca vsze povedao, ka je vesino.

— No csi je tó tak, te naj záto tvoje bode te szvilnati trávník i cejli moj ország, moj szin Mirko, — pravo je te sztári vítéz, — ár jasz zse tak ne bom zsívo dugo.

Odgóvoro je na tó Mirko:

— Lepó zahválím na vasoj dobróti goszpon sztríc, ali nej szam prisao jasz eszi za vas szvilnati trávník, nidti nej za vas ország, nego naj vasz pripelam

k mojemi ocsi, ka bi vküper bilá v vasi sztári lejtaj.

Te sztári vítěz sze je na tó nikaj nej dáo vecs prosziti, gor szi je szeo na konya i sla szta próti bejloga krála országi. Nego gda bi k glazsovenomi brejgi prisla, jáko je zsaloszten grátáo te sztári vítěz.

— Moj bratesek, Mirko, — pravo je jáko túzsen — itak morem jasz tú osztáti, nemrem idti k tvojemi ocsi. Moj kony ne de mogao idti prejk glazsovenoga drejva, ár szo sze nyemi vkrajznücali gyémántovi cveki na vszej stíraj podkóvaj.

— No pa, csi szo sze vkrajznücali, vcsaszi drüge pribijem jasz gori na meszto nyí, — pravo je Mirko kralics i naprej je vzéo, ka je podkóvni cvekovi dóbo od vrazse babe. Na hitroma szta znóvics podkóvala toga sztá-roga vítéza konya i z tejm — bojk, ka te ne de vecs! od szilnoga vetra szilnejse, od nágle miszli hitrejse szta tiralá prejk po glazsovenom brejgi, ober logóv, pól, mórja, i kak bi gor prisla vecsérna zvezjda: zse szta v bejloga krála dvor prisla notri.

Tam szo szedeli te sztári kráo i zdaj túdi pri okni ino glédali szo próti szuncsenomi izhodi, szkuzilo sze nyim je edno okó, szmejálo to drügo. Haj, ali gda bi ovárali szvojega vítézkoga pajdása i szojega sziná Mirka: obed-vej okej szta sze nyim szmejáli.

Na ednók szo dolszkrícsali drzsiní, ka naj dolbújejo dvanájset jüncov, ár ovo prisao je zse nyihov vítézki pajdás i Mirko kralics. Za tejm szo dolbejzsali na dvor, i ednók szo szvojega vítézkoga pajdása, drügócs pá Mirko obinývali, kúsúvali. Nidti tó nyim je nej znála nyihova sztára gláva, ka ka delajo od velkoga veszelja. Napravili szo te tákse goscsenyé, ka je na szedméro országov só dalecs hir od onoga. Szedem dní i szedem nócsi je trpelo goscsenyé, pa te velki mulatság. Ali te na szédmo nócs je etak znao praviti te sztári vítěz: — No moj sztári pajdás, vítézki decsko je té tvoj szin, escse vitezkejsi, kak szva müva bilá v telki lejtaj.

— Szam szi jasz túdi tak miszlim, — pravili szo te sztári kráo, — nego, hej pajdás, itak ne verjem, ka bi Peszkoglávca preobládati mogao.

— No tó zse jasz túdi ne bi ver-vaó. — je potrdjávao te sztári vítěz. — Toga Peszkoglávca je escse od materé narodjeni nej mogao preobládati.

Csüo je Mirko té gucs i nej je mogao presztáti, ka edno, dvej rejcsi ne bi zmesz pravo.

— Kama i gde sze drzsi te Peszkoglávca? — je pítao Mirko — ár csi szo pod zemlöv drzsi, tam ga túdi gorpoiscsem.

Te sztári vítěz nyemi je raztolmacso, ka tú tá, pa tam tá, od tée na szever, tam odnet pa malo na izhod, od izhoda pa edno malo na záhod, od záhoda pa escse edno malo na jug: tam je nyegov ország.

— No csi szo tam drzsi, te ga zse nájdem gori.

Za doszta szta nyemi gücsala obadvá, ka szám rad szi naj ne pogübi szvoj mládi zsitek, naj osztáne domá, zadoszta je zse vöszkázao szvoje vítézsztvo: Mirko je nej vecs mogao na meszti osztáti. Szvojega táltos konya je dobro nakrmo, szebé je gorszpravo i escse ono nócs je odisao v Peszkoglávca ország.

Gda szta idti zacsnola, obpitao je toga táltosa: szi hodo zse v Peszkoglávca országi, drági moj kony?

— Hodo szam ednók, moj máli vért, ali za tó mi je túdi zsao biló. Komaj-komaj szam zshivoga domó prineszao tvojega ocso. Bógse de tebi túdi, csi lomá osztánes.

— Eden zsitek, edno szmrt mám, drági moj kony, ne bom prí méri do tecsász, dokécs toga Peszkoglávca gor ne nájdem.

— Dobro je, máli moj vért, te szi szamo zapri doli ocsi, ár do tecsász nidti ne posztánem, dokécs v Peszkoglávca ország ne prideva. Vküper zsi- véva, vküper merjéva.

Dol szi je zápro Mirko ocsi i leto je táltos, ali tak, kak escse nigdár nej vecs. Ednók je szkoeso i dvá országa je zse povrgao, dvakrát je brszno i

dvá országa i dveј mórji szta osztali zse za nyim. Na tó je pa szamo na ednók posztano.

— Odpri gor ocsi, máli moj vért, ka vidis?

— Vidim edno na sészt stokov visziko z gyémánta palácsó, ali tákso, ka sze mi ocsi bliszkecejo od nyé-noga glédanya.

— Ka pa na sésztoga stoka v sésztom okni ka vidis?

— Vidim edno lejpo prelejpo deklino, ali tákso, ka sze mi ocsi escse bole bliszkecejo. Tó je zagvüsno Peszkoglávca cséri.

— Nej szí zavado, máli moj vért, ár je tó toga csarnoga krála csí. Peszkoglávca jo je, nej rávnic tak dugo porobo i tú jo drsí v zsalosztom robsztvi.

Mirki je túdi nej trbelo vecs znati, dol je szkocso z táltosa i gor je só ednáko k králeszkój cséri. Csi je li krícsala ona kak je mogla: ne hodi gori, csi rád más szvoj zsítek, búje te peszkoglávca! Lehko je krícsala Mirki, kak szí je nazájbrnóla od okna, tam je sztao on pred nyóv i prijazno sze nyoj je poklono.

— Sto szí tí. ka szí tí? — pítala ga je ta králeszka csí, — kak szí vü-pao eszi prítí?

— Mirko kralícs szam, beiloga krála szin i za toga volo szam prísao sze, naj bújem toga Peszkoglávca.

— Ó, tí neszrecsen kralícs, on eslovik sze je escse nej naródo, kí bi Peszkoglávca preobládao. Tak je mocsen, csúj me, ka na szedemdeszét mil dalecs lücsi domó szvoj buzogán, csi z vadaszíje ide domó.

— Ne máram jazs, — pravo je Mirko — csi rávnic na szedemsztó mil dalecs lücsi domó szvoj buzogán, — jazs ga itak popádnem i tebé odneszém v moj ország.

Ali naj szí rejcs ne pozábim, králeszkój cséri sze je jáko dopadno Mirko kralícs.

To nyemi je právila:

— Csúj me tí Mirko kralícs, kvár bí bio za tébe csi bí tak mládi vesznoti mogao, záto tí povejm, odkéc dobi to sztrasno szvoj mócs te Peszkoglávca.

Ne, dám tí tú eden kulacs, z tejm idi dol v pivnico, tam nájdos eden lagev. Z onoga vína szí napuni kulacs, i csi szí szamo v to vino prszt namocsis notri, vszáki fárt bos od pétjezér lüdi vékso mócs meo.

Zahválo sze je Mirko na tom dobrom tanácsi, dol je só v pivnico, kulacs szí je napuno, z lagva je pa to ovo vino vöpüsztó, naj je te Peszkoglávca ne nüca vecs. Te kulacs szí je na hrbet obeszo ino pod kapút szkrio, zatejm je gor só k toj králeszkój cséri i obadvá szta vösla te na trnác, naj bí tam pocsakala gda domó príde Peszkoglávca.

Na, Bozse moj drági, na ednók szamo velka kmica posztáne na dvóri, múvo-sümo je zrák, kak csi bí sze néba gibala, zemla genola, i eden stir-deszét centov zsmeten buzogán sze je tak vdaro dol na szredíno dvora, ka je vösprickala voda za nyim.

— K rédi boj, Mirko, ide Peszkoglávca, — právila je ta králeszka csí.

Mirko je frisko notrinamocso szvoj prszt v kulacs, dol je bejzsao na dvor, gor je zgrabo te buzogán i tak ga je lücsó nazáj, ka je rávnic pred Peszkoglávca konyom szpadno doli, pa je escse dalecs bío on, koncibár na szedemdeszét mil dalecs.

Te kony sze je opotekno v buzogán i nazáj je szkocso z velkim frkanom.

— No tí, no! da bí te vucjé raztrgali! — je szkricSao csemérno te Peszkoglávca — sészstztó lejt je zse ka z tebov hodím, escse szí nígdár nej nazájszkocso — ka tí je?

— Tó mí je, — odgóvoro je te kony — ka tí je níkák nazájlücsó buzogán.

— Ne sztrasi sze tí za toga volo, znám, ka sto ga je nazájlücsó. Escse pred sesztími sztómi lejtími sze mí je szenyalo, ka Mirko príde sze ino de sze vojüvao z menov. Ali naj sze szamo nájdem z tejm fickom, vó nyemi zaszüknem sinyek.

Z tejm je zagnao konya i v drügoj minóti sze je zse v dvor posztavo notri. Ednáko je k Mirki só i tó nyemi pravo:

— No, Mirko, prisao szí jeli? No

csi szi prisao, ne bos só vecs eti odnet zsvi. Z száblami va sze bila, ali metala?

Odgóvoro je Mirko:

— Meni je vsze edno Peszkoglávec, tí szi te sztarejsi.

— Dobro je, moj bratsek, zacs-niva z száblami.

— Szábla vö z nózsnice! — szta zapovedala na ednök obadvá, i kak szta vküpvdarili tivi dvej száblí, szkákale vö z nyivi iszkre, ali tak na kuszti, kak csi bi ognjeni dezsgy só dol z nébe.

— Ne valá tó tak nikaj, — pravo je Mirko — zakaj bi szi kvarila nájne száble, mecsiva sze, Peszkoglávec.

— Dobro je, Mirko, mecsiva sze. Vzemi szlovó, csi más, od ocsé, materé i od cejle tvoje rodbine.

— Jasz szam zse vzéo szlovó. — je pravo Mirko, — vzemi szlovó tí tüdi, Peszkoglávec.

— Jasz szam tüdi zse vzéo szlovó, esese pred sesztimi sztómi lejtmi.

— No, csi szi zse vzéo szlovó, zapovejva nazáj nájne száble.

Nazáj szta je zapovedala obadvá i z tejm szta sze eden na drügoga szünola. Esese sze je i zemla trószila, tak szta sze cukala. Ednök je Mirko lücsó gor Peszkoglávca, drügócs pa Peszkoglávec Mirka, ali obadvá szta sze na nogé opravila. Vrtela, szükala szta eden drügoga na právi, na lejvi kraj, ali nanes eden je nej mogao toga drügoga pod szébe dobiti.

— No, esese ednök! — sze je k coj vdaro Peszkoglávec k Mirki, i kak ga je popadno, tak ga je vseszno doli, ka sze je Mirko do pojásza pogrózo v zemló.

Ali na pamet nyemi prisao te kulacs, na hitroma szi je namocso v nyem szvoj máli prszt, k meszti je vószkocso z zemlé, zgrabo je toga Peszkoglávca i tak ga je vdaro doli, ka sze je zibao cejli dvor i nidti sze je nej geno vecs te Peszkoglávec. Na tó ga je príjao zavlaszé, nezáj ga je vlejkao za palacso, gde je edna brezi dna vodina bila, vkraj nyemi je vszejkao glavó i nyegovo tejlo je z nyöv vréd notrilücsó v vodó.

Hej, moj Bóg, biló je velko veszélje na tó v gyémántovoj palacsi. Ta králeszka csi sze jo za sinyek obej-

szila Mirki i tó nyemi je právila: — Tí szi moj, jasz pa tvoja, do szmrta va sze mela.

Gor szta sze szpravila vesaszi, ka bi naj nazájsla v Mirkov ország. Rávnics szta szi i gor stela szejdti na táltosa, ali Mirko szi je mocsno zacsno nikaj premislávati i tak sze je vidlo, da bi sze zsalosztio za nikoj volo.

— Ka tí falí, Mirko, — píjala ga je ta králeszka csi — lehko bi me tú rad povrgao?

— Ne bi te tú povrgao jasz, — pravo je Mirko — za cejloga toga szvejta vsze kincse nej, ali zsao mi je za tó lejpo gyémántovo palacso.

— No, csi tí szamo tó falí, vcsaszi te potróstam, — právila je ta králeszka csi. — Ne, eti más to gyémántovo sibo. Jasz nazáj idem gor v palacso, tí pa z tóv sibov kúcsi okóli po nyoj, i tak pomali gyémántovo jabuko gráta z te palacse. Deni jo notri te v turbo, domá pa páli szamo kúcsi po jabuki z tov sibov, pá palacsa gráta z nyé i mené tam nájdes v sésztoza stoka sésztom okni.

Tak je vesíno Mirko, kak nyemi je ta králeszka csi právila. Ino zaisztino, ta sztrasno velka palacsa sze je vküperpotégnola v edno málo jabuko, ali na tak málo, kak jo je lepó v prgíscsi lehko drzsao. Fáin jo je notridjáó v turbo ino hipp, hopp! nidti je do deszét nej precsteo, domá je bio v dvori szvojeja ocsé. Te sztári kráo ino nyihov sztári pajdás szta ga zse ózdalecs na pamet vzelé ino szta nyemi zse naprej krícsala: — No, szi preobládao Peszkoglávca?

Pravo je Mirko: Zagvüsno szam ga pa preobládao.

— Hej, ne verjem jasz tó, Mirko bratsek, — pravo je te sztári vítéz — nanes szi nej tí tam bio.

— Jasz tüdi ne verjem tó, — szo pravili nyegov ocsa.

Mirko je edne rejcsi nej pravo vecs, nego vö je vzéo z turbe to gyémántovo jabuko, dol jo je djáo na szredino toga lejppoga i velkoga ograda, szkákao jo je okóli z gyémántovov sibov — i glédajte to csüdo, — raszlo, raszlo, sirilo sze je jabuko i na ednök sze je

tam lescsila pred nyimi ta gyémántova palacsa, tam je szedejla v gyémántove palacse sésztoğa stoka sésztoġm okni vónaszlonyena ta lejpa králeszka csi.

— Tó je Peszkoglávca palacsa, — szta krácsala tiva sztáriva, — nega tákse vecs na cejloj okróġloj zemli. Cslovik szí tí, Mirko!

V róke szta nyemi széġnola, obínola, szküsüvala szta ga i na ednök

szta vó dalá razġlásziti po cejlom országi, ka je Mirko kráo preobládáo Peszkoglávca i od denésnyega dnéva máo je on toga Bejloga országa kráo. Med tejm toga szo tüdi i popa dáli prizvati, kí je Mirka vküpdáo z tov lejpoj králeszkov cserjöv.

Escse i dén denésnyi zsvéjo vszi, csi szo nej mrlí.

Pravica i Krivica.

Prípoveszt.

Pred vecsimi jezerni lejtmi pred tem toga, sze je na pót szprávilá Pravica, naj bi pohodila te szvejt i naj bi szpoznala etoga szvejta vszo lüdsztvo. Kak bi sla, potüvala, szrécsala sze je z Krivicov. Poklonila sze je nyoj, kak je zse sega.

— Dober dén vam Bóg daj, gde tá, kak dalecs idete ví?

Odgovorila je Krivica: — Okóli szam sze napótila po szvejti, naj bi toga szvejta lüdsztvo szpoznala.

— No, csi i ví, jasz tüdi idem okóli, — právila je Pravica. — Hodivi vküper.

V róke szta szí széġnoli, prijátelstvo szta zvézali i oblúbili szta szí, ka edna drüġo nidiť v dobrom, nidiť v lagojem ne povrzseta. Ka stera má, szí raztálata med szebov.

Na, dale szta sli. Ali kak szta na prvom meszti posztanoli, vcsaszí szta Pravice sztrosek vzelej naprej, z tisztoġa szta jele, trosile. Tó je právila Krivica: — Csi zse ponücati Pravice sztrosek, po tom ta te z nyénoga zsvíle.

Ta Pravica je vervalá Krivici. Nega csi je vervalá. króto sze je i vkánila. Kak je te nyéni sztrosek szfálo. Krivica je toti naprejvzela szvojega, ali eden falácsicsek krüha je nej doszta, telko je tüdi nej dála Pravici. Lacsna je bila Pravica, ali lacsna tak, ka szo nyoj ocsi erdecse, zeléno vidile. Proszila je lepó Krivico:

— Daj mi eden falat krüha, pri-

játelkinya! vej szam szí jasz vsze, ka szam mejla, raztálala z tebov.

— Dobro je, — právila je Krivica — dám ti rada, csi me nihás, ka ti vöszpehnem edno okó.

Ka je bila csinécsa sziróta Pravica, lacsna je bila jáko: dopüsztíla je Krivici, naj nyoj vöszpehne edno okó. Zatejm szta dale sli. Nego gda je páli lacsna grátala Pravica, Krivica nyoj je szamo tak dála jeszti, csi dopüsztí, ka nyoj to drüġo okó tüdi vöszpehne.

Pri szledécsøj priliki je tó zselejla Krivica, naj Pravici edno rokó vrejzse dol. Pravica je tó tüdi dopüsztíla. Pri drüġøj priliki szí je i to drüġo rokó tüdi dála dolvrezati, naj szamo ne bi mrla od gláda. I gda je Krivica vöszpehnola Pravici obedvej okej, dolvrezala obedvej róki, escse jo je i tam stela povresti na szrejdi ceszté to sziróto rómarkinyo. Ino te szta rávnic na taksem meszti bilej, gde je nej szamo eslovik nej, nego i ftics tüdi nej hodo nigdár. Molíla sze je Pravica:

— Ne niháj me tū vesznoti, odpelaj me koncsibár do vrat steroga várasa, gde hom lehkó kódivala.

Krivica nyoj je obecsala tó ino je i pelala to rómarkinyo Pravico, ali nej na konec várasa, nego dalecs-dalecs, k ednomi sztrasmomi lögi. pod edne gáoge. Dol szí je szejla tam Pravica i csákala je, naj bi sto koli tam tá prisao, ali nej je sla tam tá niksa zsvívócsa dúsa.

— Bóg moj, Bóg moj, — szi je zdihávala v szebi — nej me je na konec várasa odpelala te húde dūse Krivica, ár ne hodi eti sze niscse, ali niscse nej.

Tak dugo sze je zsalosztila, sztarala v szebi, dokécs jo je szladki dober szen premogao. Nego malo pred zórjov, kak sze je prebūdila, sze nyoj je tak vidlo, ka szi ober nyéne gláve. zná bidti na káksem drejvi, nikak gucsi. Poszlūsala je, poszlūsala i taki je na pamet vzéla, ka szo nej lūdǵé, ki szi ober nyéne gláve gucsijo, nego vrazjé. Pravo je i tūdi te eden vrág:

— Hej, csi bi tó znali lūdǵé, ka jasz znám, ne bi biló telko rómarov na zemli.

Ka znás, ka znás? — szo ga szpitávali ovi drūgi.

— Gor szam najsao to vrásztvo, — pravo je te vrág — ka kak trbej zvrásiti rómarsztvo pa szlepoto.

— No te nam pa povej, — pravili szo nyemi ti drūgi — mi tó tak i tak ne mo sli dale pravit.

— Dobro je, — pravo je te vrág — znajte i vi tūdi. Steri rómarszki cslovik sze v zorje mládoga pétka szkobáca rosznatoj trávi pod ednom táksem drejvi, na káksem zdaj mi szedimo, tiszti de pá zdrave meo szvoje kotrige, i steri szlejpi cslovik sze múje v etoj zorji z tráve roszóv na táksem meszti, pá nazájdobí pogléd szvoj ócsi.

Oglászo sze je na tó te te sztári vrág:

— Na, naj csūjem, steri escse zná kaj vecs med vami?

Naprej je sztópo eden mládi vrág i pravo je:

— Jasz szam tūdi najsao gor nikaj, ali nikaj táksega, ka po etom za eden tjeden dni prejde te králeszki várasa, králeszkoga várasa vszáka dūsevna ino nedūsevna sztvár.

— No, ino kak de sze tó godilo? — pítali szo ga vszi na ednók.

— Tó de tak slo, ka szam na várasa izhodnoj sztráni eden velki kamen szkotao gor na zsilo vretin, ali tak globoko, ka ga cslovecse okó ne opázi nigdár. Od toga kamna nidti edne kaplice vodé ne de moglo vecs vótcesti i od zséje merjé cejli váras.

Vecs szo szi ti vrazjé nej gúcsali. Odisli szo nikam, Bóg zná kama, nego Pravica je dobro csūla nyihov gues i esese i v onoj minóti je zacsnola probati, csi je rejszan isztino pravo te vrág. Rávnics je mládoga pétka zórja bila, dol szi je léгла v rosznato trávo, szkobácala sze je v nyoj, i poszlūsajte to csūdo! vó szo nyoj zraszli obedvej róki. Zatejm je te gorsztánola, nabrála szi je vszeféle rosznato trávo, i dobro szi je zribala meszto szvoji ócsi. Na ednók nyoj je szamo nazájprisao pogléd, vídla je te mládi mejszec, vídla je na nébi te szvetle zvezjde, vídla je te sztrasno velki lóg i vídla je i tó tūdi, ka jo je te lagoje dūse Krivica nej na konec várasa odpelala, nego k velkomi lógi, pod gáoge. Hválo je dála Bógi, ka jo je nej zapúsztó v nyénoj velkoj nevóli i vcsaszi szi je na dobro míszlila: nidti ne posztáne do tecsasz, dokécs v králeszki váras ne príde, sla de k králi ino naprejdá, ka je v toj nocsi csūla.

Sla je, potūvala je, prejk po bregáj i doláj, nidti je i nej posztánola do toga králeszkoga várasa, csi je rávnics tak lacsna bila, ka szo jo zse komaj drzsale nogé. I ka szo vidile nyéne ocsi! v vesz csarno je obleceni te cejli váras, túsni szo tam vszi lūdǵé, sztrasno velka je tam zsaloszt. Pripávali szo sze k szmrti. Zse ji je tūdi i doszta mrló od velke zséje. Sla je ednáko k králi, ki szo jáko túsno szedeli v szvojoj hizsi i csakali szo, gda nyim dá Bóg konec nyihovoga trpljenja. Ali nasztánolo je velko veszélje, kak je Pravica dopovejđala, ka ka za csūdnođa dela sze je zgóđilo z nyóv v preminócsjoj nocsi. Ka naj szamo vóvzemejo te kamen pod zemlów, z zsíl vretin i bode páli vodé zadoszta. Slo je zráven i vó z Pravicov cejloga várasa lūdsztvo i zaisztino, tam je bio te velki kamen na zsilaj vretin, i kak szo ga vkrajvzéli tam odnet, vó je vrejla ta blagoszlovna drága voda, napunili szo sze pá potocje i rejke, biló je vodé zadoszta na vsze sztráni, lehko jo je vzsívalo lūdsztvo.

Na, ali dobro je biló i zdaj Pravici. V mlejki, v mászti szo jo kópali

i dale szo jo nidti i nej püsztili, náj zshivé med nyimi.

Ali slo, múnolo je vrejme. Ta Krivica je okóli hodila po szvejti. Nego ednök nyoj je szfálo nyéni sztrosek tüdi i kak je sla, potüvala, je rávnicis v on váras prisla, gde je Pravica prebivala. Kak sze je pripetilo, kak nej, notri je sla v Pravice hizso i proszila je od nyé v Bozsem iméni eden falácsicsek krüha.

Pravica je li vcsaszi szpoznala to Krivico i etak nyoj je právila: — Rada ti dám, csi mi dopüsztis, ka ti vöszpehne edno tvoje okó.

Ka je bila csinécsa ta Krivica, mogla nyoj je dopüsztití.

Na drügi dén je Krivica páli i prisla k Pravici, ár szo nyoj v cejlom váراسi nidti i drobtine krüha nej steli dati, i ta Pravica nyoj je szamo tüdi i tak dála, naj nyoj to drügo okó tüdi lahko vöszpehne.

— Szpehni mi vö to drügo okó tüdi, — právila je Krivica — szamo mi daj krüh.

Na trétji dén szi je lejvo rokó, na strti dén pa to právo dála dolvrezati Krivica, naj szamo krüh dobi. Gda je tak zse nidti ócsi, nidti rók nej mejla vecs, molila sze je Pravici, naj jo od-

pela tá pod tiszte gáoge, pod stere je ona Pravico odpelala.

— Dobro je, — právila je Pravica — odpelam te, i pelala jo je i taki tá pod gáoge, tam jo je dolposzadila i brezi vszáke rejcsi tam nihála.

Med tejm je nócs nasztánola i vrazjé szo sze páli vküperszpravili, ka naj racsún dájo eden tomi drügomi, ka je delao vszáki v preminócsi dnévaj. Nego prvlé kak bi szi gúcsati steli, je tak pravo te nájsztarejsi vrág:

— Szamo csákajte malo z gucsom, poglednimo okóli prvlé, csi nikoga tú nega, ár nasz je eto nikák poszlúcsati mogao, ovacsi od zsil vretin ne bi vkrajvzeli kamen.

Tak szo vesinili, kak nyim je te sztári vrág pravo, i bormics szo najslí pod gáogami to Krivico. No, ali! gor je szkocsilo, kelko je szamo biló ti vragóv na Krivico. Kúkli, skrábali, grizli, trgali szo jo vszi, gde jo je steri mogao. V ednom ocsnom megnyeni szo jo na jezero falácsicskov razcéseszali ino escse tó nyim je tüdi nej biló zadoszta: ogen szo nalozsili, zézsgali szo jo i nyéni práh szo v veter püsztili.

Odneszao je i te veter Krivice práh vsze povszédi po szvejti, ino od onoga hípa máo, gde lüdjé zshivjo, tam krivica tüdi jeszte.

Anekdóte.

Eden, steromi nikaj ne falí.

Eden goszpodin, steri szo za szvojega betega volo zse vecs tjédnov dugo v toplicaj bilí, szo sze domó szprávlali. Prvlé kak bi sze odpelali, ji je pohodo te toplicsni doktor ino ji je pítao:

„No, kak sze csütíjo kaj goszpód, szo z toplicami zadovolni?”

„Zahválím nyim lepó, goszpon doktor,“ odgóvorili szo nyemi te goszpodin, „nikaj mi ne falí, celó nikaj nej!”

Ino kak bi te te doktor jáko vészéli grátao na ete odgovor, na hitroma

szo nyemi i dale pravili te sztári goszpodin:

„Naj glédajo, goszpon doktor, kak szam sze prisao jazs, meo szam vu vühaj sümlenye — tó escse itak mám; meo szam v ocsáj bolecsíno — tó escse tüdi mám; — meo szam v zsalódcí bolezén — tó escse i zdaj mám; meni záto celó nikaj i nikaj ne falí!”

Dobro je vöprisao.

Edén trzsec, ki je za volo küpila vu eden véksi váras mogao potüvati,

je tam betezsen grátao ino sze je mogao vu spítáio ednoga doktora dati gorvzéli. Tak za stiri tjedne je odzdravo ino szi proszo racsún od doktora. Ete je po váraszkoj segi dobro zaprprani bio. Rávnics je te odzdrávléni betezs-nít te mocsno oszoleni racsún pregledávao, kak ga je doktor escse ednok pohodo.

„Ka cstéte vi tú?“ pítáio ga je.

„Nyihov racsún.“

„Tak? Szte lehko nej zadovolni z nyim?“

„Ó, prevecs jáko. Jasz szam szi rávnics vózracsúnáo, ka bi za té pej-neze domá jasz *pét lejt* dugo mogao v posztéli lezsati; za toga volo szám jáko rad, ka szam tú betezsen grátao, gde szam z *stirami tjedni prisao vó z nyé.*

To plácsano dobroopónásanye.

V Amerikí je jáko zsmetno szlúzsecsko drzsino na ono oponásanye navesiti, k steroj szmo mí eti v Europi k coj navajeni. Póleg toga szi záto i túdi od vecsi péld gucsíjo, stera nis-terna sze nam szmeha vrejdna vídi.

Tak je gorpogódo ednök eden goszpód vu Amerike Boszton váراسi ednoga szlugo, z sterim je zvün ednoga jedínoga dela celó zadovolen bio: ete szluga szi je nájmre, kelkostícskrát je vu hizso szvojeга goszpóda notriprisao, krenscsák vszeli na glávi niháo.

„John,“ nyemi právi eden dén te goszpód, „ti szi nigdár ne vzemes dol krenscsáka, csi k meni notri v hizso sztópis.“

„Ali, Szir, (Goszpód) nemam jasz kak szloboden amerikánszki pórgar lehko té jus, naj ga gornihám?“

„Vszakojacski ga más.“

„No te, csi tak jasz té jus mám, zakaj bi ga záto doljemáo?“

Na eto je tomi amerikánusi nej tak lehko biló odgovor dati; ali da je te goszpód precj vózvejani bio ino je i po vszem vszega steo dopraeszti, ka je zse ednök namejno, je etak pravo záto za edno malo casza:

„John, kelko bi ti jasz denok k

coj mogao dati k tvojemí lóni, ka bi ti te, na pridóese gledócs, tvoj krenscsák, gda v mojo hizso prídes, dolvzéo z gláve?“

„Ej, Szir, tó szo prvlé malo premiszli morem.“

„No tak, premiszli szi to delo, John, ino povejm mi te vütro v gojldno.“

To jütro je prislo.

„Kak je to nájno delo?“ píta ga te goszpód. „Ka ti plácsam za krenscsáka-doljemánye?“

„Hm, Szir, tó de tak eden dollár (pét korón) kostalo na vszáki mejszec.“

„V rédi szva, John, Ti bos sze od denésnyega dnéva máo *dobro oponásao* i jasz te tvoje dodroopónásanye vszáki mejszec z ednim dollárom plácsam vó.“

Te velki ino te máli pasztér.

Imre József érsek szo sze ednök z vecsimí nyihovimí szprevájalcí po ednom póli sétali. Tú szo na pamet vzéli oni ednoga decskeca, steri je szvinyé pászeo ino szem-tam plészao od veszélja. Te érsek próti nyemi idejo ino opázíjo, da je te máli szvinszki pasztér v celó nóvi gvant oblecseni ino edno mosnyo drzsi v róki.

„Decskec,“ nagúcsali szo ga te érsek, „za koj volo szi tak veszéli ti i ka más vu róki?“

„Goszpód, cejluga leta mojo plácsao ino eden nóvi pár gvanta,“ je bio te odgovor.

„Te szi pa i celó zadovolen?“

„Jezus Bóg moj, kak me szamo Goszpód kaj táksega moro pítati!“

„Kelko lóna pa más te ti na edno leto?“

„Pét rajnski — lejpí pejnez je tó.“

„Za tó pa te cejlo leto mores delati. nej je rávnics tó predoszta.“

„Jeli pa Goszpód te vecs májo?“

„Ó, doszta vecs.“

„No, te Goszpód túdi i vékso esrejdo moro meti, kak je moja.“

„Na,“ szo pravili te érsek szmejécsi ino dáli szo nyemi eden zlát vu róke, „csrejdo jasz toti precí velko mám ino znájo bidí i *szvinyé túdi* v nyoj.“

Szvadiva sze rájsi zdaj.

Lincoln, ti zdrůzseni-országov elnök vü Ameriki, je ednök, precí prvle kak je v tó vísziko csészť prisao oproseni bio od ednoga szvojeга szószida, naj bi nyemi kezés bio na ednom vekszlni; ali Lincoln, zse te cseden ino naprejmiszlécsi mózs, sze je vőzgučasávo, csi rávnic po lejpom táli, od toga, ár je znao nerédnoszt szvojeга szószida.

Kak bi záto te szószid na drůgi dén pá k nyemi prisao ino bi ga prisziljávati steo za toga volo, med sterim je i tó pravo, ka je tó edno celó mála neprlíka na nyega gledócs, z stere bi on itak velki haszek lehko meo. je Lincoln izda nej steo podpíszati toga vekszlna.

Gda sze je záto te te szószid zse prevecs zacsnó moliti ino ga escse bole prosziti, je pravo Lincoln:

„Glédajte me zse ednök eszi, szószid, ino dajte szí dopovedati tó delo. Csi jazs moje imé podpísem na té papér, te ne plácsate vecs ví toga dugá, nego jazs bom ga mogao plácsati; ino te sze szposzvádiva. Za toga volo de doszta bógse, ka sze *szvádiva rájsi zdaj vesaszí*, dokécs jazs escse v zsepki mám te pejneze.

Pripoveszt na fasenszki tork.

„Koriolánusz“ zváni morszki hajóv sze je z Liverpool englískoga várasa v New-York váras, v Ameriko, povrno nazáj; na póti je hajóva cimerman betezen grátao ino je mro po krátkoj tréslíki. Ednoga sziná je méo, sznájzsnoga i csednoga decska, steri nyemi je zse pomágao v mestriji ino nyemi je jáko podlozsen bio. Malo sze je nej razpocsiló tomi szíromaskimi decski szrcé od velke zsalosztí ino z níksóv, to nájlepsóv prosnyóv szo ga i túdi nej mogli nagúcsati, ka bi tó mrtvo tejlo szvojeга ocsé szamo edno minóto odsztavo.

To návadno pripravlanje k pokopi na mórji je gotovo bíló, szíromáka cimermana szo v eden falat sztáre po-

nyáve zasíli notri, túli i eden sztári brůsz, szekiro i edno velko sztáro sprelico szo zvézali k coj nyemi, naj sze hitrej pogrozí. Kak bi ga te k vekivecsnomi pocsíki v mórje dol steli pűszítí, je nyegov szin od velke zsalosztí malo nej omedlo. Dvá delavca szta ga mogla gordrszati. Ali prvle kak bi li tó na pamet vzéli, sze nyima je, kak csi bi nyemi pamet szfalíla, z cejlov szvojev mocsíjov vővtrgno z rók ino szkocso je dol z hajóva na mrtvo tejlo gor, stero szo rávnic na vózsaj v mórje dolpűcsali. Na hitroma szo na vodó pűszítí dol edno málo ládjico, ali — zse je keszno bíló — te decskec ino tó mrtvo tejlo szta zse v nezmernoj globocsini mórja pokopaniva bílá.

Eto zsalosztno delo sze je pod 67° szeverne siríne ino pod 70° záhodne duzsíne pripetílo, kak je tó v hajóva knigo notrinapízszano bíló. „Koriolánusz“ je szrecsnó prisao v New-York, vő je zdejvao szvoje blágo, vzéó je nóvo gori ino sze je povrno nazáj v Liverpool. Med 69° szeverne siríne i 48° záhodne duzsíne je edna sztrasna cet-riba bíla zgráblena dol z hajóva ino túdi i gor na nyega zdígnjena po spulaj. Z nyénoga sztrasno velkoga cservá sze je edno neznáno súmlenje csűlo. To nezgovorno sztívar szo na hitroma gorvrezali, ali ka szo najslí?

V nyénom nezmerom cservje toga ocsó, szinű, brůsz, szekiro i sprelico. Te szíromák cimerman je szamo na ocsí gledócs bio mrtev, kak szo ga dol z hajóva pűszítíli i kak szo te toj cet ribi cservó vrezali gor: szo te ocsa rávnic *szekiro brűszíli v nyem, szin nyim je pa brűsz gono*, ár szta szí malo prvle tak dogúcsala, ka sze *vő vszecséta z cservá te ribe*.

Tak je tó pripovedávo eden mórár (matróz) na — fasenszki tork próti vécsari.

Eden sztrasen brejg.

„Tó je te te imeniten Gólibrejg?“ je pítao eden túhínec ednoga mladénea, koga je na vrhí brejga szrécsao.

„Ja moj goszpód, imeniten i tüdi i glaszoviten.“

„Jeli ne bi tak dobri bili,“ právi dale te túhinee, „ino bi mi povedali, csi je kákxa sztrasna zgodba ali pripoveszt k coj prikapsena k tomi brejgi?

„Znám ji vecs táksi, moj goszpód. Szamo pred nísternimi dnévi je slo eden pár mládi lüdi gor na té brejg ino szo nej vecs nazájprisli.“

„Sztrasno je tó. Ali ka sze je pa te zgódiło z nyimi?“

„Na, — *po drügom kráji brejga szo dolodisli.*

Edno prilicsno pohízstvo.

Níkoga bogátoga grofa, kí szo k tomi escese i v viszikoj orszácskoj szlúzsbi bíli, szo edeu dén trijé velki goszpódje, steri szo i v dobrom prijátelstzvi bíli z nyimi, pohodili.

Te milosztiven grof szo v eden táo szvoje palacse celó nóvo pohízstvo pokúpili, szamo drágo i lejpo blágo ino szo sze i jáko veszelili na vszejm etim. Pokázali szo tüdi nyihovim prijátelom extra vszáki falat, nad sterim szo sze i vszi prevecs csüdiváli.

„Ali oni morejo i znati moja goszpoda,“ pravili szo po etom pregledávanyi nadale te milosztiven grof, „ka jasz vu cejloj mojoj hrámbi kak nájbole prilicsno morem vsze meti. Za toga volo szam szi escse edno poszebno málo hizsicsko, náj nyim jo po právom nyénom iméni vüpovejím, sakrejt dáo napraviti, stera hizsicska je tüdi i po nájkünstnejsem táli vküperposztávlena. Oni morejo znati tüdi i tó, ka tákse blágo nemre eslovik vszigdár pri szebi meti, ali sze itak i vecskrát nüca. Naj záto na tó gledócs tüdi kaj prilicsnoga mám vu mojoj hrámbi, szam szi to delo tak dáo vküpposztaviti, ka mi szamo pri sztoli, eti v hizsi, edno málo gombo trbej pritezsi, i taki sze edne szkriivne dvérca odpréjo na ejnoj sztejni, i moja mála hizsicska mi na komaj vidócsi málicski sinyaj, za nüc, celó do mojega sztola príde sze. Po nücanyi pa pá szamo

gombo pritezsim i nazájodide v szvojo szkriivno meszto. Tó delo je zaisztino prevecs prilicsno, morem i praviti: jáko küstno vesinyeno.“

Eto delo sze je tak jáko neznáno vidlo toj poszlúsajócsjoj goszpodi, da szo od velkoga csüdivanye vszi „Ó“ mogli praviti.

„Oni sze csüdivajo nad etim?“ szo pítali grof, komi sze je tó tak zdelo, csi nyim ovi celó ne bi steli vervati. „Na, tak vam zse, vi nevervani Tomásje, mojo prilicsno hizsicsko pokázati morem.“

Milosztiven grof szo na tó pritezsi to szkrito gombo na sztejni. I isztino je melo to küstno delo, ár je brezi vszáke nájmense falinge slo vsze. Kak na edno szkriivno mócs, szo sze na tihoma ódprla ta szkriivna dvérca na sztejni — pokázala sze je ta mála hizsicska, naprej je sla — nego *vu nyoj szo szedeli milosztivna grofica* vu ednom táksem deli, stero sze nemre dale vüpízszati.

Lehko szi premiszlimo te szráam goszpodé, kí szo pri etom nazócsi bíli. Vszi szo, kak je tó i nájcshednejse bíló, vöszposzkákali z hizse, nego vünej na folasi szo sze zse vecs mogli zadrzsati i szmejáli szo sze vszi navküpe na telko, ka szo nyim szkuzé letele vö z ócsi.

Od etoga hípa máo szo te milosztiven grof prvo vecs níkomi nej kázali to szvojo prilicsno hizsicsko, dokécs ne bi poglednoli, csi je sto notri v nyoj ali nej.

Zadoszta nyemi prineszé.

Eden mládi goszpód je z ednov lejпов ciganzskov deklinov meo lübézen, ali eden dén nyemi je szamo povejdala ta sztára mati, ka szi nyéno lejpi csarni ócsi esér tüdi i za zseno more vzéti.

„Tó bi mi szamomi tüdi jáko povóli bíló,“ je odgóvoro te mládi goszpód, steromi je kaj táksega nej záto v glavó slo, „ali vasa esér mi níkaj ne prineszé, ino jasz szám szam nej zadoszta bogat, ka bi sze zseniti mogao.“

„Ka?“ je právila ta sztára ciganica ino sze nyemi je v obráz szmejála, „szi nej zadoszta bogat v várasí, gde je puno pejnez, ino moja csí ti nikaj ne prineszé? Z táksov prílicsnov ciganicov, kak je moja csí, szi tí v ednom leti lehko bogat cslovik“

Poszebni zroki.

Eden mládi amerikanus, steri sze je v Páris odszelo, sze je zalúbo v edno mládo deklino, stero je od nyéni sztarisov szkrivomá odpelao ino sze zdáo z nyóv. Z etoga dela je tak tozšba nasztánola, ino ti sztarisje, steri szo nyegova prvejša csinenya vsze gorzgrúntati dáli, szo ga za volo trigámie (ka trí zsene má) dáli v tozšbo.

„Jasz szam sze“ tak sze je zacšno brániti pred birovíjov te mládi cslovik, „po pravici tríkrát ozseno, tó je izština. Ali da je moja prva zsenítev te escse valála, je moja drúga nevalána, stero szam v zsitki moje prve zsene vesino. Eta moja trétja zsenítev pa páli valá, ár je moja prva med tejm toga mrla ino ta drúga nikaj ne valá. Jasz szam záto nej bigámii (ka bi dve j zseni meo), nidti v trigámii (ka bi trí meo), nego szamo kak je réd v monogámii (ka szamo edno zseno mám).

Ino zaisztino szo eti zroki, kak stécs szo i poszebni bilí, zadoszta bilí na tó gledócs, ka ga je birovíja nej mogla v kastigo vzéti.

Edna dobra miszeo.

V ednom vagóni na zseleznicí szta sze dve j sztárví goszpej prevecs štúkatí prijale za volo gorodprenya okna. Kondukter, steroga je eden, v onom vagóni szedécsi sztarejši goszpód tá zváo, sze na hitroma i tá posztávi.

„Csí mi ví gorodpréte okno, Kondukter,“ je právila ta edna, „jasz k meszti mrejtí morem.“

„Csí de to okno escse duzše zaprejtó,“ je kricsála ta drúga, „sze morem jasz zadüsití.“

Te szíromák Kondukter, na ste-

roga szta sze obedvej zezávali, je nej znao, ka bi vesino, ka bi delao. Právijo na tó te te sztári goszpód:

— „Znáte ka, Kondukter, jasz edno dobro miszeo mám. Odprite szamo gor to okno, te *merjé ta edna*; na tó je páli zaprite k coj, te *merjé ta drúga* ino tak mo te zše mér meli.

Edna mekla kak proba.

Eden bogáti goszpodín, steromi sze je denésnye vcsenyé deklín nikaj nej vidlo, szo vecskrát varvali szvojega zše odrasenoga sziná od szamo na puc gledajócsi deklín. Pravili szo nyemi:

„Tí szi mores edno dobro vertinyo poiszkati, nej kákšo dámo, stera bi prejk meklé lehko szpádnola.“

Eto vcsenyé szi je te mládi cslovik dobro gorzadrzšao. Na eden lejpi szprotolejšnyi dén, gda szo nyegov ocsa vnozsino gosztóv meli vu hizsi, je med obedom on edno mekló dáo pod sztube na krízš dolpolozsiti. Kak szo te po obedi te vnóge goszpé i goszpodicsine po sztubaj na sétanye doli v püngrad stele idti, je z ednim szvojim prijátelom frísko naprej pred sztube só.

„Pazi zdaj,“ právi nyemi, „ta mekla mi zseno more odebrati. Ona mláda deklina, stera de znála, ka trbe j z nyóv csiniti, more moja zsená bidti.“ Vcsazši po tom szo i gószti zacsnoli dolidti po sztubaj. Nájvecs zšenszk ino deklín je prejksztópiło meklé, nisterne szo sze i opoteknole v nyó. Ali szkoro náj na zádnje príde edna mláda, lejpa deklina, stera sze je dolprignola k nej, gor jo je vzéla ino jo je na tó právo meszto, v kót za sztube posztávila gori.

Te mládi cslovik je tüdi i obdrzšao szvojo rejs; oproszo je to deklino, dóbo jo je ino — nigdár nyemi je nej zšao biló, ka nyemi je mekla odebrála vó zseno, ár je dobro vertinyo ino v lejpi krejposztaj bogáto szamico dóbo za zseno.

Lejpo vögücsanye.

Edna váraska zsenzka je tozsena bfla, ka je ednoga po vulici mirno idócsaga z vrejlöv vodóv dolpolejála szkóz nad okno i z tem tálom i precí vrazila.

„Ah moj Bóg,“ je právila, szébe zagovorivsa, „tó mi morejo odpüsztiti moj goszpód, ár szam jasz nyih, mimo-idócsaga, za *mojega mozsá drzsála*.

Zsenítev kak szamomorsztvo.

„Prijáteo,“ pravo je eden ednomi moskomi, kí sze je zse naszkori zseniti steo, „meni sze to tvoje delo jáko negvüsno vídi, ka szí tí, kak zse ober pétdeszét lejt bodócsi edno oszemnájszet lejt sztaro deklino scsés vzéti.“

„No,“ odgóvoro je celó po mirovnom táli te drúgi, „v moji lejtaj je zsenítev zse nájveckrát szamomorsztvo; ino csi je tó zse ednök tak, te sze jasz denok rájsi z ednim *lejpim me-csom*, kak z káksim *sztárim erjávím krapom morím!*“

Premislena szpóvid.

Eden mládi pár zarocseni lúdi je eden pred zdávanyom k szpóvidi slo. Zarocsnik jo je i hitro opravo, nego ta zarocsnica je edno puno punérno vöro klécsala pri szpovidárnici.

Kak bi sze záto po szpóvidi z veszélím tálom k szvojemi zarocsníki stela povrnóti nazáj, jo je ete kak léd mrzlo pögledno ino z etimi recsmí odísao od nyé:

„Nigdár, moja drága, ne privolim na tó, ka bi szí edno tákso zsena vzéo, stera bi na vövadlúvanye szvoji grehov *edno cejlo vöro nücala*.

Szrcsno zsalúvanye.

„Bi rad bio tí tomi,“ je pítao pri ednoj príliki, gda bi od hízsnoaga zá-kona bio gues, eden prijáteo toga drú-

goga, „csi bi sze tvoja zsena po tvojoj szmríti páli ozsenila?“

„Ó, zagvüsno, ka bi rad bio,“ je bio te odgovor, „te bi denok meo ní-kákoga, kí bi mojo szmrí *isztinszko zsalúvao!*“

Ta nájvéksa poníznoszt.

Edna bogábojécsa grofica vu Bees várasi je návado mejla vszáko leto v Mariacell na Bozso pót idti, ali da je ednök za volo betega tó nej mogla doprneszti, je szvojo szakacsico posz-lála tá meszto szébe.

„No,“ píjala je ta grofica, kak je ona zse domó prisla, „kak ti je slo kaj tam?“

„O,“ odgovorila je eta, „jáko dobro, milosztivna goszpá grofica, mati bozsa nyim ponízno *rokó dájo kíisnoti.*“

Pretrgnyena Bozsa szlúzsba.

Eden farmer (polodelavec) v Mis-souri, ednom amerikánszkom drzsányi, je z szvojov lejpov cserjöv pri ednoj englisko-evangelicsánszkoj bozsoj sz-lúzsbi bio nazócsi ali na ednök je szamo gorszkocso i pretrgno je molítev tí vküpszprávléni z etimi recsmí:

„Jasz bi rad pobozsen bio ino v nébo prisao; ali — csi ejni klantusje tam na ovom kráji ne henyajo gor, mojoj cséri tak zalúbléne líca krózsiti, te precí bitja nasztáne prvlé, kak *bi dale bogú molíli*.

Nyegova lasztivna tenya.

„Tí zsena,“ tak je zbúdo gor eden mózs szvojo tivársico z nyénoga szladkoga szna, „zdaj rávnics szam níkse sztrasilo vu podóbi ednoga szomára vido!“

„Niháj me szpati,“ odgovorila nyemi je csemerno zsena, „ino sze ne boj od *szvoje lasztivne tenye!*“

Nej szo nikaj véksa.

Eden polodelavec, steri je rédno hodo vu váras na tjédno szenye, je árvinszko deco vido sétat idti.

„No, tó naj sent razmi,“ pravo je k szvojemi z nyim idócsemi szószidi, „jasz sze zdaj okóli dvajszi lejt hodim eszi notri, ali ti kinyerejse eto lekaj v szvojem cejlom zsítka ne do véksi. Tak velke szam je zse te vido, gda szo esese moj pokojni ocsa zsiveli!“

Vej zse gorpoiscse.

„Ví, doktor,“ krícsao je ednoga regementa kommandás na regementskoga doktora, „zse szo nam pá nis-terni decski mrlí íno vi tej vnógi sz-

mrtni betegov zrok lekaj itak ne raz-
mite.“

„O, jasz zse gorpoiscsem to szkriv-
no delo,“ pravo je te doktor, „csi
rávnic cejli regement veszne v nyem!“

Csíudno odszlobodjený.

„Ja, moj prijáteo,“ pripovedávo
je eden brodár szvojemi poznánci v
kresmi, „jasz szam po csüdnom táli
odszlobodo! Trinájszet moji pajdásov,
ár sze nyim je prevrgla ládja, sze je
vtópile v vódi.“

„Ali kak sze je zgódilo tó denok,
ka szte sze ví tüdi nej vtópili?“

„Celó po prósztom, jasz szam —
domá v hizsi osztáo.“

Veszélo 1905-to leto!

Kak nájvecs szrecse i nájbogse zselemo nasim csitalcom.

Letosz rávno tak, kak vszáko leto szmo szi premislávali, z kem bi nasim csitalcom na vékso koriszt mogli biti. Pa ka bi bilo nájbogse? Ka je nájdragsi kincs bogátca i szíromáka v edno mer?

ZDRÁVJE.

Kelkokrát vidimo bogátca, sterim je vszaki nevoscseáni, ki domá jecsijo, gda je niscse ne vidi, ár szo zgúbili szvoj nádragsi kincs: szvoje zdrávje. Pa li szi lúdje nájmenje pázijo na zdrávje. Cslovek szamo te zná po prazici, ka je zdrávje, gda je zse zgúbo.

Lúbi csitalci! Kak lober kmet vszidár gnoji dobro zemlo, naj bi njemi rédno rodila rávno tak bi vszaki eseden cslovek vedno mogo paziti na szvoje zdrávje ino sze szkrbeti za to, ki bi edno mocs dávajocse krepesajocse zdravilo vszidár pri hizsi meo, ka bi je vcsási taksega hipa túdi rabo, gda je zdrav. Doszta esednese je vszakojacski zdrávje z málimi sztroskami szi obcsuvati, kak je zanemáriti i szi je potom velkim sztroskom i boleznosztojv nazájiszkti. Zmiszliti szi szamo na tiszte velke holecsine i trplenja, stera pretrpeti morejo, ki zselodeni beteg májo, ali voszka prszi, ognjoper ali protin; nadele ki szopijo, kres, trganje májo, kem szrecé premocsno bije, kaseo i vnoge drúge holecsine. Csi zob ali gláva koga boli, zse te kelko more presztáti! Kak bi te vszi zahválni bili, csi bi takse vrasztvo mogli naidti stero bi je toga vszega resilo. Zato naj bodo nasi lúbi csitalci pazlivi i sze naj za csasza poszkrbijo za szvoje z drávje.

Edno dobro hizsno zdravilo vszidár krédi meti mo je za obcsuvanje zdrávja ino odvnrnenye bolecsin rabiti je od velkoga haszka v cslovecsem szitki. Tákse dobro hizsno zdravilo je

pa v prvoy meri jezerokrát pohváleni Fellerov Elza-Fluid, steri vtisa bolecsino raztoni szline, odprávi medlovnoseso, kres i vómetanje, ték poprávi, kúhanje zselodca pomore ino okrepí csloveka. Náj bole csútíivi (háklívi) lúdje ga túdi radi rabijo, pa kem sztaresi, tem bogsi je, záto bi pri vszakoy hizsi mogo biti ete imeniten Fluid, ka zse vszakomi hitro pomore poszebno, csi vracsitela blúzi nega.

Csi Fellerov Elza-Fluid z vodov zmesamo i z njim glavo, obráz, ocsi perémo, te sze na glávi kozsa, pogléd i zsvici okrepíjo. Ne jecsimo pa sze ne tozsmo, csi vnoqa trplenja mámo, kak gláve, zobih holeznosz, trganje, trújavo, oteklo, szmicanje, kres, protin i t d., nego rabimo Fellerov Elsa-Fluid, pa po krátkom ribanji z nyim miné bolecsina pa sze pomorejo boléese i oszlabela kotrige. Ki szi z Fellerovim Elsa-Fluidom vszaki dén zobé peré (vuvodo zmész), njega ne do zobje i gut holeli.

Vnoqa zahválna pizsma szvedocsi, ka Fellerov Elsa-Fluid bolecsino vtisa, kres, vómetanje i medloseso odprávi. Imenito mocs má, csi sto pokvarjeno hráno vszivao; zvún toga ték rédi, zselodec poprávi, kaseo odprávi z cela i náglo. Csi ga sto vsziva, nede vu nocsí potúo, miné njemi tréslíka, drisz i pomorejo sze njemi opesana prszi. Brezi pára okrepi i omocsi zsvíce i skodlivoga v szebi nema níkaj. Brezi racsuna je onih lúdi, ki hválíjo Fellerov Elsa-Fluid, ár szo ga z vodov zmesanoga núcali za pranje rán. Zvrácsi zmrznjene nogé i rane, odprávi potúvanje nog; modre krpe csi sze sto vdaró ali zdrúzno, hitro zvrácsi. Z bolnih kotrig vóvzemi vrocsino, ne dopúszti, ka bi szo beteg tela poprijaó, pomága proti szrbescsici i zezsgánim ranam. Jáko mocs má kak antiszep-ticsna voda za rane i za gordevanje; imonitno vtisa bolecsino ino krepí csi sze zribajo znjov kotrige po dugom hodi, opesanji, szlaboszti, stera nasztáne po nerédnom bitji szrcá, szopihanji ali gláve boleznoszti. Jáko hválíjo njegovo
(Dale na ovom lizsti).

mocs-vojačeje, lovci, piszmonosi, delavci i taksi ljudje, ki po polaj, rüdaj i delavnica j tezska delo májo.

Szkrblive matere znájo, zakaj hváljo z vodov zmesani Fellerov Elsa-Fluid kak kepanico za deco, i za pranje rane i njegovo hladéso, szúséso mocs rávno tak hváljo z voszkimi prszami i z zsmetnim zdihávanjom trpécsi, kak z gutom trpécsi, ki ga z vodov zmesanoga za pranje guta (grgranje) núcajo. Naszlednje je Fellerov Elsa-Fluid nájbogsa sztjár za to, ka sze hizse, gde betezsni lezsi v csisztom zráki obdrzsijo ali popravijo. Edna szkusnja to poszvedocsi. Vracситеle vszaki lahko pita, kak sze naj rabi Fellerov Elsa-Fluid pri vnogi drúgi betegaj, steri szo eti ne imenüváni, ár tiszti zdrávniceje, ki szo szkusali Fellerovoga Elsa-Fluida jákoszt, ga tüdi radi prepóracsájo betezsni kom szvojim. Hvál cena i vnogozsztránszka mocs je tákse postenje szpávilá Fellerovomi Elsa-Fluidi, ka celo z Amerike, Afrike, i Ausztralie dobivamo zahválna piszma. Za ausztrianszko-vogrszko monarchio sze právi, Fellerov Elsa-Fluid szamo pri Feller V. Eugen patekari v Stubici Nro. 120. (Zagrab. gráscsina) rédi ino tam odnet sze naj po posti narocsi.

Fellerov Elsa-Fluid je v Parisi, v Rimi, v Londoni, v Nizzi i v Berlini na rászstávaj nájprve premije. zlate medálje i szpoznanja piszma dobo. Feller patikára szo nj. c. i kr. vel. Filip Bourbon vojvod za szvojega dvornoga trgovca oznanili i dobo je tüdi szrebrno metáljo spaujszkoga erdecsega krizsa réda.

Taksemi csloveki sze zse lahko zavüpa, koga szo tak vnogi zse pocsá sztili tem bole, csi vam ovádimo lübi csítátelje, ka Feller V. Eugen patekar v Stubici pod Nr. 120-tov (Zagrabeska gráscsina) zse vecs, kak 60.000 zahválni piszem má od szvojih küpceov iz vszeh krajov szvetá. Za volo vszokoga prosztora vam eti szamo nisterno potisznemo na kazalo :

Don Marin Lesic plebanos z Pupnáda szl. p. Korcula, 1904. ga leta apr. 27-ga etak pise : Od tiszto ga mao, ka vas Elsa-Fluid núcam, szam zse 3 krát szpoznao nyegovo csüdovitno mocs

náimre pa : 1. ocsi szo me bolele dve leti ; kak szam vas Elsa-Fluid zaesno rabiti, je minola bolecsina, kak csi bi jo z rokov vzéo ; ob 2. pri oszem-meszecsno zselodnom betegi i ob 3-jim pri ednom prehlajenje j.

Postüváni csitalci ! Csi sze esce zagvütsati, ka szo eta piszma isztinszka piste tem ino je opitajte. Jeli, lübi csitalci, ka taksa vöszkázanoszt, táksa piszma od onih, ki szo Fellerov Elsa-Fluid núcali, nájpravicsnese szvedocsi, ka szmo vam vu Fellerovom Elsa-Fluidi zaisztino nájbogse i szkusano domáce zdravilo povedali. Naj pa nasi lübi csitaoei z tem vrásztvom lezsi obvarüvajo szvoje zdrávje, ka sze obránijo bolecini, je ocsi veszno potrebnó, ka pázijo pri küpüvanji Fellerovoga Elsa-Fluida i poszebnó naj na znaménje pázijo pa na to, ka podpiszek „Feller“ na vszakom glázski na zsum papéri gori bo. Ár je eta prepórcsba po pravici ne reklam, záto kep znaménja tü ne dámo nariszati, nego narisz znamenja nasi lübi csitalci lahko nájdejo v etom kalendári odzaja, csi poiscsejo cstenje z napiszom : „Pravica obláda.“ Na tiszti kep trbej paziti pri küpüvanji !

Znate, ka je nevoscscenoszt ? Bozsna lasztivnoszt, stera po grdoj poti hodi ino zse vnógo nevole porodila. Tak rávno zdaj zse doszta nevoscscéni lüdi je, ki sze csemerijo za volo toga, ka szí je Feller V. Eugen patekar v Stubici Nr. 120. (Zagrab. gráscsini) z szvojim za isztino glaszovitnim Elsa-Fluidom telko naszvetoszt, dobrovolü lüdi i prijátlov szpravto pa tej nevoscscéni lüdjé krivo blágo odávajo pod szpodobnimi iménami. Sze zná, ka doszta lüdi je, ki sze dájo znoriti. To sze tüdi zgodi, ka sztári küpce Fellerove z vnogov hválov krivih zdravil ino z rázlicsnimi piszmami k szebi scséjo privaditi pa eta iména szí vcsászi tüdi po krivicsnoj poti szpravijo. Ne dugo je bilo, ka szo ednoga Fellerovoga pomocsnika opazili, gda je iména sztárih küpceov Elsa-Fluida i nyihov naszlov (adresse) szkriti steo.

Ve med nasimi lübimi csital tüdi bodo vszakojocski táksi, ki szo meli zse priliko szpoznaü, kelko hüdoga csinijo nevoscscéni lüdjé. Záto vasz

(Dale na ovom liszti.)

znova opominamo: Varujte sze od krivoga blága. Niscse sze naj ne dáznoriti z szpodobnimi iménami Luisa-Fluid, Gold-Else-Fluid, Inda-Fluid, Salvator-Fluid, Sidro-Fluid i t. d. ali z kaksim Szveta-Fluidom i z kakov drúgöv rasztlininov zsganicov. Scsé sze sto varúvati, scsé szi pomocs i olejsanje szpraviti, scsé, ka de njemi eto pizsmo na haszek? Te szi dobro zapomnite právi naszlov, jedino právoga ino szi Fellerov Elsa-Fluid proszite zráven v pizsmi z etim naszlovom: Feller V. Eugen patekari, Stubica Nro. 120. (Zagrab. gráscs.)

K tomi je tak hvál eto jáko domáce vrásztvo kak redko stero. Isztina, ka od 12 málih, ali 6 dupliski kánt menje nemre poszlati, nego zapomnite szi hvál ceno: Csi szi sto 12 málih, ali 6 dupliski kánt priszlovi, szamo 5 koron placsí franko, brezi kaksega drúgoga sztroska. 24 málih, ali 12 velkih glazsov cena je 8 kor. 60 fill. Csi pa sto 36 málih ali 18 dupliski priszlovi, plácsa 12 kor. i 40 fill. 48 málih, ali 24 dupliskih pa 16 koron kosta. Pa csi bi jih vecs vkúper sztopilo, ka bi 60 málih ali 30 dupliskih glazsov szi dáli pripelati, bi szamo 20 koron plácsali. Pa naj bi sze eto imenitno domáce vrásztvo vszikdi rászirilo ino bi szi je te nájsziromaski cslovek túdi mogocsi bio pripelati dati, je odrejeno, ka postnina i drúgi sztroski sze ne szmejo racsunati, csi sze vrásztvo pri Feller V. Eugeni v Stubici Nro. 120. (Zagrab. gráscs.) naszlovi. Neszmitte pozábíti, ka kelkokrát znova proszite eden (12 tucat glázskov), telko krát 1 glazs Fellerovoga Elsa-Fluid gor dobite. Ob drúgim vasz pa na edno rávno tak jáko domáce zdravilo scsémo opominati i to szo Fellerove doligonécse Elsa-Rebarbara-Pilule. Ete Elsa-Pilule náglo i zagvúsnó pomágajo brezi bolessine pri sztyszakávanji, i pri vszeh betegaj, steri z toge zhájajo. Skoditi nikaj ne skodijo, záto szo vecs vredne, kak vnoge náglo gonécse pilule. Fellerovo Elsa-Pilule za nsitero vóro zse dolpozsenéjo, pri trde nature samci réd napravíjo vu zprázsnjeni, mrzenje i medlovscsino odpráviyo, jáko szo do-

bre pri bozsnom kúhanyi zsalodca, napihnjenoszti, kiszilom riganji, gorenji, obiszti i pri szpodobnih betegaj. Ki Elsa-Pilule rábi, sze njemi nikdár ne trbe bojati od sztyszakávanja, ali sztávlanja, nego varúvati sze je potreбно od krívih. Eden zviték — 5 skatulic kosta 4 koron franko (brezpostno) kama stécs poszlano.

Ob trétjim escse na edno hasznó zito novino opominamo nase lúbe csitalce ino szmo zagvúsní, ka de nam za to vszáki zahválen, ár vszaki zná, kelko nepripravnoszti zdravomi i be- tezsni ki szpráviyo múhé, buhé, szte- nice, i drúgi nepripravni sztvarci. Náj- bole pa nájhítrej zaprávi vszakovrsztné sztvárce jedino právi, nájmocsnesi i nájhválesi Fellerov sztvárce zaprávla- jocsi práh z „Elsa“ znaménjom. Csi gláva ne csiszta ali za vúsi pri mar- seti túdi je nájbogse mászt vkúp z- mesati v Fellerovim Elsapráhom i ztem glavo, ali mársé mazati. Za szkusnjo sze 1 skatula lehko z Fellerovim Elsa- Fluidom vkúper dá pripelati, pa te szamo 1 Korono kosta pa sze postnina prispára. Csi sze pa brezi Fellerovoga Elsa-Fluida dá pripelati, te sze nájmenje 4 skatul Fellerovoga sztvárce zapráv lajocsega práha more priszloviti pa to vsze vkúp frankerano szamo 5 Koron kosta, kama stécs sze posle. Skatule szo jáko velke. Dobro szi je k Feller- ovomi sztvárce zaprávlajocsemi práhi málo sprickanco kúpiti, stera jáko pri- pravno napravlena pa szamo 50 fillérov kosta. (G. Feller petekara glávno szk- ladiscse je v Budapesti vu Török Jo- zsefa apotheki, Király-utcza 16.)

Znova opominamo nase lúbe csi- talce, naj szi dobro zapomnijo, ka vsza eta zpravila szamo te dobijo vszako- jacski práva, csi szvoje pizsmo z etim naszlovom odposlejo: Feller V. Eugen patekar v Stubici Nro. 120. (Za- grabecska grascsina).

Lúbi csitaoci: Csi te szkrbni na to, ka szte eti csteli, te zadovolni i te mo kleti dale pizszali kaj od toga. Zdjaj pa ob szlednjim znova doszta szrcse i bogse zdrávje zselemo nasim lúbim csitaocom i

blázseno 1905. leto.

Tábla za stempelne.

I. Skála.

a) za vekszelne do 6 mejszecov, b) pri trzstveni kontraktusaj, c) pri dúzsní pizmaj do 3 mejszecov.

Vu návadni pejnezaj			kor.	fill.	Vu návadni pejnezaj			kor.	fill.
	do	150 korón	—	10	Od 2700 do 3000 korón		2	—	
Od 150	"	300 "	—	20	" 3000 "	6000 "	4	—	
" 300	"	600 "	—	40	" 6000 "	9000 "	6	—	
" 600	"	900 "	—	60	" 9000 "	12000 "	8	—	
" 900	"	1200 "	—	80	" 12000 "	15000 "	10	—	
" 1200	"	1500 "	1	—	" 15000 "	18000 "	12	—	
" 1500	"	1800 "	1	20	" 18000 "	21000 "	14	—	
" 1800	"	2100 "	1	40	" 21000 "	24000 "	16	—	
" 2100	"	2400 "	1	60	" 24000 "	27000 "	18	—	
" 2400	"	2700 "	1	80	" 27000 "	30000 "	20	—	

II. Skála.

Za one dokumentuse, steri niti pod I, niti pod III. skálo ne szlísijo.

Vu návadni pejnezaj			kor.	fill.	Vu návadni pejnezaj			kor.	fill.
	do	40 korón	—	14	Od 3200 do 4000 korón		12	50	
Od 40	"	80 "	—	26	" 4000 "	4800 "	15	—	
" 80	"	120 "	—	38	" 4800 "	6400 "	20	—	
" 120	"	200 "	—	64	" 6400 "	8000 "	25	—	
" 200	"	400 "	1	26	" 8000 "	9600 "	30	—	
" 400	"	600 "	1	88	" 9600 "	11200 "	35	—	
" 600	"	800 "	2	50	" 11200 "	12800 "	40	—	
" 800	"	1600 "	5	—	" 12800 "	14400 "	45	—	
" 1600	"	2400 "	7	50	" 14400 "	16000 "	50	—	
" 2400	"	3200 "	10	—	" 16000 "	17600 "	55	—	

III. Skála.

a) za kúpilne i drúge kontraktuse, b) pri dopúsesávanyaj, c) pri szlúzsbeni kontraktusaj, d) pri kvitingaj orszácskoga spilunjá, e) pri obecsávanyaj, f) pri dúzsní pizmaj na dugse vrejme, g) pri drústveni kontraktusaj.

Vu návadni pejnezaj			kor.	fill.	Vu návadni pejnezaj			kor.	fill.
	do	20 korón	—	14	Od 1600 do 2000 korón		12	50	
Od 20	"	40 "	—	26	" 2000 "	2400 "	15	—	
" 40	"	60 "	—	38	" 2400 "	3200 "	20	—	
" 60	"	100 "	—	64	" 3200 "	4000 "	25	—	
" 100	"	200 "	1	26	" 4000 "	4800 "	30	—	
" 200	"	300 "	1	88	" 4800 "	5600 "	35	—	
" 300	"	400 "	2	50	" 5600 "	6400 "	40	—	
" 400	"	800 "	5	—	" 6400 "	7200 "	45	—	
" 800	"	1200 "	7	50	" 7200 "	8000 "	50	—	
" 1200	"	1600 "	10	—	" 8000 "	8800 "	55	—	

Z G O D B A

mocsnoga poldrügoga Balázsa.

ZACSETEK ZGODBE.

(Vu sterom lepo po rédi naprej dáva sztári huszár, po kom je poldrugi Balázs szvojo povszodi glaszovitno mocs zgübo.)

Csüdno sztvojenyé bozse je cslovik. Mesztsan bi rad vesznicsar bio, vesznicsar sze pa v meszto zsele. Jasz, ki vam eto zgodbo pripovedávam, szam sze vu vesznici narodo i gojio, nego neszreca, ali szreca me je vu meszto (váras) szpravila — vszigdár sze uazáj zselem v mojo tího vész, pa szam szamo te blájzseni, csi znóva lehko pohodim pole ino gáj ino szí pogucsávam od sztári dobri csaszov z mojimi solszkími priátlami, ki szo zse szami szeri mozsje.

Hej, bozse moj, kak szo nas goszpod plebános túdi szeri grátali! Na szprotoletje je deszét lejt minolo, ka szam ji ob szlednyim vido. Te szo escse mocsen cslovik bili, zdaj szo nyim zse szeri vlaszjé. Ali — csüdivajte sze — lica szo nyim erdécsa izda, kak erdécsi scsipek. telo nyim je vednáko, kak jalics, pogléd zdrav; csi li ka sze zse szedemdeszétomi leti priblizsávajo, záto brezi ocsálja vidijo knige csteti.

Na dvá dni szam so domo pa szam dvá tjedna osztano. Ednoga dnéva te drügi tjeden szam rávno na trnáci szedo z goszpodom plebánusom, gda je nikák bojalivo potrkao po dveraj, dveri szo sze odprle pá je notri sztopi eden vizsiki, szühi, oszlableni cslovék. Na nyegovi globoki ocsáj i blejdi licaj sze je poznalo, ka zse dugo csasza ne zdrav. Csi ga goszpon plebános nebi po iméni zváli, nancs ga nebi szpoznali, ka je on poldrugi Balázs, ki je escse mladicsen bio, gda szam ga ob szlednyim vido i koga szo za nyegove glaszovitne velke moci ludjé szamo za mocsnoga poldrügoga Balázsa zváli; zdaj je pa celo sztári grátao, csi li ka escse szamo stirideszét lejt sztar bio.

— Szedte szí, Balázs, pravili, szo sztári plebános. Zíma vasz je malo zmantrála, kak vidim; nego szprotoletje je tü, pa sze zse pá pomorete.

Balázs je tuzsno majhno z rokov.

— Láni je túdi bilo szprotoletje, goszpon plebános, pa mi je li ne dalo nazáj moci. Oh, mocs, mocs! Moje moci, kama szte odisle? Szí je zdehno Balázs.

— Isztina, ka szte je zgübili, nego záto neszmite ob vüpati! Bog vam je dao lepo mocs, nego Balázs, vi szte jo túdi ne vszigdár na dobro nücali. Jeli ka szte jo doszta kázali tam, gde nebi trbelo?

Balázs je szamo pred szebé glédao, pa je na szlednye etak odgovoro:

— No ka je pravica — je pravica, goszpon plebános, doszta szam sze bio. Vi — sze je obrno zdaj k meni — nevete moja djánya, ár szte vu tom csaszí ne domá bili. Ednok — zdaj zse bom pripovedavao — rávno nadrügi dén bozsicsa, gda nam je pri pleszi zse vrocse grátalo, szam sze vádlao z decskami, ka sze v potoki szkoplem. Pa szam sze szkopao. Escse dobro szam sze notri namakao pa te...

Pa te — szo djáli g. plebános — szte pilí zsganico do útra. Vu zsganico szte sze vádlali! Zsganica, pa vszigdár szamo zsganica; kelkokrát szam vam zse razlozsa na predganici, kak zsganica cslovéki skodi! Kelkokrát szam vam povedao eto sztarinszko. pravico, govorecso peszem:

Grdo pilo je zsganica

Ki jo pijé, vmori nyega;

Vleti szegreva, v zimi hladi.

Csednomi csloveki sze mrzi.

kelko, kelkokrát, pa szte me nej poszlühnoli!

(Dale na ovom liszti).

— Isztino maté, goszpon plebános. Jáko szam rad meo zsganico pa me je to tüdi nagibalo, ne szamo segavoszt, ka szam sze vu ledenoj vodi kopao. To bi escse záto vsze prenasao. Isztina, ka szam jecsao i nevolen bio potom, nego szam záto li odzravo, nego te szam pá ne vecs mira meo. Vremen je bezsalo, zseniti szam sze nakano, pa szam szi miszlo: no, Balázs, szamo eden fasenek más, vzemi szlobod od mladicsnoga sztana. Pa szam jo jemao tak, ka nigdár ne pozábim.

— Naj cstujem kak, szam ga pitao jasz.

— Znáte, tak je bilo, ka szmo plészali, vszáki z szvojim párom, jasz tüdi z mojev sznehov, glaszni szmo grátali, juvkali szmo, z nogámi kukli, da vsze trpetalo. Na ednok szamo notri sztopi z szoszedne vézsi eden vlah, nancs nikaj ne právi, zacsne szkákati, szemtam sze gibati i na ednok zgrábi meni z rok mojo szneho pa szkricsi na cigána: cigan, zskatu mi igráj! Moje ocsi pa zsilé je krv obletala, szam ednok zkrikno: Henyaj, more: Henyao je na ednok, jasz pa zgrábim vlahu pa nyemi vu vüho zerjovém: ho, fortate, ka scsés tü! — Plészati z tvojev sznehov — z toda ne bos jo, právim jasz. — Ne brbraj, djao je on. Tisztomi de igrao cigan do gojdna, steri je bole decsko med nama. — Dobro je, fortatye, szam szi pravo, szam djao jasz. Hodi, ka mo vidli, ka znás. Hej, nasztano je na to krik! Dekle szo razesrknole, kak piscsenci, gda jásztreb med nyé vdári. Decski szo sze v okrog posztavili pa szo me hujstili: Nedáj sze Balázs. — Ne bojte sze, szam djao, pa szam ga zgrabo za ledevjé, k szebi sztiszno, on mené tüdi, trikrát szva sze obrnola tak, jasz ga zdignem pa szam ga tak posztavo na tla, ka sze nancs geno nej — Jézus, Maria! Kricsali szo pojdje, té je vkraj! — Ka bio vkraj, szam djao, szamo vroese nyemi je grátalo malo pa zdaj pocsiva; prineszte skaf vodé pa ga razhladite, Prineszli szo za tri skafe pa szo ga nazáj na zsitok szpravili. — Na, fortátye, szam ga pitao, trbej ti zskúta? Ne nyem je vecs plészati trbelo od tec mao. Moje ledevjé je tüdi zoskripalo pod velkim terhom pa od tisztoga mao szam vszigdár szlabesi. Zsen-szke me zadoszta mázsejo pa ribajo z szvojimi mazalami, pa nikaj ne valá.

— Viste, pravili szo na to goszpon plebános, za lagojinov vszi bezsijo, dobroga tanácsa pa ni eden ne poszlühne, Táksi szte vi tüdi, Balázs. Dnesz bi zse z cela zdravi bili, csi bi me to bogali, pa sze vam nebi milile 1—2 koróne. Mené szo zse ednok tüdi vszakovrsztné nevole popadnole. Trganye szam meo po kotrigaj, ocsi szo mi oszlabele, brezi ocsáljov szam nikaj ne mogo csteti. Ve znám, pomlíte, ka szam pred dvema letoma zse v cerkvi tüdi ocsálje mogo meti, pa ka szam püklavo-prinyeno hodo. Zse szam vsze vüpanye zgübo, gda szam na ednok v moji novinaj ovarao imé ocsé vogrszkoga naroda, Kossuth Lajosovo, pod ednim pizmon. Sto pa nebi Kossuth Lajosovo pizmo precsteo? To pizmo szam jasz te vövrezao, pa je escse den denésnyi mám. Tomi piz-mi mam zahváliti, ka szo mi ocsi ozdravele, ka szam pá cersztev mocsen.

— Csi bi mi precsteli, goszpon plebános... Precstite mi to pizmo, pro-szo je poldrugi Balázs.

Plebános szo odigli v hizso, pa szo hitro nazáj prisli z tim pizmom.

— Eszi pazite, Balázs, djáli szo. Glejte etak sze glászi pizmo Kossuthovo, stero je leta 1877-ga pizsao k Brázay Kálmáni, postenomi vogrszkomi mestjani:

Ednoga hipa szo mi zse ocsi tak oszlabele, ka szam mogao doktora iszkati, pa mi je on ocsi steo opererati. Ne szam nyemi dopüsztó, nego szam szkusao vase szoleno vinszko zsgáno, pa szam na pamet vzeo, ka mi valálo. Csarne piknye, stere szo mi tak hodile pred ocsmi gor pa dol, kak tema, ka szam nikaj ne mogao csteti, szo mi za nísterne dni zse redkese gracstüvale, pa kak szam duzse nücao vase vrásztvo, szo mi za cela minole, tak ka zdaj dobro vidim; ocsi szo mi zse tak mocsne, ka pri mocsnom poszveti zse brezi ocsáljov tüdi vidim, csi li, ka szi ocsi doszta ne milüvam, ár teleszkopiczna i mikroszkopiczna vcsenyá mám pred szebom pa csi li, ka szam zse szed-demdesztét let sztar, sze nemrem odvaditi, ka nebi vszaki vecsér pri szvecsi

(Dale na ovom listi).

do polnocsi esteo. Csi v pamet vzemem, ka szo mi^ocsii oszlabile, je dobro zribam z szolenim vinszkim zsganom, posebno pazivsi na to, naj mi szopot zsgánoga v ocsi ide pa je vsze vrédi pálih. To je nezplacseni haszek.

— Do tec Kossuthovo pizsmo, szte je razmeli Balázs?

— Szam je, szam, pravo je Balázs. Isztina, ka szo mi ocsi oszlabelle, nego kotrige moje, kotrige...

— Szamo csakajte, Balázs, na to tüdi znám kaj. Gda szam jasz to pizsmo esteo, szo mi szkuzé pobile ocsi, ár mi je na pamet prisla tiszta lepa peszem, stero szmo 48 ga szpevali:

Kossuth Lajos, csüda szvejta,
Nej nyemi trbej poszvetta,
Napise on szvoje pizsmo,
Csi de je pri zvezdaj glédo.

Hej, lepi csaszi, 48-o! Te je escee zmozszen mozs bio ocsa vogrov. Da pa vreme na csáka, ti nájvéksi, nájzmozsnesi sze tüdi nemrejo brániti sztaroszti. Vu tihinszkoi drzsavi sze szkuzi za dom, steroga je tak lübo pa nyemi na ednok oszlabijo tiszte ocsi, z sterimi je v celoi drzsávi vido, ka boli nász. Ne csuda, ka szam sze geno vu szvei ino szam hválo tisztoza postenoga csloveka, steri je vrásztvo zmiszlo, z kem je Kossuth Lajos vráceso szvoje oszlabelle ocsi. Ka je Kossuthi dobro, meni tüdi ne bode skodilo, szam szii miszlo. Vcsaszi szam küpo eden glázsek *Brázay*-jovoga szolenoga vinszkoga zsgánoga. Edno korono je kostao. Edno korono! Kelko koron vözlücsajo lüdje na vsza, kovrsztna nepotrebna dela! Pa szam sze ne vkano. Szoleno vinszko zsgáno je csüdo napravilo, ocsi szo mi ozdravele. Te szam szii zacsno premislavati: Pa bi to szamo ocsám valalo? Szkusajmo z nyim pri mojih prehlajeni, süsznatni, z trganjom puni kotrigaj. Med tem me je tüdi eden sztári prijateo pohodo, po iméni: Darvas Imre zemelszki csesztii. Trganye i ogyoper je meo on tüdi pred nisterimi letami, pa celo omladjeni sztopi notri k meni. Kak kaksii decsko je sztopao, lica szo nyemi zdrava bilá, sze nyemi je poznalo, ka je zdrav cslovek. — Ka szii pa ti delao? Ga pitam jasz. Nikaj poszebuoga ne, djao je on. Szamo mater szam poszlühno, ki vszigdar pun omár májo zrázlicsnimi domacsimi zdravilami. Mati szo mi dáli eden glazs szolenoga vinszkoga zsgánoga pa szo mi povedali, ka bi z nyim delao. To je pa celo lehko slo. Za edno dve zslíci *Brázay*-jovoga szolenoga vinszkoga zsgánoga szam vlejao na eden tanyer, pa me je zsená ge z rokov, ge pa z flanell capov z toga zsgánoga po lolécsi kotrigaj vszaki dén trikrát: vgojčno, opodné i vcsér frtao vöre ribala. To je cela csüda. Vcsini ti tüdi tak, pa bos vido, ka ti ne de zsaó.

— Pa szam tüdi vesino — djáli szo plebános, pa vi tüdi tak morete delati, Balázs, csi pá zdrav i mocsen cslovik seséte biti.

— Kaj pa nebi ste, goszpon plebános; malo, ka mi szcreé ne poci, gda vidim, ka je cela vész vünej na polaj, szamo jasz szedim domá i kradnem od Bogá dén.

Goszpon plebános szo sztanoli, v hizso sli ino szo z ednim velkim glazskom prisli nazáj.

— Glejte, Balázs, té glázsek odneszite. V tom je *Brázay*-jovo szoleno zsgáno. Me, ne, penez ne vzemem. Csi vam szvali, szii drügoga küpíte. Té velki glazs dve koroni kosta. Vszigdar je dobro, csi ga cslovek pri roki má. Ednok ga zob boli, zriba szii lica, drügoes gut, te z vodov zmesa szoleno vinszko zsgano pa szii gut i vüsztá dobro vözperé. Escse nikaj: moja szesztra je ednok splinte mela, drügoes krpe na licaj, poglednite jo zdaj, kak esiszta lica má, kak szneg. Balázs je zahválno prijao g. plebánosa za roko.

— Nikaj sze ne zahvalüjte, djáli szo g. plebános, szamo za tri stiri tjedne. Nego tiszto sztáro peszem ne pozábíte: Grdo pilo je zsganica... Poldrügii Balázs je pomali vö so, nego na obrázi sze nyemi poznalo, ka novo vüpanye ozsivávle szcreé.

(Dale na ovom listii).

NADALJAVÁNJE I KONEC ZGODBE.

(Vu sterom sztári huszár lepo na krátci naprej dá, ka sze moesen poldrúgi Balázs omladi, nezáj dobí szvoje mocsi i szpozna sztáro pravico, ka dober tanács zláta vreden.)

Zgodilo sze je, ka me je na drúgo szprotoletje znova prijela zsela vidi szvoj dom. Orácsje szo delali na polaj, pokali szo bicsi, poszlúsao szam, kak szo rárali po brázdaj pomali orákajoese jünce. Nisterni szo blüzi ceszte oráli, tü pa tam szam sztavo ednoga pa drügoga, kak je kaj, kak je zima minola, esi ne bilo prek zime vu véshi kakse vékse szpremembe.

Po tom szam dale gono, pa szam rávno na konci véshi bio, gda szam na ednok cüggle nazájpotégno. Eden dugi, moesen cslovik je so tü za plügom, naprej pa eden decsko pokao z bicsom ino rátao jünce.

— Dobro vidim? Szte vi Balázs?

Cslovek sze je sztavo, doli vzéo szvoj kalapos ino je szmejécs pravo:

— Dobro szte me poglednoli, jasz szam, hvála Bógi!

— Kak szte pa kaj z zdrávjom?

— Na hvála na pitanyi, nemam vecs kinse nevole. Isztina, ka szam tüdi nej táksi razbijács vecs, kak szam bio, nego postenyé bi sziz zdaj záto tüdi obráno. Zadoszta to, ka mi je zdrávje nazáj prislo, pa dokecs bom mogao, ga vecs ne püsztim vkraj od szébe. Dobro právi govor, ka je dober tanács zláta vreden. Tak sze mi vidi, celi szvet je moj, ka szam pá mogoesi prijéti za plüzsnyek, ino orati mojo zemlo. Ár vörte mi, to szamo kmet zná, kak lübezniva je eta zemla.

Poldrúgi Balázs je nej henyao od hvále, jasz bi ga pa do vecséra poszlúsao. Vu szrei genyeni szam, nyemi roko dao vu vesz idocsi, nego ne szam sze mogao zadrzsati, ka sze nebi vecskrát nazáj zgledno, za tem moesnim, zdravim cslovekom. Veszélje je bilo glédati, kak vednáko i lepo sztopte za szvojim oráalom...

Vszigdar terpecsi „Plođienyá-Kalendarium“ nájhasznovitejsi hizsni sztvári.

Plođienyá zacások	Plođienyá dokoncsétek				Plođienyá zacások	Plođienyá dokoncsétek				Plođienyá zacások	Plođienyá dokoncsétek			
	Konyi	Glávne máhe	Birke	Szvinye		Konyi	Glávne máhe	Birke	Szvinye		Konyi	Glávne máhe	Birke	Szvinye
Január 1	Dec. 2	Ok. 8	Juni 4	Apr. 23	Május 5	Apr. 5	Máj. 3	Ok. 6	Aug. 25	Szept. 6	Aug. 7	Jun. 13	Febr. 7	Dec. 27
5	6	12	8	27	9	9	6	10	29	10	11	17	11	31
9	10	16	12	27	13	13	13	14	2	14	15	21	15	8
13	14	20	16	1	17	17	17	18	6	18	19	25	19	4
17	18	24	20	5	21	21	21	22	10	22	23	29	23	12
21	22	28	24	9	25	25	25	26	14	26	27	3	27	16
25	26	28	28	13	29	29	29	30	18	30	31	7	31	20
29	30	Nov. 1	28	17	29	29	29	30	22	30	31	3	31	24
Február 2	Jan. 3	9	2	21	Junius 2	Máj. 3	Máj. 3	Nov. 3	Ok. 18	Ok. 4	Szept. 4	11	Febr. 7	28
6	7	9	6	25	6	7	7	7	26	8	8	15	11	24
10	11	17	10	29	10	11	11	11	30	12	12	19	15	28
14	15	21	14	2	14	15	15	15	4	16	16	23	19	5
18	19	25	18	6	18	19	19	19	8	20	20	27	23	9
22	23	29	22	10	22	23	23	23	12	24	24	31	27	13
26	27	3	30	14	26	27	27	27	14	28	28	28	27	17
Marcz. 2	Dec. 3	Aug. 3	3	18	30	31	31	Dec. 1	20	Novemb. 1	Ok. 2	8	28	21
6	Febr. 4	7	3	22	4	4	4	5	24	5	6	12	8	25
10	8	11	7	26	8	8	8	9	28	9	10	16	12	29
14	12	19	11	30	12	12	12	9	24	13	14	20	16	5
18	16	23	15	4	16	16	16	17	28	17	18	24	20	9
22	20	27	19	8	20	20	20	21	9	21	22	28	24	13
26	24	31	27	12	24	24	24	25	13	25	26	30	28	17
30	28	Jan. 4	31	16	28	28	28	29	17	29	30	3	30	21
Aprilis 3	Jan. 4	8	Jan. 4	20	Auguszt. 1	Jul. 2	Máj. 4	Jan. 2	Decemb. 17	Decemb. 29	Nov. 3	5	Máj. 2	25
7	Marcz. 4	12	Szept. 4	24	5	6	8	6	21	3	7	9	6	29
11	8	16	8	28	9	10	12	6	25	7	7	13	10	6
15	12	20	12	1	13	14	16	10	29	11	11	17	14	2
19	16	24	16	5	18	18	20	14	7	15	15	21	18	6
23	20	28	20	9	22	22	24	18	3	19	19	25	22	10
27	24	1	24	13	25	26	28	22	11	23	23	29	26	14
Május 1	Febr. 1	5	28	17	29	30	30	30	15	27	27	3	30	18
	Apr. 1	9	2	21	2	3	3	30	19	31	31	7	30	22
	Ok. 2	13	2	25	3	4	4	3	23			1	3	

Schneidera, resickoga patekara je lugoski král. sztolec na 400 koron kastige i 500 koron sztroskov ob-szodo, ár je krivi Fellerov Elsa-Fluid rédo i pod imenom Luisa-Fluid trzso. Schneider patekara vrásztva je biro-vija dvakrat vkraj zéla. Rávno tak krivoga je delao Hoffenreich Bela budapestinszki patekar pa ga je pod imenom Gold-Else-Fluid odavao. Feller apotekar je njega túdi tozso, záto sze hábajte krivoga. Fellerov Elsa-Fluid je szamo te právi, csi je nanjem eto poleg sztojéces z-naménje, stero posztáva brani, i csi vszaka cedula má „Elsa“ znaménje i csi je vszaki glazs z belim pokriva-lom zapreti i na vszakom návuk (vu steroga je vszaki glazs zoszükani) je csiszto stampano: „Fellerov-dobro-düsécsi Rasztlin-Essencia-Fluid z „Elsa“ znaménjom i „Feller“ podpiszkom. Vszaki naj sze hába krivoga i naj pázi na eta znaménja, ka právi Fellerov Elsa-Fluid z krivimi nevalánimi ne zmesa. Pri kúpiivanji vszigdar Fellerovoga trbej prosziti z Stubice i szamo te zéti, csi je „Elsa“ znaménje gori, Fellerovoga Elsa-Fluida mocs poznavsi szo vnogi krivoga rédili; takse krive moremo od szebé odvrnoti, i sze nedajmo z szpodobnimi iménami, kak szo na pr.: Luisa-Fluid Gold-Else-Fluid, Salvator-Fluid, Sidro-Fluid, Szveta-Fluid Indai rasztlinina zsganica i t. d. zapelati dati. Ki právi Elsa-Fluid scsé meti, steri proti vnogim betegom kakti: trganji, bo-danji, zob boleznoszti, ognjoperi i süszam, krcsi, ocsnomi betegi, nog-, ledevjá i rok betegi, opesanji, koszt betegi, szlaboszti i t. d. valá, naj szzi ga priszlovi od onoga, ki ga rédi: od Feller V. Eugen patekara Stubica 120 numera, (Zagrab. gráscsina), ki 12 malih ali 6 duppliski glazsov za 5 koron franco posle.

Trsztajópovanye. (Na sztráni naznantívanya z ednim szkrivnim kejpom. Te szkrivnoszti vgonyácje edno z lejpimi kejpami hasznovito knigó zszbszton dobíjo.) Zapüscsene nase gorice znóvics zaszádmó! Vérsztva eden táo né pla-csúje tak dobro kak gorícópovanye! Trsztje vszepovszédi zraszté! Nájgvúsnejse i nájfalejse kúpilameszto je z országa pomocszjív ino z orszacszkim preglednyü-vanyom, nasztávlena goríc-sóla „Milleniumtelep“ Nagyósz.

Thierry A. patekara balsam i Centifolia mazalo i t. d. Na haszek nasih csitalcov vam poszebno preporacsamo oglaszbe, vu sterih sze imenitne zdra-vilne moci blága preporacsajo. Oglaszbo szkrbno prestíte. Eta nepremagana, menitna vrásztva sze nigdar ne pokvaríjo, inego kem sztaresa szo, tem vecs vredna i mocsnesa posztanejo; zima i vrocsina njim ne skodi, záto sze vu vszakom caszi lehko rabíjo i vszigdár pomocs dajo i valajo, poszebno dokecs doktor pride. Razmi sze, ka nigdár krivoga, nevalánoga, szlaboga blága kúpti, za stero bi penezé brezi haszka tá zmetali, nego osztanimó pri tom sztarom, imenítnom, vrednim, hval, zavüpvavnim i poleg toga neskodlivim, szvetoznanom vrasztvi, stero pri vszakoj hizsi more biti, gde ne dobimo právi i z znaménjom merika pak, sze nam je najbogse zráven obrnoti k Thierrij A. angeocsvár-apotheki v Pregradi polek Rohitsa na Stajarszkom.

Kossuth Lajosa szin, Kossuth Ferenc je láni v szprotoletji jáko betezsen bio; reumaticske bolessine szo ga na telko mantrale, ka je mogao dúge mej-szece v hizsi osztánoti, escse i dúgo vrejmen v poszteli lezsati. Med vnozsino vrásztvami, stero je núcao, je biló i erdélyszke-székelyszkezemlé prvo vrásztvo Bicsjaspiritusz, steroga odávanye je nej szamo od ministeriuma doptüscseno, nego je túdi i poleg právde obranyeno, ár ga za nyegove mocsna mócsi jáko doszta lúdi núca nej szamo v Vogrszkomországi i v znünszkojzemli, nego po-szebno, v Ameriki, záto ga nevoscséni, szkópi lüdjé zse túdi hamicsnoga delati

zacsnejo. Od toga od Bogá dánoga, naturálszkoga vrásztva Kossuth i tüdi z veszéljom szpозна, ka — kak píse — notriribanye bícsjaszpiritusza nyemi je pri reumaticski bolecínaj jáko pomágalo. Záto ga je i znóva zrendelúvao na delanye meszti pri: Balázsovih Sándora apotheki v Szepesi-Szent-Györgyi, koga v etom kalendáriumi bodócse Amerikánci na székelyszkoj zemli zváno razglastúvanye z dobrov dúsov preporácsamo vszejm, kí ete táo precstéjo — ár je bícsjaspiritusz dober pri nájvecsi bolecínaj, záto tüdi i naj bode pri vszákoi hizsi.

V zdásnyem vrejmeni zse nega próti szcányacejvi-tecsenyi bógse náprave od „Trias“ a, v pár dnévaj gvúšno vrácsi. Cejna z postesztroskom moskom 2 K. 72 fill., zsenzskam 3 K 54 fill. Dobí sze: v Papp apotheki vu Tisza-Szent-Imre. Vecs je v naznanúvanyi.

Z povanjom i szkrhvoj sze vsze oberzsi. Za to je na szveti Brázay-jovo szoleno vinszkoszgáno. Kak vsze dobro, lübeznivo, ka sze razsiri — tak szoleno vinszko zsgáno tüdi má, kí krivo delajo i meszto právoga trzsijo. Záto je potrebno, ka poleg krivoga vszaki szpозна tó právo, ár je Brázay-jovo szoleno vinszkoszgáno vu stirideszeti letaj obládalo Europo i njegove ténke palaszke rávno tak poznajo vu dalmatinszki bregáj, kak vu palacsaj Peterszborga i Londona i prek oceána. Déndenésnji je pri vnogh rodovínaj sztálno pri hizsi i million lüdi hváli vszaki den njega mocs.

Nepreobladani Fellerov „Elsa-Fluid“, steri je szkoro od 60,000 hválodávni píszem, i vnogh razsztav premijami i píszmami preporocseni zse ne potrebúje vecs oglaszila. Vszaki zná, ka 12 glazskov Fellerovoga Elsa-Fluida cena 5 koron franco i ka sze právi pri Feller V. Eugen Patekari v Stubici numero 120 (Zagrab, grascšina) dobi, kí ga szam rédi.

Dr. Brun-ov Peruin-práh (z peruánszki rasztlin naprávleni) je jedíno vrásztvo pri szoka-i krvnompogübenyi naprejprídócsi szlaboszti, pri vszákóm oszlablenom sztálisi, idegboleznosztaj migrénaj ino próti glávebolocsini. Dobí sze pri Mehlschmidt József apotekári v Gyóři.

Regenerator je neskodliva náprava za szejri vlászov prvejse fárbe nazáj-dávanye. Dobí sze pri Mehlschmidt József apotekári v Gyóři, pri sterom sze to nájbógse licamazalo tüdi dobi, stero csúdnovito valá. Preprávi grbe, pepe-lászt, krpe, mitesszere i t. d.

Póleg Küküllöa bodócse prvo trsztja póvanyo v Medgyesi (Erdély), steroga vért je Caspari Frigyes Nagy-Küküllő vármegyije groszdárszki biztos i goríc vért, za goríc ogradov szajanyé v vszákóm táli brezi falinge trsztje odposila rávnicš i tak za lugase trsztjacejje po fál cejni. Etó trsztja póvanye, stero je póleg réda pelano ino je v országi edno to nájvékse, szí v vszákóm táli zaszlúzi nasi p. cstecov vüpanye ino nyim prreporácsamo onoga v etom kalendáriumi bodócse razglastúvanye. — Velki z kejpami árjegyzék zvéttje zóbsztov i brezi sztroska posle.

Apostola csüdo! Pod etim titulosom v nasem kalendáriumi bodócso pripoveszt vszákomi na znánye dávamo ino preporácsamo Halápíovo Restaurator mazalo, stero sze vu Apostola apoteki Budapest, József-körút 64. szám lehko dobi, vszákomi v reumi, protíni, trganyi, krízseca-ino hrbtabolectsini trpécsemi. Restaurator mazalo je po doktorszkom vöszprobano ino próti taksim betegom sze je kak nájbógse vrásztvo pozvedocsilo.

Blizsánya orszácska szenya i proscsénya.

V nasoj okroglini.

Alsó-Lendva (Lendava), jan. 25., v szred oposztni csetrtek, po riszálaj na drúgi pondelek, jul. 28., aug. 28., okt. 28., pred Bozsicsom v csetrtek.

Bagonya (Bogojina), máj. 19. szept. 4.

Battyánd (Püconci), máj. 28., jul. 10., szept. 10., nov. 10.

Battyánfalva (Rakicsan), márc. 26., pred riszálmi v tork, jul. 2., aug. 16., okt. 8.

Bellatincz (Beltinci), jan. 20., febr. 24., ápr. 25., jun. 27., jul. 15., nov. 5.

Csákány febr. 25., máj. 2., jun. 8., aug. 6., szept. 8 ino 29., nov. 25.

Csáktornya (Csakoveci), febr. 3., na velki pondejlek, jun. 30., aug. 3., okt. 13., nov. 25.

Csendlak (Tisina), február 25., jun. 5., szept. 9.

Cserencsóc (Cserencsoveci), na dén Szv. Krizsa.

Csesztreg, jan. 19., máj. 16., aug. 25., okt. 31.

Deklezsin (Doklezsojve), jun. 18., aug. 21.

Dobra (Neuhaus), na prvi pondelek po Szv. Stevan králi ino po Vszejszvétcáj.

Dobronak (Dobronik), po tejlovom v pondelek, jul. 25.

Dráva-Vásárhely (Nedelisce), márc. 10., jun. 15., po Angelszkoj nedeli v pondelek, dec. 13.

Felső-Lendva (Grád), márc. 28., jun. 20., aug. 16., szept. 29., nov. 30.

Felső-Szölnök (ZgornjiŠzanik), jan. 1., máj. 1., jun. 1.

Gyanafalva (Jennersdorf, Zsenávci), febr. 14., máj. 12., aug. 23., nov. 25.

Hidegkut (Cankava), po Cvetnoj- i Szv. Trojštva-nedeli v pondelek, na dén Ruperta v szeptemberi, nov. 11.

Hodos, márc. 10., jul. 5., aug. 19., okt. 4.

Korong (Króg), máj. 4.

Kottor (Kottoriba), márc. 9., jun. 27., szept. 30., nov. 30. po máj. 3-em v nedelo, po szept. 15-om v nedelo.

Körmend (Kermedin), febr. 2. márc. 12., ápr. 5., máj. 10., jun. 24., jul. 20., aug. 24., szept. 21., okt. 18., nov. 11., dec. 13.

Kőszeg (Güns), na dén pred Cvetnov nedelov, na dén pred riszálmi, pred Jakabovom, po Egídiusa dnévi, pred Orsolov, i v pondejlek po 3. Advenszkoj nedeli.

Kuzma, na dén Vnéboidenya G. Letenye (Letina), február 24., jun. 2., julius 29., aug. 25., okt. 6.

Lenti (Lentiba), febr. 22., apr. 10., dec. 6.

Mártonhely (Martyánczi), máj. 6., aug. 6. nov. 11.

Mura-Szerdahely (Szerdiscse), máj. 1., jun. 2., aug. 19., okt. 26.

Muraszombat (Szobota), pred Fasenkom v tork, dvá tjedna pred Vüzemszkim pondelkom, na on pondelek, za eden mejszec po Vüzemszkom pondelki, jun. 24., aug. 24., okt. 15., dec. 6.

Nagy-Dolincz (Velki-Dolinci), jun. 16., dec. 6.

Nagy-Kanizsa, febr. 2., pred Vüzmom, pred Riszálmi, pred aug. 15., pred. okt. 15., pred dec. 8. eden tjedan vszákí dén.

Német-Ujvár (Güssing), po dnévi Szvecsnice, na velki pondelek, po dnévi Tejlovoga, aug. 2., szept. 1., okt. 30., dec. 6.

Őri-Szent-Péter, február 28., márc. 21., máj. 18., jun. 20., aug. 1., nov. 4.

Pálmafa (Púzsoveci), na dén Margejte.

Perlak, na Fasenk, po Riszálaj v tork, po Jakobovom v tork, na Mihalovo.

Péterhegy (Gornji Petróvci), jun. 4., julius 4., szept. 8., okt. 28.

Rába-Szent-Márton, po Vüzmi na drúgi pondelek, aug. 10. nov. 28.

Rác-Kanizsa (Raszkrš), po Vüzmi v szrejdo, máj. 16., jun. 24. aug. 10.

Strido (Strigova), márc. 19., julius 22., szeptember 30., decz. 4.

Szt-Benedek, v pondelek pred Fasenkom, v pondejlek po posztni Kvatraj, na velki pondejlek, v pondejlek po jeszénszki Kvatraj, v pondejlek pred Bozsicsom.

Szent-Gotthárd (Monoster), na vszákí pondejlek, márc. 20., ápr. 18., máj. 1., jun. 19., jul. 24., szept. 25., okt. 18., dec. 18.

Szent-Györgyvölgye, febr. 19., április 12., junius 8., aug. 10.

Szent-Ilona (Szv. Jeléna), máj. 22., szept. 22.

Szent-Sebestyén (Szv. Sebescsán), na dén Szebescsána, na prvo nedelo po Vüzmi.

Szombathely, pred fasenszkim torkom, pred Jürjavim, pred Tejlovom, pred Málov-mesov, pred Andrásovom vszákí tork i v szrejdo.

Tótlak, (Szelo), v nedelo po Szknopnoj Marji v nedelo po Miklosovom.

Turnischa (Törniscse), csarnoga tjedna v csetrtek, po Vüzmi na drúgi pondelek, pred Riszálmi v csetrtek, na Antonovo, pred Velkovmesov v csetrtek, na dén po Máloj-Mesi, okt. 4.

Zala-Egerszeg, febr. 14., po Cvetnoj nedeli ino po Jürjavom v pondelek, po Riszálaj v tork, jul. 22., szept. 9., okt. 28., nov. 30., dec. 28.

Na Horvatszkom.

Krapina, márc. 19., máj. 5. i 16., jun. 27., jul. 16., aug. 13., szept. 10. i 29., nov. 11., dec. 6.

Légrád, na Gregor pápa dén,

na Bartholomeusovo, aug. 24., na dén Lucíje.
Ljubesica, jan. 17., febr. 27., na Józsefovo, po Vúzmi v tork, po Riszáalj na 5. dén, na dén Szprne-Maríje, jul. 15., aug. 6. i 24., szept. 21., nov. 30.
Ludbreg, ápr. 30., jul. 16., szept. szept. 8., dec. 21.
Toplice (póleg Varasdina), pred Matyasovim ino pred Józsefovím v pondelok, máj. 1. ino 15., v pondelok pred Cyrill i Methodom, v pondelok pred Zviseným Szv.

Krizsa, v pondelok pred Martinom.
Varasd (Varasdin), ápril. 24., jun. 24., jul. 25., nov. 5., dec. 21.

Na Stajerszkom.

Fehring, na Fasenszki pondelok, prvi tork po Laetári nedeli, v tork v krízsnom tjedni, dec. 21.
Fridau (Ormozs), na velki pétek, máj. 25., na prvi pondelok po Jakobovom, szept. 21., nov. 11.

Fürstenfeld, na 3. posztno nedelo, v pondelok po Rogáte, junius 24., aug. 28., v pondelok po Miklosovom.

Luttenberg (Lótmerk), vszáki kvátérni tork, v tork po Vúzmi.

Pettau (Naptúj), ápr. 23., aug. 6., vszígár tri dni po szpóloom; nov. 25.

Radkersburg (Radgona), 14 dni pred Fasenszkim pondelkom, v tork po prvoj nedeli po Riszáalj, na Lovrencovo, nov. 15.

Jáko glázovítne szo Thierry (Adolf) apothekára po cejlom szejtí poznáne za lúdsztvo za hízso vrásztvo Thierry'ov Balszam ino Thierry'ovo CentiFolio-mazalo v nyihovi dobri lasztivnosztí brezi pára ino od dugl lejtí máe vszákomi dobro poznáni. — Zse szkoro sze vszáki etoga nájhasznovítejsza vrásztva drzi ino sze ogíble küppla drúgi taksi, ino vszáki je zse szpoznao, ka je eto to právo, ár niscse ne dá rad vó zóbszton pejneze. Thierry'ovl preparátí szo zaisztíno zse szzetovna vrásztva, ino ne nájde sze váras po cejlom szejtí, gde ne bi z Thierry'ovl preparátov depo bio, ár ete v zvúnesnyl oraszágaj tídli od drúgi brezi haszka vrásztvaj za vece drzsjó.

— Opominanye! —

Pred kúpilom drúgi falejsi ali nikaj nej vrejdni balzsamov, steri bi sze za právoga

odávali, vszákoga opominam! Szamo je moj balszam, v zelením trszkim ino z obrámpov stemplom „Thierry Balszam“ te právi,

szám csisztí

Thierry'ov-balszam.

Od zdrávja-poglavársztva vziviterani i na meszti niháni.

— Oprávlanye glaszkov pod trsztvo-doglavárszkov obrámhov sztojí. —

Jedino meszto, gde sze ete balszam dela i gde sze dobi, je od poglavársztva dopúcsena ino v trsztvo poglavársztvo notri szpelana Balszamszka-Fabrika.

Apothekára Thierry Adolf v Pregradi, póleg Rohitsch-szlatine sztúdenca.

Allein echter Balsam

von der Schützengel-Apotheke

des

A. Thierry in Pregrada

bei Rohitsch-Sauerbrunn.

Ete balszam sze lekho núca od znótra i do zvúna. On je 1. Edno nezapodadlivo dobro vrásztvo pri vszej betegaj plúcs ino prszí, zlehcsi násec i vöplúvanye, sztávi bolécsi kaseo, ino zvrácsi esce tídi sztáre tákse boleznosztí. 2. Pomága jáko pri zvzsgányi-sinyeka, zamuknyenosztí ino pri vszej betegaj sinyeka i t. d. 3. Odzsené vszákó trésliko z koréna. 4. Zvrácsi na csisztoma vsze betege játer, zsalódea ino drób, nájbole pa kres v zsalódcí kóliko i trganye v tejli. 5. Odtira bolecsino ino zvrácsi szlatnico i hámorhoido. 6. Naprávi lehki sztolec, ino zcsisztí krv, dróba, vzeme hipochondrio ino melancholio i szprávi appetitus ino ceranye. 7. Prévces dobro vrácsi zobno bolecsino pri votli zobáj, vúszticprhnye ino sze zobne i vúsztne bolecsino ino vtisa kucanye i szmrédceso szapo od vúsztí i zsalódea. 8. Je dobro vrásztvo próti glisztam, próti epilepszili ali velkomi betegi. 9. Núca sze od zvúna kak csúdnovito vrásztvo za vsze rane, nóve i sztáre, kraszte, otejk, mehéresek, lisáj, lécsó, zazsgáne rane, zmrzsnnyenye kotrige, szráp, sén ino vózmetávanye krvi, gorszpókano kózso i t. d. ino vtisa gláve bolecsino, súmlenye, trganye, protin, vüh bolecsino i t. d. vsze eto za núcpiszmo, stero je k vszákomi glázski k coj djáno, na csiszto raztomacsi. Je poprejk tak od znótra, tak od zvúna za nájbogse szpoznao domáce vrásztvo, stero je celó naturálszko, fáal ino neszkodlivo ino pri níkosj familiji, za influinze, cholere ino drúgi zgrablivi betegov volo, kak prvo pomáganye, ne bi faliti szmelo. Edna jedina proba vece navcsi ino pokázse, kak eto na glász dávanye. Právi ino cszti je ete balszam szamo te, csi je vszáki glázsek z poszrebraním kapszelnom zaprejtí, ino csi je vszáki glázsek z odzgoraj povejdaním zaléním stemplnom i za núcanye popiszkom, steri rávno támski stemplin má, notri povíti. Za toga volo vszigdár na dolpopiszani zeléni stemplin paziti trbej! Steri moj právi balszam falicsno delajo, onoga pod mojim iménom trszjio, naj bi z etaksim fáalom lúdsztvo norilí, szo od méne póleg právde na eto delo gledócs sztojí, szigurnoj tozsbí podvrzseni ino kastigani. Gde sze moj právi balszam ne trzsi, z one kajine sze balszam zráven od méne naj dá prineszti ino atresz moj je: Angela-csuvára-Apotheka. Thierry Adolf v Pregradi, póleg Rohitsch szlatine-sztúdenca. Brezi vszega sztroska kosta na vszákó poste v Ausztrii-vogrszkóm országi 12 máli ali 6 duplisni glázskov za 5 koroune, v Bosznijo ino v Hercegovino 12 máli ali 6 duplisni glázskov za 6 koroune 60 fillérov. Menye od 12 máli ali od 6 duplisni glázskov nemrem poszlati. Poslam csi sze pejnezí naprej k meni poslejo ali csi sze oni, gda pakk pride, na posti dolplácsaji. Pri zrendelúványi 5 ali vece tucátov de cejna ménsa ali pejnezí sze naprej morejo notriposzlati.

Thierry Adolf v Pregradi, póleg Rohitsch szlatine-sztúdenca.

Vszá eta vrásztva sze práva dobijo od Angela-csuvára-apotheke Thierry Adolf v Pregradi, póleg Rohitsch szlatine-sztúdenca.

Obadva vráštva nájbögse vrácsijo, nigdár sze ne szkvari, csi duzse sztoji, sze je bögse, ne skódi nej mrzlo, nej toplo. Vszigdár haszni, ino tecsasz, kak doktor pride, ne pomocs jeszte, skoda za tákse vráštvo pejneze vó dati, stero nikaj ne haszni, osztanimo szamo pri etam dvej szpoznani, falejsaj ino gvúsnój vráštvi, stero pri szaksoj hizsi gvúšno na pomocs jeszte. Gye sze etakse právo vráštvo ne dobi, te sze naj od méne zrendelíje ino átresz sze pise: „Angela-varüvácsi-apotheki Thierry Adolf v Pregradi, póleg Rohitsch szlatine-sztüdenca.

óchutzenyel-Apotheka

Mócs ino valánye

právoga Centifolie-Flastroma

(prvéle za engliksi Csüdnoviti Flastrom zváni.)

Z etim flastromom je edno 14 lejt sztaro csontno-prhnenye, stero je niscse nej mogao zvrácsiti, celó popunoma vözvrácseno, na novics pa edna 22 lejt sztara k raki szpodobna rana.

Práva Centifolie-cugflastrom, vó zréda velkoga valánye, edno z nájtezskéjse ino escse tém sztarejsim bolecsinom esloveka tüdi pomagajócsse vráštvo, steromi póleg valánye ino za vtisanye bolecsin nega pára kak pri bolezní sze pokázse, ino sztoji z nájvéksim szvojim táloom vu

cocentrácii rdése rózse „rosa centifolia“ bodócssem csüdnovitem naturálszkoga vráštva-mócsi sztoji, zjedinyeno z drúgimi, rávnó tó mócs imajócssemi dobro poznánimi vráštvmi.

Práva Csüdnoviti-cugflastrom sze nüca: pri ranyeni ceckaj nadavajócsi zsen-szki, csi sze v ceckaj mlejko sztávi, csi oni za séna volo obrdnejo pri vszeféle sztári ranaj, za otesceno nogé, escse na csontno prhnócsso; pri vdárjeni, szmeknyeni, sztróljeni, vrezjani ino zmuzsnjeni ranaj; za vópotegnene vszej sztranzski tálov z nasega tejla, kak: glazsojne ino leszeni szpic, kaméncsekov, sprija, trnya i t. d.; pri vszakom otescenyi, zrászti, lisáji, krasztaj, escse pri raki; pri csemérnom nohéti, otescenoszti mehéraj, ranyeni nogáj, zazsgane ranaj káksestécs forme, pri zmrzsnjeni kotrigaj gorszpráskanoszti kózse, sinyeka otescenoszti, mozolaj, pri tecsáji vüh ino za kraszte pri deci i t. d.

Centifolie-cugflastrom csi je sztarejsi, bole valá te za szvoje mócsi volo!

Jako je dobro, od etoga **jedino právoga flastroma** vszigdár domá pri hizsi kaj meti.

Menye od dvá tegelna nemremo odposzlati; odposzlánye sze lahko zgodi csi sze naprejposlejo ali na posti dolplácsajo pejnezi. Kostata z postov, z pizmom i z pakuvanyom vréd 2 tegelna 3 korone 60 fillérov.

Doszta zahválni pizsem od nyegove mócsi vszáki
lehko dobí.

Opominam vszákoga, pri kúpili flastroma, naj vszefelé drúge nej za nüc flastrome ne kúpi, ár je na vszakom právom tegelni, Stemplin ino moja fabrika Angela-varüvácsa Apotheka Thierry (Adolf) v Pregradi gorpritisznjena. — Ki moj právi flastrom k coj delejo ino falsajo do od mené za právde gledócs, stera stemplne bráni, szigurno naszledüvane; rávnics tak, kak trzsci táksi falsificátov.

Jedina fabrika:

Angela-varüvácsa-apotheka Thierry Adolf
vu Pregradi, póleg Rohitsch szlatine-sztüdenca.

Depó mám v nájvecsi apothekaj. — Gde depóta nega, naj sze flastrom te do méne zrendelíje ino átresz sze pise: „Angela-varüvácsi-apotheki Thierry Adolf — v Pregradi, — póleg Rohitsch szlatine-sztüdenca.

Numerum obrámbe-stemplnoga Regisztra za Ausztrio-Vogrszki ország je 4524.

Vsza eta vráštva sze práva dobjio od Angela csuvará-apotheka Thierry Adolf vu Pregradi, póleg Rohitsch szlatine-sztüdenca.

Mirabile Pain-Expeller

— szamo z zvünesnyim tálom za nüc. —

Csüdnovito dobro pomága, csi sze notrizible próti protini trganyi v kotrigaj, szároj i vugibanszkoj reumi, hrbtnoj i krizse covoj boleznosztí, oszlabosztaj, vünesnyj presledjenyjaj, zvine nosztaj, v kotrig otecsanosztaj ino zvüszgányaj i t. d. tak, kak zvünesnya za möcs vrásztvo za vsze z velkoga dela i prigibanya zhajajöcse odzgoraj povejdane bolesime.

Právi je szamo z napiszane stemplnom i z kapszelom dolzaprejtí vö z fabrike, Menye od 2 gláska sze nemre odposzlati ino kostata na vszáko posto Ausztrie-Vogrszkoga országa ino Nemszkoga drszánya odposzleniva, pri naprej poszlani pejezaj ali na posti vöplácsaniva 2 glászka 3 koronne 60 fillerov.

Angela-variüvácsa-apotheka Thierry Adolf Pregradi,
póleg Rohitsch szlatine-sztüdenca.

1. Práva engliske kózse-branyena pomáda

nema v szebi nikakse nevarne ali prepovejdane vrásztve pomore frisko ino dobro próti vszejm boleznosztí kózse, bráni nyó od vszáke pogibelností vrejmena ino trákov szunca. Vkrajszprávi z esüdnovitim tálom vsze necsisztöcse obráza ino tejlá kózse, tak kak prepelicsasztöcso, jéterne-krp, vimmerle i t. d., grbe

ino pókanye kózse, osztre i erdecse roké gladke i cartaszte vcsiní ino dá po dügom nücani obrázi mládo frisköcso ino cartiasztö so, cejloj kouzsi pa poprejk róznato i zdravo vövidenye. Vszáki vecsér, prvlé kak bi szpát sli, szí notri zribamo obráz ino on táo kouzse, steroga za mládoga i lepsega scsémoo vcsiniti, celo na ráhi zavijemo szí oké z rokajicami notri ino nihámo tak pomádo szkóz noucs szvoje delo opraviti. Vjütro sze z friskov, mrzlov vodouv ino z kakov dobrov zsájfov (nájbögsa je moja *Borax-zsájfa*) dolizaperémo.

2.

Eden téglin práve engliske kouzse-brányena pomáde ino edna Borax zsájfa kostata brezi vszega sztroska 4 koróne.

Dobi sze z právim englikim obrnyenim receptom vréd vu

Angela-csuvári-apotheki Thierry Adolf vu Pregradi,
póleg Rohitsch szlatine-sztüdenca.

HÄMATINSZKE-PASTILLE (Kruglice)

po právom francuskom recepti z csisztoza Liebig-szkoga meszávövztétja, zdrüzsene z chemiskimi tálimi, szo to nájbögse vrásztvo próti blejdnosztí, szíromasköcso v krvi ino z eti zhajajöcsi betegov. Eta naprávijo nazáj zadoszta krvi v tejlí ino napunijo ono. Pri vszákom znaményi szíromasköcse krvi ino blejdosztí, stera lekho po trüdnosztí ino kotrig szlabosztí, szcreá premocsnom bitji, zsmetnom odihávanyi, zsalódca gori nej delanyi, po zsalódcom krcsi, námicí, po prevecs velkoj bolesine gláve i t. d. od toga betegá vlovlenom betezsniki vcsaszí szpoznamo, naj ne zamüdimoo sze te prouti etomi betegí nesztaví ino zrendelüvatí ete Hämatinszke-Pastille, stere szo jedino ino dobro valáno vrásztvo proti blejdnosztí ino szíromastva krvi.

Ete Hämatinszke-Pasztille sze na vszáko rendelüvanye frisko naprávijo vu **Angela-csuvári-apotheki Thierry Adolf v Pregradi,** póleg Rohitsch szlatine-sztüdenca.

Edna skatüla kosta brezi vszega sztroska 4 korónov.

— Vszáka skatüla more z podpiszkom narednika previdjena bidti. —

Vsza eta vrásztva sze práva dobijo od Angela-csuvári-apotheki Thierry Adolf vu Pregradi, póleg Rohitsch szlatine-sztüdenca.

Zagorszki szyrup za prszi.

Edno jáko prijétno k szej vzéti vrasztvo kak za sztarejse, tak za deco próti krcsi, konyszkomí ino zadavajócseni kasli, prsznómi ino plúcsnomi katarriusi, slájmi, bolecseni vómetanyi. prsznoj bolecsini, vtisávano ino oblehceno vrasztvo pri vszej, esese i pri sztári boleznosztí prszi ino plúcs. — Eden cejli glazs kosta brezi vszega sztroska 3 koróne 30 fillérov. — Vszáki glas more z kovine kapszl, z iménom moje firme notri vdarjeno imé meti. Delani je ino odávani od **Angela-csuvára-apotheke** **Thierry Adolf** vu Pregradi, póleg Rohitsch szlatine-sztúdenca.

„Before.“

1. — Právi engliški —

Tanonchinin, za rászt vlászov pomáda.

Sztávi vókápanya vlászi, preráno prejdenye ino szejroszt vlászov, níkaj je nej nevarna, ino od vszáke drúge pomáde je vecs vrejdna. — Eden teglin kosta brezi vszega sztroska **4 koróne**. — Vszáki teglin more na pokrivali mojo firmo notri vdarjeno meti

„After.“

„Angela varúvácse-apotheke **Thierry Adolf** vu Pregradi, póleg Rohitsch szlatine-sztúdenca.“

Práve engliske Cascara-Sagrada-krvcsisztécse-pilule.

Edna skatúla 60 fillérov, 1 pakk z 6-timi kastúlamí kosta brezi vszega sztroska 3 koróne 80 fillérov.

Jáko je preparácsm z bógsi sztolec, brezi vsze bolecsine.

Vszáka skatúla more z mojim podpiszkom „A. THIERRY“ pravídjena bidti.

Gde níksega depóta moji vrasztva nega, sze zrávna od mené zrendelújejo i moj atresz je

Angela-csuvára-apotheke Thierry Adolf v Pregradi, póleg Rohitsch szlatine-sztúdenca.

ZA TANÁCS.

Právi engliški obcsinszki za ték i za zsalódec práh

od apothekára **THIERRY A.** v **PREGRADI**, póleg Rohitsch szlatine-sztúdenca.

Nájbógse domásc vrasztvo za zsalódec moecsno-posztavlénýé, za appetitus delanye, zsalódca gorzdelávanye, za tejla v moecsnom sztálisi drszánye, ino próti vszemi sztávlany v nasem csrejvi, nájbole ga pa preparácsm próti velkoj szitostí ino próti trdoj, masztno hráni i próti velkómi píli alí z eti zhajajócsi betégmi. — Z csiszti túdi i krv ino prezené napravlányé alí dalerazpresztiránye vszej, od nej dobro delanoga zsalódca vóidócsi betegov. — Z etoga práha sze edna alí dvej kávinzskívi zslíci vzemeta eden frtáo vóre po vszákoj jesztvini z ednov kupicov vodé alí bógsje je z dobrim vinom ino na tó sze esce edna kupica voda alí vino szpíjé. — Edna kastúla brezi vszega sztroska 3 korónov.

Za zlatnícó práh, gvúšno pomócs, zvrácsi ino vkrajszprávi zlatnícó (zlátó zsiló, krv od sztolca.) Szamo sze od zvúna núca, brezi

ka sto delati ne bi mogao. Vsze ovo drúge za núcanye-piszmo kázse, stero je k vszákoga drúgoga vódávanya 8 korón.

Právi práh sze dobi szamo pri:

Angela-csuvári-apotheke Thierry Adolf vu Pregradi,
póleg Rohitsch szlatine-sztúdenca.

Thierry-jov balsam i Centifolia mazalo

poleg odlocsbe parizke apothekarszke visesnye sole z leta 1898, májusa 21-ga sze szlobodno na francoszko tüdi vozi i k poszameznim hizsam posila.

Poleg odlocsbe francoszke visesnye sole je francoszki miniszterium I. 1897-ga májusa 17. i 21-ga dopúszto, da sze Thierryjov balsam i centifolia mazalo na francoszko tüdi szme voziti i poszameznim razposilati.

Ka sze moja vrásztva na francoszko szlobodno vozijo, vu stero drzsánye z drügi drzsány niksega vrásztva voziti neszmi, pa ka sze poszameznim tüdi szlobodno odávajo, na dale, ka prednya apothekarszka sola moja vrásztva hváli, je zadoszta szvedocsansztva, ka moja zdravila ne skodijo, ka szo od velkoga haszka tem bole csi szí premiszlimo szkrbno techniesno pripravlanje mojih zdravil i nyihov haszek, i to ka szam zse szloboscino dobo tüdi na ruszuszko voziti dati, kama escse menye szlobodno, kak na francoszko. Tak na francoszko, kak na ruszuszko z posebnim preporácsanyom ondasnyih oszkrbnikov ino z dopüscsenyom minisztröv znotresnyega i trgovine dám voziti. Pa szo táksa dopüscsenya tam jáko retka.

Poleg odlocsbe ruszuszokoga zdrávnikov sztolca leta 1903. febr. 26-ga pod nrov 183. i poleg dopüstyenya carszkoga miniszteriuma za zvénesnya iz I. 1903. márc. 14-ga pod n.-rov 2944. sze mi je dopüsztilo eta vrsztva k poszameznom tüdi posilati.

Balsam i centifolia mazalo Thierry A. apothekara,

to je dvoje nepreládano vrásztvo, nigdár sze ne pokvari, celo kem sztarejse je, te vecs vredno posztáne; ne skodi nyemi zima, nidti vrocsina, záto sze vu vszákom caszi lehko razposila. Szkoró vszidár pomocs dájó. **Razmi sze, ka nigdár neszmi krivo, nikaj vrejdo brezi moci blágo, stero nori i je proti posztávi hváleno i preporácsano, küpüvati, za stere sze szamo zamán penezi tá zmecsejo, nego vszidár eto dvoje szkusano, právo, fáhl, neskodlivo, ino zagvüsnoaga haszka zdravilo szí naj küpi vszáki cslovek, stero bi pri vszákoj hizsi proti vszákoj neszrecci vszidár krédi moglo biddi. Gde sze z onimi znamenjami ne dobi, kak szmo pizsali, tam sze naj szamo zráven priszlóvi z etim naszlovom: „Apotheka Thierry Adolfa k angela-csuvára v Pregradi, póleg Rohitsch szlatine-sztüdenca.“ (Ausztria.)**

Zasztonj sze dobi edna stampana knigica, vu steroj sze zahválna pizsma moji dugoletni küpcev i vszej drzsány. Csi sto stemplne posle za 20 fillérov, jo dobi. Proszite to knigo od mené. Ki kaj küpijo, oni k senki dobijo to knigo.

v Budapesti mám szkladiscse pri Török Józsefi i Leo D.,
pa J. Eggeri patekaj, v Lugosi pri Vértes Lajosi.

Ete táo preporácsamo vszákomi za cstenjé.

Amerikánci na Székelyszkojzemli!

— Nej pripoveszt, nego práva isztina. —

V etom leti je vecs amerikánczi ino englski familij hodili na Székelyszkojzemli i vidócsi one naturálszke lepote ino kincse, szo etak szkricsali gor: „Székelyszkiorszáq je csúdeorszáq!” Ino tó je i tak, ár da je te dober Bóg v travino-drevo dáo vrásztvo, tó sze je nájbole v székelyszkojzemli poszvedocсило, gde je nej szamo csudovitne mócsi vrásztva — ino vinszkavoda zavrejša vó z zemlé — kak to poprej k právijo — tam, gde bot notri-szmeknejo, nego na nyéni pecsinaj túdi i te nájesódnovitejse mócsi travine rasztéjo. Záto i neszmimo v kúpmzejsati z drúgim pripovedávanszkom nácsini glasenim, návadnim vrásztva-mejsanyom to

z právdov obranyeno i od ministeriuma dopúscseno

BÍCSJASPIRITUSZ

steri sze szamo na Székelyszkojzemli rasztécsaga spongilla lacustrisa dela, i za volo nyegovoga mocsnoga vrásztva sze od nájbógsi doktorov kak nájbole preporácsa: próti profíni, reumi, kotrigtrganyí, glávbolecsíni, náthi, influenzi, svicanyi, szrbi, vlászom-vókápanyi i vlásza-lúszkam, zsalódcój — ino prsnójbolecíni, téki i. t. d. i steri i nájvecskrát tam túdi pomore, gde drúga vrásztva ne pomágajo. Za vszega toga volo sze Bícsjaspiritusz nej szamo v Vogrszko-Ausztriánszkom országi, nego i v vñesnyojzemli ino v Ameriki túdi od leta do leta bole rászirjáva, stero je túdi i celó naturálszko delo, ár steri ga szamo ednók proba, nyemi pri hizsi vecs neszmi szfaliti, za volo nyegovoga pomáganya ga drúgomi túdi preporácsa. Da je tí nej od lúdsztvanorjene pripovesztí, nego od isztinszke pravice gues, ovo nisterna vadtványa prineszémo naprej:

Kossuth Lajosa szin Kossuth Ferenc tó píse: „Gda mi je pri moji reumaticsíki bolecsínaj Bícsjaspiritusz jáko pomágajo, znóvics proszim naj mí poslejo i t. d.

Bícsjaspiritusz mojim betezsniikom jáko rad odrédím, ár szam zagvúseni, ka je tó vrásztvo vrejdnó i zahválnó delo núcati. Moji betezsniicje jé jáko hválíjo ino za velke mócsi právijo. **Fr. Tótfalussy Gyula** i univ. professor, vogr. král. zseleznice prednyí doktor, Budapest, Andrásy-ut, 83.

Z Amerike, New-Yorka, 319 Eaost 100. Str. Penc Gyula etak píse: „Bícsjaspiritusz je moja familija vu vecsféle betegaj núcala i je tak csúдне mócsi bío, de nemrem niháti nyim mojo szrésno zahválnoszt vópovedati ino znovics 16 glazsov zrendelúvati.“

Bícsjaspiritusz je próti glávbolecsíni, reumi, zsábi, neuralgíi i t. d. poszebno dobre mócsi. Po notrihanyi za nisterno minóto nej szamo ka miné, nego i nájvecskrát celó henyja bolecsína. **Dr. grof Hugonay Vilma** doktor, Budapest, Szabóky-utca 41. sz.

Cejna toga „Bícsjaspiritusza“: máli glazs 1 K, velki glazs 2 K, za probeglazs 40 fillorov.

Po posti poszlani z ladov ino z sztroskom vréd kostajo	{	3 máli glazsi 3 K 80 f	{	12 probaglazsov — 5 K
		6 máli glazsov ali 3 velki glazsi 6 K		30 probaglazsov — 10 K
		16 máli glazsov ali 8 velki glazsov 15 K		60 probaglazsov — 18 K

Z székelyszki-plamín csúdivitne mócsi rasztlím i náraszov sze delajo escse

szledócsa izvrsztna vrásztva:

Székelyszka plaminszka za prszi tea.

V kasli, za muknyenoszti, prsnójbolecíni, rekli, v plúcsa- i gútabolezni trpécsi tó núcati naj ne zamúdíjo. Cejna 1 kor. Po posti poszlana kosta 1 skatula 1 K 60 f; 6 skatul 6 K; 16 skatul 15 K.

Székelyszka plaminszka krvcsiszta-

jócsa tea. Je izvrszte mócsi próti gósztoj krvi, kózsze-vómetanyi i vszefelé krvnibetégov, krofov, skrofule. Cejna 2 K.

Jasz szam lejpa i gízdáva bíla,

ali szam escse lepsa stela grátati ino szam vszefelé za csúдне mócsi vószkricsaná drága mazala núcala, stera szo moje lica na níkoj szpravile. Na zádnye szam z planinszkoga bívolkszokgamlejka i rasztlinszkoga szoka naprávleno, záto i níkséga shodlivoga kheminszkoga tála v szebi nej imájócsó

Székelyszko planinszko) mlecsnokrémo c. 1 K 50 f, 1/2 1 K.
) mlecsnokrémszko-zsájfo cej. 1 K.
) mlecsnokrémszki-licapráh 1 K 50.

Po posti poszlana kosta 1 skatula 1 K 60 f;
3 skatule 6 K; 8 skatul 15 K.

Tusnádszke zseleznepilule. Vszákomi betegi je krvnasziromaskócsa te právi zrok, i da krvi prejdnyitáo zselezo zadene, z etimi zseleznimi pilulami morejo zsveti vszi oni odraseni i deca, ki szo blejdi, szlabi, lagojega appetitusa, nerédnoga dela zsalódca, ki v omámlenyi, glávebolecsini i nájbole v trepetaji tr-pijo. Cejna 3 K. Po posti poszlane kosta 1 skatula 3 K 60 f; 2 skatuli 6 K; 6 skatul 15 K.

zacsnoła nteati i ovo mojo lepoto i mojega lica mladoszt szam pá nazájdobila.

Doktorszko stimanye: Székelyszkaplanszka mlecsnakréma ino zszája je za obráza i rók kózse lepote i v mladosztdełanye nájbole preporácsano mazalo. Izvršten i ka je to právo, celó neskodlivi je székelyszkiplanszki-licapráh tüdi, steri zszáje haszek naprejpomere. **Dr. grof Hugonay Vilma doktor,** Budapest, Szabóky-utca 41. sz. Po posti poszlana kosta: 1 kréma, 1 zszája, 1 licapráh 4 K 60 f. 2 kréma, 2 zszáji, 2 licapráha 8 K. 3 krémi, 3 zszáje, 3 licapháhi 15 K.

Vsze eta dela sze redíjo i zrendelújejo:

pri **BALÁZSOVICH SÁNDOR-a**
apotheke k. laboratoriumi **SEPSI-SZENT-GYÖRGY,**
Erdély 152. sz.

Nájbógse je pejneze naprejposzlati, ár z utánvételom za 20 fillérov vsze drage kosta.

Diamantje za glazsovino rezanje

od 2 koroni vise

Nr. 22. kosta 15 koron, steri vrezse nájmocsnesi zlejáni glazs tüdi.

Imeniten diamant.

Prva Ausztriánszka Glazovinorezajocsega diamanta fabrika

HÖNIGSFELD S. Bees, III|2.

Löwengasse No. 8.

Preporácsa poleg dobrosztojenja szvoje zse od 28 let máo v dobrom glászi sztojéese diamante. Vszako formo, k szakoj roki prilicsno. Mini sztáre z novimi.

Oglaszilo zasztanj. Ki dale odávajo, hvalej dobijo.

Nro 3. kosta 4 korone,
za proszti glazs i okna.

Nro 6. kosta 6 koron,
za proszto i belgiszko gla-
zsovino.

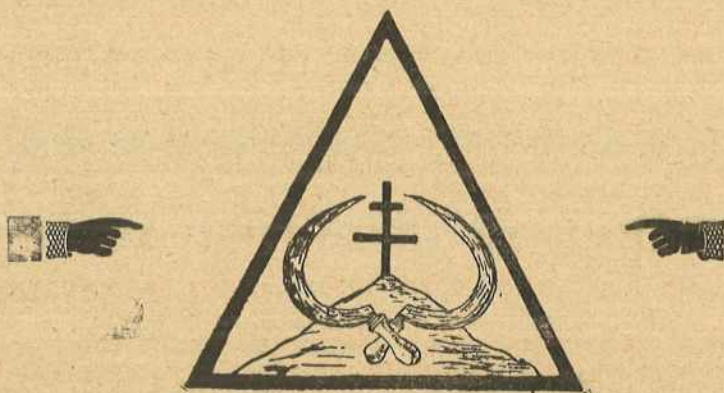
Nr. 19 kosta 10 koron.
Dober diamant, steri pro-
szto i zlejáno glazsovino
rezse.

Opomínajo sze vértovje,
ka sze ta práva dobroga sz-
tálisa **csontenamela**, stere
metercent

15 Korón kosta

szamo z etim znaményom previdjeni zsaklaj dobí

zvün toga sze falejse cejne csontenamela
tüdi dobí pri :

Sábor i Pollák-i v Szentgotthárdi.

Dobíjo sze tüdi i Cseszke, Thomá-
sove-drozsgyé, Szuperfoszfát, právoga
zgornyega znaménya csontenamela, za
deteliscsa i trávníkov gnojnovápno. cement,
== zselezniczne-sinye, zselezni-trámi. ==

Moskov szlaboszt (impotentia) idegovbetegi, mladézni szkriovní grehi i nerédnosztí szepe

Dr. BRUN-ovom PERUIN-PRÁHI

(z peruánszki rasztlin naprávlenom)

zvráscsijo gvúsnó, ár je szamo te jední dr. Brun-ov „Peruin-práh“ prílesen za poródo ino roda- szervov vszéfole szlabosztí vkrajzrzsána, i tak pri moskaj nemocsosztí i pri zsenszkaj nerédnosztí vkrajzsprávlényá, tak tídi je to právo vrásztivo po szoka i krvízgúblényi napréj-
 pridócsój nemocsosztí, po nerédnosztí, szamszkvarjényi ino nososn szemenaajranyi, szlabosztí i nedjánosztí, moske szlabote- eti gvúsní napréjznamenájá szhajájócsi szlabosztí sztállásj, nadale pri vszej idegholeznosztíj, t. k.: migrén, glávbolecsína, idegov vkúpszástíjnyoszt, poprej k szúhoszt ino szlaboszt, lica blejdoszt, jáko notriszpádnýene, z mód- rimi, rinki okólvízóte ocáf, pametiszlabota, túznosztí nez- pánoszt, krízacsa-bolecsína, hrbína-bolezn, utrobe-krés, zameten sztolec, brezi zroka trepelanye, veszóloga drústva ogbanye, nemocsoszt, zsenazskéboleznosztí, szlabosztí sztá- llise, rók i nóg drzlenýé, krvízsiromaskócsa i t. d. Vsze ete idegovboleznosztí sze z níksím do eti máo poznánom vrásztí tak gvúsnó ne dájo zvráscstí, kak po peruánszki rasztlinaj naprávlenom dr. Brun-ovom Peruin-práhi. Za nyegovo neakodífvoszt sze dobrosztóji. Eloga práha szkri- voszt jedíno jazs mám i záto proszim moj atresz szí zamerkáti. — Cejna ednoj skatulí z rédním dolzspiszanyom 3 korón.

Sze dobíjo pri jedínom naprávlavci **MEHLSCHMIDT JÓZSEF** apotekári v Győr-i, tak kak i v prejdnyojzloszbi **Lux Mihála** droguavtrství Budapest. IV. Muzeum-körút, 7. sz.

➡ Po posti zrendelúvanya sze po zavzétji vesinjó. ➡

Licamazalo

je nájbógse na szvejtí. Valá csúdivitao. V pár dnévaj pom- ladí ino polepsa lice. — Preprávi grbe, pepelászt, jétrakrpe, mit- esszere ino v- száko drúgo kózs-

nobajo po dobrosztanényi. Nídtí zsvívo- szrebro, nídtí olóv, nídtí kákse drúge skodlíve tále ne zadrsáva v szebi. **Velki téglin 2 kor., máli 1 kor. Zsenszkípráh 1 kor. Zsájfa 80 fill. Zóbipasztá 1 kor. Licavoda 2 kor.**

Regenerator.

Je celó neszkodlíva voda za szejri vlá- szov prvejse fárbé nazájdványe. Vlaszje sze vszáki dén ednók namocsíjo z nyóv ino za oszem dní nazájdobíjo azvojo prvejso fá- rbo, szledi sze pa vszáki tjedén szamo dva- krat níca. Ednoga glazsa cejna 2 koróni.

* Atresz: „Millenium-Telep“, Nagyösz. *

* * * * *
 de szamo on meo, kí zób-
 szton proszi Vogrszkoga
 országa nájbékse goric-
 sóle corant, stera sóla je
 z országa pomocsjöv ino
 z orszacskov bramov na-
 sztávléna.
 * * * * *

Pomágni od mojega vees lejtnoga szkúsávanya v apothekaj Bees várasa, nemszkoga í belgiumszkoga országa, szam naprejdáo jasz pred 26-timi lejtni po **Kvapil doctora** píszi vküpposztávlene

Karpatszke za zdrávje pilule

(Malacke pilule)

rázposzláne; ete szo kak najbógse domáce vrásztvo v eti lejtaj pri gláve-bolecsini. zsalódca nevolaj, brezapetitusa, kóliki, gornapnyenosztaj, sztolca króniskom sztávlenyi, jéternom trplenyi, zlatanici ino vszej z toga szhajócsi bolecsinaj.

Prejdnye meszto razposiljanya je pripravici

Friedrich János apothekári v Malaczki,
Pozsonszka vármegyija.

Edna skatüla kosta 42 fil., eden zvézek z 6-mi kastülami 2 K. 10 f.; po posti za odposilanye 10 f. za stempel vees. Csi sze k cejni pilul 40 fil. escse k cuj prílozsi ino sze pejnzei naprejposlejo, tak sze brezi vszega sztroska razposlejo one po cejloj monarchii.

✻ ✻ ✻ ✻ ✻ **Zahválnoszti:** ✻ ✻ ✻ ✻ ✻

Goszpon Friedrich János vu Malaczki, poleg Pozsonya. Proszím ji, naj mi poslejo eden zavitek pírul za zdrávje. Z-zahválenosztjom vzezte od méne té pírul nájhasznejse valánye. Zahling, decz. 15-ga 1901. Z-postüvanyem, Blankovitsch Ferenc vu zahlingi, szlednya posta Vas-Körtvélyes, poleg Szentgotthárda, Vogrszkogi ország.

Postüvani g. Apotekar! Naj mi znouvics poslejo to návadno dávko nyihovi karpatski pírul za zdrávje, ár sze one za tak dobre szpoznajo, kaj sze tou szkoro nevarvano vidi. Moj szoszsed 3 cejla leta vu posztei lezsi, vszi vracsitelje okoulivrat szo odpovedali nyega vrácesenye, nyegov beteg ga je doszta pejnez kosto. Nakonci je on goridjao vuszebi, kaj de nyihove pírule notrigyemao, i po núcanyi dvá mejszeca je on celou ozdravo, müva nyim záto z-szrcá hváliva g. Apotekar ino nyim dügi zsítek zselejva. Z-viszikim postüvanyem Marx Ádám v Tarabuty Nr. 667. Windmühlplatz.

Postüvani g. Friedrich apothekar! Naj bodo tak dóbri ino mi poslejo dvá zavítka Malackánszki pírul, ár one prouti zsaloudcsnomi betegi jáko valájo. Z-postüvanyem, Szájfert Péter, zidár vu Torontál Ujvári, 9-ga febr. 1903.

Plemenitomi g. Friedrich János apotekari vu Balaczki. Proszim ji ponizno, na mi poslejo dvá zavítka Malaczkanszki pirul za zdrávje, stere jáko valájo i stere szem jasz zse vecs lüdém porácsao. Z-postüvanjem Braun Izidor, vu Felső-Csöpöni pouleg Szereda, 18-ga máj. 1903.

Plementi g. Apotekar! Proszim ji, naj mi esese eden zavitek kárpátski pirul za zdrávje poslejo, stere szem zse meo i stere szo mi tak valale, ka nyim nemorem zadoszta hvále dati. Jasz szem je vnougim csesztnicsnim tivárisam porácsao i one szo ednomi vszákomi nájbole váále. Zdad mi je to prve pristelanye szfalílo, tak esese ednouk proszim eden zavitek. Z-postüvanjem Bányász Ferenc, csésztni szluge, pri kral. okrozsnoj szodniji vu Maros Illyei (Hunyad várm.)

G. Friedrich János apotekari v-Malaczki. Proszim ji, naj mi za 2 kor. 80 fil. pá eden zavitek Malaczkanszki pirul za zdrávje poslejo, ár one jáko valájo. Pischel L., kaszar pri Umratha & Comp., Prag. Bubero dec. 12, 1902.

G. Friedrich János apotekari v-Malaczki, december 12-ga 1902. Proszim ji, naj mi mojim vernikom pá dvá zavítka nyihovi kárpátski pirul za zdrávje poslejo, ár one jáko dobro valájo. Lang Károly, evang. farar vu Böhmisch-Czernilovi.

Pleminitomi g. Friedrich János apotekari v-Malaczki. Da sze meni nyihove pirule jáko valale, tak ji proszim, naj mi taki pá eden zavitek z-9-mi kastülami paslejo. Z-viszikim postüvanjem Wald Jakob, trzstni agent Zimony, 15-ga febr. 1902.

Pleminitomi g. Friedrich János apotekari v-Malaczki. Proszim ji, naj mi poslejo z-nyihovi kárpátski pirul za zdrávje dvá zavítka tim eti szto-jeécsim betezsnikam na dobro. Boug je blagoszlovi ino ji obdrzsi vu zdrávji esese dugolejt. Blájzsene koledne szvétke nyim zselej. Z-postüvanjem Hellich Jakob, minar vu Glogovátzi, 17-ga dec. 1902.

Plemenitomi g. Friedrich János apotekari v-Malaczki. Pá ji proszim dvá zavítka kárpátski pirul za zdrávje, stere szkoro csüdo delajo, jasz one ednomi prijáteli dam, ár ka sze mené prisztája, jasz szem Bougi bojdi hvála vuvszem táli zdrav, i da szo mi szamo nyihove pirule valale, zselejm nyim dúgi-dúgi zsítek. Weiszwasser, dec. 10-ga 1902. Kund János, szlüzsbénik vu dacsnnji.

Trsztnocepjé

(pripava 3 millionov).

domáce ino amerikánszke gladke
i kornate trsztja-vejke po fál cejni
ino brezi vszake falinge razposila

== Küküllömenti == Első szőlőoltványtelep Medgyes (Nagy Küküllöm.)

Imánye je **Caspari Frigyes** dipl. grozdára, erdélyszkoga-tála grozdárszkoga-

vérsztva drüstva grozdárszkoga ino vinárszkoga tála naprejdavavca. Barbu A. Stirbey hercega románszki goriczlag direktor, Nagy Küküllő varmegyje grozdárszki biztos ino goric vért.

✈ Nájbogse cepjé za trsztove lugase. ✈

K vszákomi odposilanyi sze na zselenye cepjá gájanya rázloga zóbszton k coj dene.

Z kejpami árjegyzék zóbszton i brezi sztroska.

Brez racsúna szpoznáni i zahválni piszeni. Med etimi je szamo edno eti :

Melegföldvár, 1904. aug. 8-ga.

Gl. **Caspari Frigyes** goszpódi **Medgyes**. Z pozdravlenyom vam dám na znánye, ka preminócséga leta v jeszén i zdásnyéga leta szprotoletji z vasega trsztja póvanya za Baron Huszára prineszti dánoga 3000 falatov ceplénoga trsztja próti velkoj szúhoci sze je vsze prijalo ino jáko lepó rászlo, za toga volo naj vzemejo mojega nájszrcnejsega szpoznanya vópevdanye. Z ednov potjöv ji oproszim, ka letosnyi árjegyzék mi na znánye naj dájó, naj na pridócsé gledócs tüdi lehko morem i vécš zrendelivati.

Z pozdravlenyom **Vincse Ferenc**.

SZKRIVNE

betege nájbole zvrácsi **„Trias“** ár **„Trias“** káksestécs zapüscseno **szczányacejvi-tecse-nyé** za dobrosztánye v pár dnévaj celó vózvrácsi. Hitro valá ino povszemvszega gvüsen. Cejna s postov navküper za moske 2 koróni 72 filléra, za zsenzke 3 koróne 54 fillérov. Šprickance moskam i zsenzksam 1 koróna.

Próti **Gihti, protíni, reumi** i vszákójféle boleznoszti je nájhasznovitejse ná-prava **„MENTHOLIN“**. Glávebolecsina, zóbi-bolezen i vszefelé trganze taki po ednom notrizribanyi preminéjo. Cejna z postesztrskom vréd 1 koróna 50 fillérov.

Próti **Zsalódcabolecsinam** sze je **„zsalódcaszó“** pokázala kak izvrsztno vrásztvo. V pár dnévaj appetitus nazájszprávi, britki ték vüsztt, neprijétno kucanye i zsalódcagorenye po vszem vszega vtisa. Próti glísztam je tüdi za dobro szpoznana. Cejna z postesztrskom vréd 2 koróni 25 fillérov.

Tá vrásztva sze dobijo :

Vu **PAPP** apoteki, v **Tisza-Szt.-Imre, Fóutca 83.**

i nájvecsi krajínszki apothekaj.

Názloga: vu **Török József** apoteki, Budapest Király-u. 12.

APOSTOLA CSÜDO!

EDNO nedelo odvecsara, gda szo sze sztanoivcije, kak rédno, pri Vince bácsija hizsi vkúpszpravili, ka naj toga veskoga módroga — ár szo Vince bácsija za volo nyihove velke pámeti i znanosztí tak zváli — pripovedávanya poszlúhnejo ino naj szí z oni kak za szébe, tak i na deco i vntúke gledócs návuk vzemejo — na edno tákso nedelo je te veski móder pripovedávo Nagy Mihála vértá zgdob vu szledécsém táli: „Tak vam lahko povejm, ka je nájvéksi kincs na szvejti zdrávje, ár zóbszton má cslovik pejneze, zemló, hizso, esi je szlab pri zdrávji, od vszega toga zgúbí voló ino nyemi tak pomali prejde i vérsztvo ino ponúca pejneze. Vszi poznate Nagy Mihála vértá. V cejloj krajini je on bio te nájbógsi vért, na nyegovoj zemli je rászta ta nájlepsa psenica, rédnoga zsitka, delaven cslovik. Blagoszlóvo ga je záto i Bóg z vrlov, delavnov zsenov ino z tov nájbógsov decov. Ali na ednók je szamo betezsen zacs-

no gracšvati, trganye je csúto v vszej szvoji mantrála. Nej je meo pokoja nej v noci, nej vudné. Nidti doktor, nidti nekšeféle vrásztvo nyemi je nej pomágalo. Sziromák betezsnik je zse nancs z posztele nej mogao doliidti ino sze je molo Bógi, naj ga vzeme k szebi ino ga naj odszlobodí od velki bolescin. Zóbszton je molila ta dobra zsená ino mála decsica ino szo obezsali obltúbo szvétoj Divici Marii, — vért je szamo trpo ino sze mantrao na dale. Ti máli, tesko vkúpszpravleni pejnzei szo pomenkávati zacsno, vérsztvo je na nikoj slo, ár je nikoga nej bíló kí bi je na szkrbi meo ino cejla vész je z szalosztnim tálom glédala Mihál vértá lejpora sztálisa pomalno na nikoj idenye. — Ali v ednoj nócsi, gda je pri sziromáka betezsnika poszteli veroszttvájócša zsená zadrejmalá, je v szvojoj szenyi v velkoj szvetloszti Szvétoга Petra apostola z nebeszkim trákom okolivzétó podobo zaglédnola, kí je na blagoszlóvo podigno gori szvojo szvéto rokó. Zsená je na kólina szpádnola dol ino sze je molila za lúblénoga tivárisa zdrávje. — Tak esi bi Bozsi prszto bio, tak sze je pripetilo te na drúgi dén, ka szo nedovedócs v róke prisle toj zsenzski edne novine, z steri je vócszejla, ka v **Budapesti v Apostolszkaj-apoteki, VIII. kerület, József-körút 64. sz.**, sze tákše vrásztvo dobí, stero trganye, krizseca-i hrbtnobolecsino celó vózvrácsi. Brezi toga, ka bi szvojemí tivárisi kaj právila, v Bógi sze vúpájócša je na ednók zrendelúvala **Halápíovo Gaultheria-Restaurator mazalo z Apostolszke-apoteke v Budapesti, VIII., József-körút 64. sz.** Ono je na tretji dén túdi i prislo ino komaj ka je pár dnévov póleg k coj djánoga merkanya núcála mazalo, Nagy Miháli vérti je bógše grátalo, za 14 dní je zse gori hodo ino zdaj je tak zdrav kak szalod. Ta veszéla zsená je túdi i zdrzsála szvojo obltúbo ino z zahválnosztí próti szvétoга Petra apostali je edno lejpo ópravo kúpila za cérkev ino po nedelaj z jesztvinov podvori veske sziromáke. Dobro szí zamerkajte záto te atresz: **Apostolszka-apoteka Budapest, VIII. József-körút 64. sz.** ino esi de sto potejben etoga csúdnovitoga **Gaultheria-Restaurator mazala, szamo je z Apostolszke-apoteke naj zrendelúje, ár sze szamo tam dobí.**“ Tak je dokoncsao szvojo pripoveszt te veski móder, stero szo pobožno poszlúšali do konca vézsi sztanoivcije ino vszáki je z onim odlocsenyóm só domó, ka szí **Gaultheria-Restaurator mazalo** taki zrendelúje, naj jo vszigár pri rokaj má.

To Halápíovo **Gaultheria-Restaurator mazalo** csúdnovito frisko vtisa ino zvrácsi reumaticške- i protinszkebolescne, krizseca- i hrbtnoboleznosztí, trganye ino vszáko okóli csontgibanya nevoló ino sze szamo vu

Apostolszkaj-apoteki dobí Budapest, VIII., József-körút, 64. sz.

Eden túbus z núcanyaodredjenyóm I K 60 f. Po posti poszlano: 3 túbusje brezi vszega sztroska 5 K póleg zavzétja.

Günsberger Jakob i Szin

szilja velko-trstvo

Szentgotthárd.

Kúpi ino odá vszefelè szilje. Odá v velkom i v málom póleg nájfalejse cejne izvrstne ino za nájbógse szpoznane

Cseszke

Thomásove-drozsgyé,

nájbógsi Hungária Szuperfoszfát ino cson-
tenomelo, meszterszki gnoj — z steri vszig-
dár sztálen velki szklád drzsi.

Zvün eti v szkládi drzsi szopótnogamlína
pseniczne otróbe, nadale szó kak v velkom,
tak v málom tüdi.

„Fonciere“ ino „Duna“ zagvüsanoga drüstva
krajno gorjemánye.

Günsberger Jakob i Szin

szilja velko-trstvo

Szentgotthárd.

Na znányedávanye.

Szentgotthárdszke sparavne kasze delnicsno tivárisztvo v-Szentgotthárdi, pejneze poszoudi, na prvom meszti goriztabulejranya

na $5\frac{1}{2}\%$ — 6% interes

tak, kaj sze isztina, kak sze komi vídi, od 10 lejt mao do 20-ti na tále more doliszpunyávati, ali pa pejneze poszoudi tak, kaj sze isztina szamo z-interesom szpunyáva doli, ino pa

na 50 lejtno szpunyávanye na 6%	na 35 lejtno szpunyávanye na 7%
„ 45 „ „ „ $6\frac{1}{4}\%$	„ 30 „ „ „ $7\frac{1}{2}\%$
„ 40 „ „ „ $6\frac{1}{2}\%$	„ 25 „ „ „ 8%

stero tak interesa, kak isztine szpunyávanye ali doliplacsüvanye v-szebi zdrzsáva, tou je za 100-mi korounami poszoudjene isztini sze vszáko leto 6 koroun more plácsati (na 50 lejt) i je dúg za 50 lejt celo doliplácsani — pri véksem interesi, kak szmo zgoraj vidili, za menyé lejt — sze dúg doliszpuní.

Pouszode sze vu gotovi pejnezaj plácsajo vö.

Poszoudna písma, k-sterim sze potrdjeni grüntpoknyszni i kataszterszki szpíz ino ognyzagvüsavni líszt more prilozsiti, sze Dr. VARGA

GÁBOR sparavne kasze fiskálisi májo atreszirati.

Za goritabulejranye do 200 koroun sze 6 K, do 400 koroun 10 K, do 1000 koroun 14 K, do 2000 koroun 20 K, i ober té sume za vszákimi 200 korounami 2 korouni louna i stemplin more plácsati.

Pejneze dá na vekszlin z-podpizskom trej prorokov.

Pejneze vu sparavno kaszo gorivzeme na sparavne knizsice $4\frac{1}{2}\%$ interesa, i tüdi to 10% dács od interesa isztine ta sparavna kasza plácsa.

Szentgotthárd, 1904. dec. 1-toga.

Vu iméni ravnitelsztva te szentgotthárdszke sparavne kasze delnicsnoga tivárisztva:

Dr. Varga Gábor I. r.

fiskális.

Káposztássy Jusztinián I. r.

poglavár.

Böszé Lajos I. r.

szekretárius.

